

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

อ.พ. ๓/๒๕๔๗

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายโดยผลของกฎหมาย เมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒)

(๒) กำหนดให้บุคคลภายในของลูกหนี้หมายความว่ารวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย (แก้ไขเพิ่มเติม (๓) ของบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” ในมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้บุคคลล้มละลายทุจริตหมายความว่ารวมถึงกรณีนี้เป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากรู้หรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นกรรโชกโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖)

(๔) กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดที่มีถึงลูกหนี้ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยคำสั่งศาลและเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ (เพิ่ม มาตรา ๖๗/๑ มาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ มาตรา ๘๑/๓ และมาตรา ๘๑/๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑ และยกเลิกมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕)

(๖) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๙๐/๗๙)

(๗) ปรับปรุงจำนวนค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๙)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับกรกำหนดให้ ลูกหนี้พ้นจากการล้มละลายโดยผลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการพ้นจากการล้มละลาย โดยเฉพาะการจัดถาวรทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไรก็ตามหลักการของบทบัญญัติในเรื่องนี้เป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลล้มละลายที่สุจริตได้มีโอกาสพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย สมควรคงหลักการดังกล่าวไว้ โดยยกเลิกบทบัญญัติเดิมและนำมากำหนดเพิ่มเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลาย โดยผลของกฎหมาย นอกจากนี้ บทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันนั้น ยังขาดความชัดเจนแน่นอนขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลแต่ละกรณี จึงสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลล้มละลายว่า หากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะสามารถได้รับการปลดจากล้มละลาย และเพื่อให้บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมนาคดีล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ บทจำกัดสิทธิ วันใช้บังคับ และบทนิยาม

๒.๑ ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

“พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่...) พ.ศ.”

๒.๒ บทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

“พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐”

รัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจากรัฐธรรมนูญไว้ว่าไว้และเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์อันสำคัญแห่งสุขอนามัยและเสรีภาพอันมีดี

กฎหมายสามารถที่จะพึงบังคับให้เป็นอันมีผลได้โดยไม่มีผล ให้ได้ใช้บังคับภายใต้เงื่อนไขแห่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นกรณีเฉพาะ ซึ่งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ได้ใช้มาในการตรากฎหมายนี้ไว้ด้วย

บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายฉบับนี้ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยรวมแล้ว”

รัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๖ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการคิดและการแสดงความคิดเห็นแก่บุคคลอื่นในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งและวรรคนี้ได้ รับขึ้นใช้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะซึ่งมีผลบังคับของอยู่ ศาลจะสั่งการพิทักษ์เสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้อื่นก็ได้

การระงับสิทธิของผู้นิติบุคคลที่ประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งหรือห้ามมิให้บุคคลผู้นิติบุคคลใดกระทำการใดในราชอาณาจักรอันมีผลบังคับได้”

รัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารซึ่งกันและกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒.๓ วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

“พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

๒.๔ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔.๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔.๒ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยกยอกหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน (ร่างมาตรา ๕)

การตรวจ การกัก หรือการปิดเผยสิ่งสกปรกที่บุคคลมีติดต่อกัน วามทั้ง การกระทำด้วยประการอันใดเพื่อให้ส่วนรัฐหรือความในสิ่งสาธารณะซึ่งบุคคลมีติดต่อกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองจากประเทศซึ่งบุคคลนั้นถือสัญชาติหรือถิ่นกำเนิด ยกเว้นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเดิมมาเคยยอมไว้รักษาคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม.

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การคุ้มครองเกียรติยศของชาติ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันความเสียหาย หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

๓. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๓.๑ ศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลข หรือการสื่อสารอื่นใด ส่งเอกสารไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดที่มีถึง ลูกหนี้ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือ ผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายใน กำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๑)

๓.๒ บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลาย

เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจาก ล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ตามมาตรา ๘๑/๑ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๗/๑)

๓.๓ เหตุที่ศาลจะมีคำสั่งปลดบุคคลจากล้มละลาย

ให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า

- (๑) ได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละห้าสิบ
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

คำสั่งปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สิน ที่จะพึงได้มาในเวลาต่อไปก็ได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาที่บุคคลนั้นได้รับการปลดจาก ล้มละลายตามมาตรา ๘๑/๑ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑)

๓.๔ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วได้รับการปลดจาก ล้มละลายได้โดยผลของกฎหมาย

ภายใต้บังคับมาตรา ๘๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ ล้มละลาย เว้นแต่

(๑) บุคคลนั้นได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายมาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะ เวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายครั้งก่อนจนถึงวันที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ครั้งหลังให้เขากระยะเวลาเป็นห้าปี

(๒) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตที่ไม่มีลักษณะตาม (๑) ให้ขยายระยะ เวลาเป็นสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษและบุคคลนั้นถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายก่อนครบกำหนดสิบปีตามคำขอของเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์หรือของบุคคลล้มละลายนั้นก็ได้

(๓) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืม เงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี

ในกรณีที่มีเหตุตาม (๑) (๒) หรือ (๓) มากกว่าหนึ่งเหตุ ให้ขยายระยะเวลาโดย อาศัยเหตุใดเหตุหนึ่งที่มีระยะเวลาสูงสุดเพียงเหตุเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการปลด จากล้มละลายตามมาตรา ๓ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๑)

๓.๕ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายที่บุคคลธรรมดาจะได้รับการปลด จากล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจร้องขอให้ศาลหยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ ก็ได้

ก่อนระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง จะสิ้นสุดลง เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้

เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นว่านี้แล้ว ให้ศาลกำหนดนัดไต่สวนเป็นการด่วน และส่ง สำเนาคำขอให้แก่บุคคลล้มละลายทราบก่อนวันนัดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มความ เป็นมาตรา ๘๑/๒)

๓.๖ ศาลต้องทำการไต่สวนคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ที่ขอให้ศาล หยุดนับระยะเวลาที่บุคคลธรรมดาจะได้รับการปลดจากล้มละลาย

เมื่อศาลไต่สวนคำขอตามมาตรา ๘๑/๒ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลล้มละลายมิได้ ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ ศาลมีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามมาตรา ๘๑/๑ ตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอ หรือวันที่ศาลมีคำสั่งจนถึงวันที่ศาลกำหนด โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ได้

การหยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าศาลจะได้อำนาจให้หยุดนับระยะ เวลาดังกล่าวที่ครั้งก็ตาม เมื่อรวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วจะต้องไม่เกินสองปี และไม่ว่ากรณีจะ เป็นประการใดศาลจะมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามมาตรา ๘๑/๑ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีคำสั่ง เมื่อพ้นระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง แล้วไม่ได้

คำสั่งศาลตามมาตรา ๓ ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๓)

๓.๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาที่บุคคลธรรมดาจะปลดบุคคลธรรมดาจาก ล้มละลายไว้แล้ว หากพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปบุคคลล้มละลายอาจมีคำขอให้ศาล ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้

เมื่อศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ แล้ว หากพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปบุคคล ล้มละลายอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้

เมื่อได้รับคำขอดังกล่าว ให้ศาลกำหนดวันนัดไต่สวน และส่งสำเนาคำขอให้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อแจ้งให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ ก็ได้

คำสั่งศาลตามมาตรา ๓ ให้เป็นที่สุด" (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๔)

๓.๘ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๑๖ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการที่หญิงกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๘๐/๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๙ ค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลาย

ค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตรา ดังนี้

(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย ห้าร้อยบาท

(๒) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย สองร้อยบาท เว้นแต่เป็นคำขอของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๓) ค่าขึ้นศาลในกรณีที่มีการอุทธรณ์เรื่องขอรับชำระหนี้ สองร้อยบาท

(๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินให้คิดในอัตราร้อยละสามของเงินสุทธิที่รวบรวมได้ สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายให้คิดในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินนั้น แต่ถ้ามีการประนอมหนี้ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละสามของจำนวนเงินที่ประนอมหนี้ ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๙)

๔. บทเฉพาะกาล

๔.๑ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเป็นบุคคลล้มละลายเป็นระยะเวลาครบ ๓ ปี ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลดจากล้มละลาย

บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและครบระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลดจากล้มละลาย

บุคคลซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถูกปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ปลดจากล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยการันระยะเวลาให้นับตั้งแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย (ร่างมาตรา ๑๓)

๔.๒ สำหรับคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้นำบทบัญญัติว่าด้วยค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายตามมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ฟ้องมาบังคับแก่กรณี

บทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี บังคับแก่คดีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๔)

๕. บทผู้รักษาการ

ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีเนื้อหแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ กับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายหน้า ผาสุช ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวสุพัชรา วรรณศิริกุล นิติกร ๖ นางสาวกัญทิลา กิติโยดม นิติกร ๔
นายณัฐพล ประชุมญาติ นิติกร ๓ นายฉัตรชัย สายคราม วิทยากร ๓

นางสาววีรนุช หมั่นทอง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

นางสาวธาริณี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒ ๔๕๕ ๕๖๒๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๔

สารบัญ

หน้า

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย	
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๒
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๑๒
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๓
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง	๑๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๑๕
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ กับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๑๕
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓๓
- แผนภูมิแสดงขั้นตอนการบังคับคดีล้มละลาย	๓๓
- คำวินิจฉัยที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๔๔	๓๕
- มติคณะรัฐมนตรี	๔๖
- บทความ กฎหมายล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับเจ้าปัญหา)	๔๘
ภาคผนวก : พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓	(๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๖

โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่า โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการล้มละลายโดยผลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการพ้นจากการล้มละลาย โดยเฉพาะการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไรก็ตามหลักการของบทบัญญัติในเรื่องนี้เป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลล้มละลายที่สุจริตได้มีโอกาสพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย สมควรเร่งหลักการดังกล่าวไว้ โดยยกเลิกบทบัญญัติเดิมและนำมากำหนดเพิ่มเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย นอกจากนี้ บทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันนั้น ยังขาดความชัดเจนแน่นอนขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลแต่ละกรณี จึงสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลล้มละลายว่า หากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะสามารถได้รับการปลดจากล้มละลาย และเพื่อให้บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และได้สั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ คณะที่ ๗ ไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนน

เสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย

๑. นายปภิต พัฒนกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุรพล เอกโยคยะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรักษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายณพคุณ รัฐผไท	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายไกรสร บารมีอวยชัย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายพินิจ จันท์สมบูรณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๘. นางสาวฉวีณีย์ ตันติกุลพงศ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๙. นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายเจริญญ์ ก้นขวางค์	๑๑. นายเจริญญ์ จรรย์โกมล
๑๑. นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์	๑๓. นายเห็ดภูมิ ใจดี
๑๔. นายชนน วรณนิมลรักษ์	๑๕. ว่าที่ร้อยตรี ธนู จงเพิ่มดำรงชัย
๑๖. นายประเชิญ ดิยะปัญญาเจตย์	๑๗. นายประสงค์ บุรณ์พงศ์
๑๘. นายพร้อม พรหมพันธุ์	๑๙. นายพัลลภ ดันหยงมาศ
๒๐. นายพิชัย นิลทองคำ	๒๑. นายพินิจ จันทรสุรินทร์
๒๒. นางสาวเพชร ศิริวิทย์โก	๒๓. นายรุ่งเรือง พิทยศิริ
๒๔. นายเวรุต แสงวิจิตร	๒๕. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๒๖. นายวิเชิต ปลั่งศรีสกุล	๒๗. นายวิทยา บุรณศิริ
๒๘. นายวินัย เสนเนียม	๒๙. นางศศิวิมล ชนคานติ
๓๐. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒนา	๓๑. นายสาทิศ ปิตุเตชะ
๓๒. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๓๓. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๓๔. นายสุวิท บุรณ์เจริญ	๓๕. นายอิทธิพล คุณปลื้ม

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยรายงานการพิจารณาต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนรัฐบาล

** หมายถึง ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งเป็นกรรมการแทน นายปานปรีย์ พหิทธานุกร ที่ขอลาออก

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้วที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อคราวที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่า จะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๗ และคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ได้ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ครั้งที่ ๙๒ ได้พิจารณาแล้วมีเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาแล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

เรื่องเสร็จที่ ๔๔-๔๖/๒๕๔๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๔/๒๐๗๔ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ รวมทั้งข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมของ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมและกรมบังคับคดี) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้แจ้ง รายละเอียด

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติกระทรวงยุติธรรมเสนอ

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขบทบัญญัติของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ในส่วนที่ เกี่ยวกับการฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย การกำหนดให้ปลดลูกหนี้จากการล้มละลาย กระบวนการฟื้นฟู กิจการ กระบวนการพิจารณาและการมีคำสั่งชำระหนี้ กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิ ได้รับค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียม และหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ เนื่องจากบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ใน ปัจจุบันยังไม่เหมาะสมหลายประการเป็นเหตุให้กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายดำเนินไปด้วย ความล่าช้าไม่คุ้มครองสิทธิของบรรดาเจ้าหนี้และลูกหนี้อย่างเพียงพอ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอแล้ว ในเบื้องต้นคณะกรรมการฯ เห็นควรพิจารณา บทบัญญัติในส่วนที่จำเป็นต้องให้มีผลใช้บังคับเป็นการด่วน ได้แก่ การยกเลิกการพ้นจากล้มละลาย การปลดลูกหนี้จากการล้มละลาย และบทบัญญัติที่ไม่มีปัญหาสามารถพิจารณาได้รวดเร็ว ได้แก่ หลักเกณฑ์การอุทธรณ์และการปรับปรุงค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลาย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไป โดยรวดเร็ว ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดระบบอุทธรณ์คำสั่งศาลนั้น คณะกรรมการฯ เห็นควรให้นำไป กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยคณะกรรมการฯ ได้ยกร่างเป็นร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีไปก่อน
ส่วนรับบทบัญญัติในส่วนที่เหลือนั้น คณะกรรมการฯ จะดำเนินการตรวจพิจารณาต่อไป

๒. ข้อตั้งเกิดในชั้นต้นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักการที่คณะกรรมการฯ
ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมไปก่อน

สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีข้อตั้งเกิดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการฯ เห็นควรพิจารณาโดยเร่งด่วน
สรุปได้ดังนี้

(๑) สำนักงานศาลยุติธรรม* มีข้อตั้งเกิดดังนี้

(ก) การปรับปรุงถ้อยคำว่า “พนักงานไปรษณีย์” ตามมาตรา ๒๑

(ร่างมาตรา ๕) ควรแก้ไขให้รองรับกับนโยบายการแปรรูปการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือครอบคลุม
ถึงกิจการเอกชนที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการส่งไปรษณีย์อีกด้วย

(ข) การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่ง
ศาล (ร่างมาตรา ๒๕ เพิ่มมาตรา ๑๕๙/๑) ควรจะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งเป็นมาตราที่เกี่ยวข้องโดยตรง
เพื่อทำให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์คดีล้มละลายรวมอยู่ในกฎหมายฉบับเดียว

(ค) การแก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมการจำหน่ายทรัพย์สินในคดีล้มละลาย
ที่ลดลง (ร่างมาตรา ๒๙) ควรให้นำมาใช้บังคับกับคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับด้วย อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓
ครั้งนี้ ควรมีการพิจารณแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณา
คดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปพร้อมกัน เพื่อให้กฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติใน
คดีล้มละลายมีความสอดคล้องกัน

(๒) สำนักงานอัยการสูงสุด* มีข้อตั้งเกิดดังนี้

(ก) การแก้ไขถ้อยคำ “กฎหมายลักษณะอาญา” ในบทนิยามคำว่า

“บุคคลล้มละลายทุจริต” ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓
(ร่างมาตรา ๕) ควรกำหนดขอบเขตความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการล้มละลายให้กว้างขวางขึ้น

* ตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ส่วนที่สุด ที่ พย ๐๑๖/๓๒๕๐๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน
๒๕๔๔

* ตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ส่วนที่สุด ที่ อส(สผนผ.)๐๐๑๘/๒๐๑ ลงวันที่ ๑๑
มกราคม ๒๕๔๔

(ข) ไม่เป็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการอุทธรณ์คำสั่งศาล ตามมาตรา ๑๕๙/๑ (ร่างมาตรา ๒๕) โดยให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา และกำหนดข้อยกเว้นการห้าม อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพราะหลักเกณฑ์ในคดีล้มละลายและคดีฟื้นฟูกิจการแตกต่างกัน การห้ามอุทธรณ์คำสั่งและคำพิพากษาเว้นแต่ (๑) ถึง (๔) นั้น แม้จะเหมาะสมกับการฟื้นฟูกิจการ แต่ไม่เหมาะสมกับคดีล้มละลาย เพราะมีผลรวมถึงสิทธิของบุคคลและกิจการของลูกหนี้ด้วย จึงควรแก้ไข เฉพาะการให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาเท่านั้น

(ค) ควรกำหนดค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลาย ในส่วนคำขึ้นศาลสำหรับคำฟ้อง หรือคำร้องขอให้ล้มละลายตามมาตรา ๑๗๙ เพ็ชงสองร้อยบาท (ร่างมาตรา ๒๖)

(ง) ไม่ควรกำหนดกรณีศาลเคยมีคำสั่งตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ มาก่อน เป็นข้อยกเว้นของการปลดจากล้มละลายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘ เพิ่มมาตรา ๗๕/๑)

(จ) การกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลให้มี คำสั่งหยุดนับระยะเวลาตามมาตรา ๗๕/๒ (ร่างมาตรา ๒๘) นั้น ควรกำหนดให้เจ้าหนี้ในคดี ล้มละลายสามารถยื่นคำขอดังกล่าวต่อศาลได้ด้วย แต่ไม่ควรกำหนดให้คำสั่งศาลในกรณีนี้เป็นที่สุด ควรกำหนดให้บุคคลล้มละลายสามารถอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๕๙/๑ (ร่างมาตรา ๒๕)

(ฉ) ควรกำหนดเหตุต่าง ๆ ที่ศาลต้องมิคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาตาม มาตรา ๗๕/๓ (ร่างมาตรา ๒๘) เฉพาะแต่เหตุที่จำเป็นเท่านั้น

(ช) ตามมาตรา ๗๕/๔ (ร่างมาตรา ๒๘) ไม่ควรกำหนดให้คำสั่งศาลกรณี ที่บุคคลล้มละลายยื่นคำขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งศาลที่ให้หยุดนับระยะเวลา เป็นที่สุด โดยควรกำหนดให้บุคคลล้มละลายสามารถอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๕๙/๑

๓. สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านกรรมาธิการฯ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณา โดยได้นำข้อสังเกตของ สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุดมาพิจารณาด้วยแล้ว ซึ่งสรุปสาระสำคัญของร่าง และกรแก้ไขได้ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...

๓.๑.๑ การปลดจากล้มละลาย

(๑) ขกเลิกบทบัญญัติมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๓) ที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากล้มละลายเมื่อ ครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งเป็นไปตามร่างฯ ที่กระทรวงยุติธรรม เสนอ เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผลของการพ้นจากล้มละลายไว้ ทำให้

เกิดปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เป็นเหตุให้
กระทรวงยุติธรรมได้หารือประเด็นปัญหาดังกล่าวมาซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ให้ความเห็นว่า การพ้นจากล้มละลายของลูกหนี้
เป็นกรณีเฉพาะตัว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังคงมีอำนาจจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ใน
ระหว่างการจัดการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต่อไปได้ (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๔/๒๕๔๔)

อย่างไรก็ตาม กระทรวงยุติธรรมยังคงมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ
อำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินอื่นที่ลูกหนี้ปิดบังซ่อนเร้นไว้ว่า จะมีอำนาจ
ดำเนินการได้หรือไม่ จึงได้เสนอให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕)ฯ
โดยนำไปกำหนดเป็นหลักการเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๐
เพิ่มมาตรา ๘๑/๑ ถึงมาตรา ๘๑/๔ (ร่างมาตรา ๒๘ เพิ่ม))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายดังนี้

(ก) กำหนดให้ชัดเจนว่าได้มีการเพิ่มกรณีการปลดจาก

ล้มละลายอีกกรณีหนึ่ง ได้แก่ การปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย จากเดิมที่มีเพียงการ
ปลดจากล้มละลายโดยการร้องขอต่อศาล (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๖๗/๑)

(ข) คณะกรรมการฯ ได้กำหนดหลักการเพิ่มเติม โดยกำหนด
ให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยการร้องขอต่อศาล (ร่างมาตรา ๘
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑ และร่างมาตรา ๔ ยกเลิกมาตรา ๗๒ ถึงมาตรา ๗๕) ดังนี้

๑) แก้ไขหลักการเดิมจากที่กำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาล

ในการมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เป็นกำหนดให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายเมื่อกรณีเข้าเงื่อนไข
ที่กำหนดไว้ คือ ได้มีการแบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
และบุคคลนั้นไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เนื่องจากคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาว่าฯ ของกระทรวง
ยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๘ เพิ่ม
มาตรา ๗๕/๑ (๑)) ซึ่งกำหนดให้เป็นโทษแก่บุคคลล้มละลายที่ศาลได้เคยมีคำสั่งเกี่ยวกับการปลดหรือ
ไม่ปลดจากล้มละลายมาก่อน จะไม่สามารถปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมายได้ จึงเห็นสมควร
กำหนดให้เป็นหลักประกันแก่บุคคลล้มละลายว่า หากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วก็จะได้รับ
การปลดจากล้มละลาย (ร่างมาตรา ๗๑)

๒) ตัดมาตรา ๗๒ ถึงมาตรา ๗๕ ซึ่งเป็นบทบัญญัติ

เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ศาลใช้ประกอบการพิจารณาในการมีคำสั่งปลดหรือไม่ปลดจากล้มละลาย ออก
เนื่องจากไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้แล้ว เพราะได้เปลี่ยนหลักการปลดจากล้มละลาย
โดยคำสั่งศาลจากการใช้ดุลพินิจเป็นให้ศาลมีคำสั่งเมื่อครบองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดตาม
ได้กล่าวไว้ใน ๑)

(ค) เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกาปลดจากล้มละลายโดย
ผลของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑ จึงมาตรา ๘๑/๔ (ร่างมาตรา ๒๘ เดิม)) ดังนี้

๑) ร่างมาตรา ๘๑/๑ (ร่างมาตรา ๗๕/๑ เดิม) กำหนดให้
ปลดบุคคลธรรมดาจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้
ล้มละลาย เว้นแต่ในกรณีอื่นเนื่องมาจากกากระทำบางประการของบุคคลล้มละลายที่ไม่สมควรได้รับ
กาปลดจากล้มละลายตามระยะเวลาปกติดังต่อไปนี้ ให้กำหนดระยะเวลาในการปลดจากล้มละลาย
นานกว่า ๓ ปี ได้แก่

กรณีที่ ๑ บุคคลนั้นได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลาย
มาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายครั้งก่อนจนถึงวันที่
ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ครั้งหลัง ให้ขยายระยะเวลาเป็น ๕ ปี

กรณีที่ ๒ บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต โดย
แยกบุคคลล้มละลายทุจริตออกเป็น ๒ จำพวก คือ

- บุคคลล้มละลายทุจริตในกรณีทั่วไป
ให้ขยายระยะเวลาเป็น ๑๐ ปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษและบุคคลนั้นถูกศาลพิพากษาให้
ล้มละลายมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายก่อนครบกำหนด ๑๐ ปีตามคำขอ
ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือของบุคคลล้มละลายนั้นก็ได้

- บุคคลล้มละลายทุจริตอื่นเนื่องมาจาก
หรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำคามผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ตาม
กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ให้ขยายระยะเวลาเป็น ๑๐ ปี โดยไม่มีข้อยกเว้น
ดังเช่นกรณีบุคคลล้มละลายทุจริตในจำพวกแรก เนื่องจากเป็นการกระทำคามผิดที่มีผลกระทบต่อบุคคล
เป็นจำนวนมาก

นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้แก้ไข
เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ให้สอดคล้องกันด้วย เนื่องจากในปัจจุบันนิยาม
บุคคลล้มละลายทุจริต ยังไม่รวมถึงกรณีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕ หรือร่างมาตรา ๔ เดิม)

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่มีเหตุตามกรณีที่ ๑ หรือ ๒ มากกว่า
หนึ่งเหตุ ให้ขยายระยะเวลาโดยอาศัยเหตุใดเหตุหนึ่งที่มีระยะเวลาสูงสุดเพียงเหตุเดียว

๒) ร่างมาตรา ๘๑/๒ และร่างมาตรา ๘๑/๓ (ร่างมาตรา
๗๕/๒ และร่างมาตรา ๗๕/๓ เดิม) การหยุดนับระยะเวลาปลดจากล้มละลาย ได้กำหนดให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้เสนอต่อศาลให้มีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาปลดจากล้มละลายของบุคคล
ล้มละลายในกรณีทั่วไป ก่อนระยะเวลาปลดจากล้มละลาย ๓ ปี จะสิ้นสุดลง โดยคณะกรรมการฯ
ได้กำหนดเหตุแห่งการหยุดนับระยะเวลาเพียงกรณีเดียว คือ กรณีที่บุคคลล้มละลายไม่ให้ความร่วมมือ
กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งเป็นกรณีที่มีความจำเป็น
และเป็นหลักการสำคัญของการหยุดนับระยะเวลาเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม การหยุดนับระยะเวลา

ดังกล่าว ไม่ว่าศาลจะได้มีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาตามคำขอที่ครั้งก็ตาม เมื่อรวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วจะต้องไม่เกินสองปี ส่วนกรณีของบุคคลล้มละลายที่ถูกขยายระยะเวลาในการปลดจากล้มละลายไม่ให้มีการหยุดนับระยะเวลาอีกเนื่องจากการลงโทษบุคคลดังกล่าวซ้ำซ้อนอีก

๓) ร่างมาตรา ๘๑/๔ (ร่างมาตรา ๗๕/๔ เดิม) การยื่น

คำขอต่อศาลเพื่อให้ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหยุดนับระยะเวลา ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการหยุดนับระยะเวลาเปลี่ยนแปลงไป

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาลในการปลดจากล้มละลายสำหรับบุคคลธรรมดา

ที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยแยกเป็น ๒ กรณี คือ ๑) หากระยะเวลานับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายจนถึงก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ครบระยะเวลาการปลดจากล้มละลายโดยผลตามกฎหมายที่กำหนดในร่างมาตรา ๘๑/๑ แล้ว ก็ให้บุคคลนั้นได้รับการปลดจากล้มละลายทันที ๒) หากระยะเวลานับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายจนถึงก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดในร่างมาตรา ๘๑/๑ ก็ให้ปลดจากล้มละลายเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้รับประโยชน์จากการปลอดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมายตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๑๓)

กระทรวงยุติธรรม^๓ และสำนักงานศาลยุติธรรม^๔ ไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการในส่วนที่กำหนดให้ปลดบุคคลล้มละลายทุจริตได้เมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด โดยเห็นว่า การปลดบุคคลล้มละลายทุจริตที่เป็นบุคคลธรรมดาควรให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะสั่งปลดหรือไม่ และเห็นควรให้คงร่างมาตรา ๒๔ (เพิ่มมาตรา ๗๕/๑ ถึงมาตรา ๗๕/๔) ตามร่างของกระทรวงยุติธรรมซึ่งกำหนดให้การปลดบุคคลล้มละลายเมื่อพ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายนั้นไม่รวมถึงกรณีที่บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

สำนักงานอัยการสูงสุด^๕ ได้มีหนังสือยืนยันเห็นชอบกับร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวด้วยแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่ลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายย่อมส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจของลูกหนี้เป็นอย่างมาก (ดังจะเห็นได้ว่ากฎหมายหลายฉบับกำหนดให้เป็นลักษณะต้องห้ามของผู้จะดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ หรือเน้นต่อการขอรับใบอนุญาตในการประกอบกิจการต่าง ๆ) การลงโทษให้ลูกหนี้ต้องตกอยู่ในสถานะดังกล่าว จึงควรที่จะมีขอบเขตเกี่ยวกับระยะเวลาที่เหมาะสมและชัดเจน รวมทั้งกรณีที่ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ก็ควรมีกำหนดระยะเวลา

^๓ ตามหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยส ๐๒๐๗/๑๑๖๖๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
^๔ ตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ส่วนที่สุท ที่ สย ๐๑๖/๓๔๒๗๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔
^๕ ตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ ยส ๐๐๓๗/๑๔๗๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ที่ชัดเจนเช่นกัน โดยในกรณีของบุคคลล้มละลายทุจริตนี้ คณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้ได้รับประโยชน์จากการปลดจากล้มละลายเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (๕ ปี) ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่ากรณีการปลดจากล้มละลายของบุคคลล้มละลายที่สุจริต (๓ ปี) และหากเป็นกรณีบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวข้องกับกรกระทำ ความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ระยะเวลาดังกล่าวจะยาวนานออกไปอีก (๑๐ ปี) ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้คำนึงถึงความเหมาะสมในการลงโทษบุคคลล้มละลายทุจริตให้ออกไปจากระบบธุรกิจชั่วคราวหนึ่ง โดยเทียบเคียงกับโทษทางอาญาในกรณีบุคคลกระทำให้ผู้ขึ้นถึงแก่ความตายโดยเจตนา ซึ่งเมื่อบุคคลนั้น ถูกลงโทษตามระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว บุคคลนั้นก็น่าที่จะหลุดพ้นจากสถานะการเป็นบุคคลล้มละลาย และมีความชอบธรรมที่จะได้รับโอกาสให้กลับเข้าสู่ระบบธุรกิจได้อีกครั้งหนึ่ง มิใช่กำหนดให้ต้องลกออยู่ในสถานะดังกล่าวตลอดไป โดยปล่อยให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลที่จะสั่งปลดบุคคลนั้น จากล้มละลายหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่มีความแน่นอนแต่อย่างใด เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๗๑ ปัจจุบันกำหนดว่าจะต้องมีเหตุผลพิเศษด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีเหตุผลพิเศษที่จะปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายเมื่อถูกหนี้นั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงยุติธรรม และเห็นชอบตามร่าง ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการฯ ไปแล้ว

๓.๑.๒ บทบัญญัติอื่น ๆ ที่ไม่มีปัญหา และสามารถพิจารณาได้โดยเร็ว ได้แก่

(๑) แก้ไขบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของถูกหนี” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้หมายความรวมถึง คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของถูกหนีที่เป็นบุคคลธรรมดาด้วย เนื่องจากมาตรการในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่ม))

(๒) แก้ไขบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ให้หมายความรวมถึงกรณีเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวข้องกับกรกระทำ ความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกรณีการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (ร่างมาตรา ๔ เพิ่ม))

(๓) แก้ไขบุคคลที่ศาลมีอำนาจสั่งให้ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ รวมทั้งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางกวดสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงถูกหนีภายใน กำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ถูกหนีถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อให้ครอบคลุมถึงเอกชนที่ประกอบกิจการดังกล่าว โดยแก้ไขข้อความตามร่างเดิมคำว่า “พนักงาน กวดสื่อสารแห่งประเทศไทย” เป็น “หน่วยงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือ

การสื่อสารอื่นใด” ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (ร่างมาตรา ๔ เดิม))

(๔) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ร่างมาตรา ๑๑ ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๔๐/๗๘)

(๕) แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลาย โดยคณะกรรมการได้แก้ไขค่าธรรมเนียมสำหรับคำยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย (ร่างมาตรา ๑๗๔ (๒)) จากเดิมที่กำหนดไว้หลายอัตราโดยขึ้นอยู่กับจำนวนหนี้สินที่ขอรับชำระหนี้ เป็นการกำหนดให้คงอัตราเดียวคือ สองร้อยบาท เว้นแต่ ๑) เป็นคำขอของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เนื่องจากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ชำระค่าธรรมเนียมในคดีที่ตนเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามาครั้งหนึ่งแล้ว หรือ ๒) เป็นคำขอของเจ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ไม่เกินห้าหมื่นบาท เนื่องจากทรัพย์สินที่เจ้าหนี้จะได้รับจากการแบ่งทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายมีจำนวนน้อย และอาจไม่เหมาะสมกับค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระ

สำหรับค่าธรรมเนียมในการขึ้นศาลในกรณีที่มีการอุทธรณ์เรื่องขอรับชำระหนี้ ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับคำยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเป็นสองร้อยบาท ซึ่งเป็นไปตามหลักการของร่างฯ ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๔ (ร่างมาตรา ๒๖ เดิม))

ทั้งนี้ ได้ตัดร่างมาตรา ๒๘ เดิม ซึ่งกำหนดมิให้นำอัตราค่าธรรมเนียมที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องหรือร้องขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมเดิมตามมาตรา ๑๗๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ออก เนื่องจากการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ก็ควรเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ปรับปรุงใหม่ จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใด

(๖) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๔ (ร่างมาตรา ๓๐ เดิม))

นอกจากนั้น เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ

ประเด็นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามาเป็นการแก้ไขบางส่วนเกี่ยวกับการพ้นจากการล้มละลาย การปลดจากการล้มละลาย การลดค่าชวรมเนียม แต่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการซึ่งมีร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย ฉบับที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๙๖,๓๑๐ คน เข้าชื่อเสนอมานั้นไม่มี จึงทำให้เห็นว่ารัฐบาลไม่มีความจริงจังในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย ในเรื่องนี้ได้รับการชี้แจงจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมว่าร่างพระราชบัญญัติล้มละลายที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอนั้นอยู่ในระหว่างการตรวจของคณะกรรมการกฤษฎีกา จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรกันในภายหลังและส่วนการแก้ไขเรื่องฟื้นฟูกิจการ รัฐบาลจะเสนอแก้ไขในลำดับถัดไป

๒) กรณีให้บุคคลล้มละลายที่ทุจริตต้องปลดจากการล้มละลาย ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดระยะเวลาที่ยาวนานก็เห็นได้ว่า เรื่องคดีล้มละลายที่ลูกหนี้ถูกฟ้องมิใช่ถูกฟ้องเพราะทุจริตแต่ถูกฟ้องเนื่องจากภาระที่เขาหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินซึ่งหลังจากที่ศาลพิพากษาล้มละลายแล้วก็ต้องมีการรวบรวมทรัพย์สิน เมื่อรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้แล้วปรากฏว่าทรัพย์สินก็ยังไม่พอชำระหนี้ ซึ่งกฎหมายเดิมก็ให้มีการรวบรวมทรัพย์สินไปได้เรื่อย ๆ ลูกหนี้จำนวนไม่น้อยไม่มีทรัพย์สินใหม่เข้ามาและไม่มีความตั้งใจที่จะไปทำงานเพราะทำแล้วก็ต้องชำระให้เจ้าหนี้หมด นอกจากทรัพย์สินที่มีอยู่ถูกรวบรวมไปแล้ว ตัวเองก็ไม่ได้ทำงานอะไรเพราะทำไม่ได้ ทำให้คนเหล่านี้กลายเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะให้บุคคลเหล่านี้หยุดการทำงานจนถึงเสียชีวิตหรือ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงได้เสนอให้บุคคลล้มละลายเหล่านี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา เมื่อล้มละลายไปชั่วระยะเวลาหนึ่งควรให้สามารถเข้ากลับมาใหม่ได้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายเดิมบุคคลธรรมดาเมื่อล้มละลายไปแล้ว ๓ ปี ถ้าหนี้ที่เป็นเหตุให้ล้มละลายนั้นไม่เกิดจากการทุจริตแต่ต่อมาระหว่างล้มละลายแล้วไปทำอะไรที่ปกปิดทรัพย์สินตามกฎหมายเดิมก็พ้นจากการล้มละลาย แต่รัฐบาลปรับเสนอแก้แนวทางตรงนี้ใหม่ จึงเห็นว่า ๑๐ ปี ไม่ใช่ระยะเวลาสั้นเมื่อบุคคลล้มละลายไม่มีทรัพย์สินอะไรให้รวบรวมแล้วก็ควรให้โอกาสบุคคลเหล่านั้นกลับมามีโอกาสประกอบอาชีพอย่างคนปกติ จึงเป็นเหตุให้โอกาสบุคคลที่ล้มละลายสามารถฟื้นตัวได้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับสมภาวะที่เป็นจริงในสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

- ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	แก้ไขความใน (๓) ของ บทนิยามคำว่า "บุคคลภายในของลูกหนี้" ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	แก้ไขความในบทนิยามคำว่า "บุคคลล้มละลายทุจริต" ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓	ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๖</u>	แก้ไขมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๔๘๓	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๗/๑ ของส่วนที่ ๑๐ การปลดจาก ล้มละลาย ในหมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๔๘๓	ไม่มีการแก้ไข
	<u>มาตรา ๖๗/๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	แก้ไขมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๔๘๓	ไม่มีการแก้ไข
	<u>มาตรา ๗๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	ยกเลิกมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๔๘๓	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ มาตรา ๘๑/๓ และมาตรา ๘๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๔๘๓	มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑/๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการบริหารแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ มาตรา ๘๑/๓ และมาตรา ๘๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓

"มาตรา ๘๑/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย เว้นแต่

(๑) บุคคลนั้นได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายมาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายครั้งก่อนจนถึงวันที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ครั้งแรกหลังให้ขยายระยะเวลาเป็นห้าปี

(๒) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตที่ไม่มีลักษณะตาม (๓) ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษและบุคคลนั้นถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายก่อนครบกำหนดสิบปีตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือขอของบุคคลล้มละลายนั้นก็ได้

(๓) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี

ในกรณีที่มีเหตุตาม (๑) (๒) หรือ (๓) มากกว่าหนึ่งเหตุ ให้ขยายระยะเวลาโดยอาศัยเหตุใดเหตุหนึ่งที่มีระยะเวลาสูงสุดเพียงเหตุเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับกับการปลดจากล้มละลายตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๘๑/๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑/๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑/๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์

มีการแก้ไข

ในหมวด ๓/๑ กระบวนการพิจารณา

เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

และมาตรา ๕๐/๗๕

และมาตรา ๙๐/๗๙
แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย
พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการจัดการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนชำระพิจารณา
เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๙๐/๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย
พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

<u>มาตรา ๑๒</u>	แก้ไขในมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗๙</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>		ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>		ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่
ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็น
อันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ได้มีข้อสังเกต ดังนี้

การนับระยะเวลา ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้ว่าจะต้องไม่เกินระยะเวลาที่บุคคลนั้นได้รับการปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๘๑/๑ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายเป็นต้นไป

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการและประธานสภาผู้แทนราษฎรจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๑๑ วรรคสอง

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

กับ

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐) อาทิตยทิพมาศ พล.ย. ศิริเจนทร ใฮฮั้น ตราไว้ ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ ณ วันที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติฯ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น.</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓"</p> <p>มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นต้นไป</p> <p>ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับ แก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ได้ยื่นต่อ ศาลตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าบุคคลได้เกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้บังคับ และแก่คดี ล้มละลายทั้งปวงที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์</p> <p style="text-align: center;">" พ.ศ. ๒๔๘๓ / - / ๑๕๔ / ๒๑๑ ธันวาคม ๒๔๘๓ "</p> <p>มาตรา ๓๕ บรรดาคดีล้มละลายที่ตามมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคล ธรรมดาเป็นบุคคลล้มละลายและหนี้อันเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลายไม่มีลักษณะเป็นสาธารณวิพ ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคล ล้มละลาย และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <hr/> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า ตลอดถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ปฏิบัติภาระงาน</p> <p>“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง</p> <p>“เจ้าหนี้มีประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำนำ หรือสิทธิยึดหวงหรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้สำนองเดียวกับเจ้าหนี้จำนำ</p> <p>“กระบวนการชำระคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด</p> <p>“พิทาศษา” หมายความว่า ตลอดถึงการที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทั่วไปเป็นคำสั่ง</p> <p>“พิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า พินิจทรัพย์สืบไม่ว่าเด็ดขาดหรือชั่วคราว</p> <p>“มดี” หมายความว่า มดีของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ซึ่งรวมกันได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบเงินให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมดีนั้น</p> <p>“มดีพิเศษ” หมายความว่า มดีของเจ้าหนี้ฝ่ายซึ่งรวมกันได้มีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบเงินให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมดีนั้น</p> <p>“บุคคลภายในของลูกหนี้” หมายความว่า</p> <p>(๑) กรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หุ่นส่วนเจ้าของไม่จำกัดความรับผิดชอบบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของลูกหนี้</p> <p>(๒) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกิจการของลูกหนี้</p> <p>(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)</p> <p>(มาตรา ๖ นิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓)</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๑) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วน</p> <p>(๑) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นร่วมกันเกินร้อยละสามสิบของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด</p> <p>(๒) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๑) หรือ (๒) ถือหุ้นร่วมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น</p> <p>(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) ถึง (๒) ถือหุ้นร่วมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น</p> <p>(๔) กรรมการ ผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด บุคคลซึ่งรับผิดชอบในสารดำเนินกิจการ หรือผู้ครอบครองของห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) หรือ (๔) และผู้แทน หรือผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว</p> <p>“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่า มีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือมีความผิดเกี่ยวกับการล้มละลาย ฐานฉ้อโกงหรือฉ้อโกงตามกฎหมายอาญา</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่า มีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจาก หรือเกี่ยวเนื่องกับภาระทำความผิดฐานฉ้อโกงหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๑ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานไปรษณีย์โทรเลขส่งโทรเลข ไปรษณีย์กึ่งอัตโนมัติจดหมาย หรือหนังสือต่าง ๆ ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์</p> <p>มาตรา ๒๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้หรือพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว และยังไม่ได้สั่งปลดจากล้มละลาย</p> <p>(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะตามรูป โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้ใช้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาในระหว่างล้มละลายและลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่เหมือนกัน แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด หรือมอบตัวผู้รับจำ</p> <p>(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใดลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โฉงและตรวจละเอียดทั่วที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกระยะหนึ่งเดือน</p> <p>(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือและอ้างที่อยู่ ต้องแจ้งตัวปลที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร</p>	<p>มาตรา ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๑ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์กึ่งอัตโนมัติจดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์”</p> <p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ของส่วนที่ ๑๐ การปลดจากล้มละลาย ในหมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ข้อให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓</p> <p>“มาตรา ๒๗/๑ เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑”</p>

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๗๑ ศาลมีอำนาจมีคำสั่งปลดจากล้มละลายหรือไม่ยอมปลด หรือสั่งให้จัดการปลดไว้ภายในเวลาที่กำหนดหรือปลดโดยมีเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้ในเวลาต่อไปก็ได้</p> <p>ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย ถ้าได้ความว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต นอกจากจะมีเหตุพิเศษ และลูกหนี้ได้ล้มละลายแล้วเป็นเวลาดำเนินการกว่าห้าปี</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๗๑ ให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า</p> <p>(๑) ได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้อำนาจชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ห้าสิบ</p> <p>(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>คำสั่งปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้ในเวลาต่อไปก็ได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาที่บุคคลนั้นได้รับการปลดจากล้มละลาย ตามมาตรา ๘๑/๑"</p>

<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๗๒ ถ้าพิจารณาบัญชีจริงได้ความอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวไว้ใน... มาตรา ๗๓ แล้ว ให้ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) ไม่ยอมปลดจากล้มละลาย (๒) งดการปลดจากล้มละลายไว้ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี (๓) งดการปลดจากล้มละลายไว้จนกว่าจะได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ไม่น้อยกว่าห้าสิบในร้อย (๔) ปลดจากล้มละลาย โดยให้บุคคลล้มละลายนั้นใช้เงินให้แก่เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์โดยเต็มจำนวนหนี้หรือบางส่วน ซึ่งยังไม่ได้ชำระให้เสร็จในวันที่ปลดจาก ล้มละลายโดยมีเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบุคคลล้มละลายไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอให้ศาลบังคับคดีได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ <p>เมื่อศาลได้มีคำสั่งตาม (๓) หรือ (๔) แล้วศาลได้สั่งกันไปเกินกว่าสองปีแล้ว ถ้า บุคคลล้มละลายมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาและเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ แห่ง พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓</p>

<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๘๗ ข้อเท็จจริงที่ศาลสั่งตามมาตรา ๘๒ บัญชีคือ</p> <p>(๑) สินทรัพย์ของบุคคลล้มละลายที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้มีเหลือไม่ถึงห้าสิบในร้อยละหนึ่งที่ไม่มีประกัน เว้นแต่บุคคลล้มละลายจะแสดงให้พอใจศาลว่า ตามเหตุผลที่ทำให้มีสินทรัพย์เหลือเช่นนั้นไม่ควรจะดำเนินบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๒) บุคคลล้มละลายได้ละเว้นไม่ชำระหรือเก็บรักษาหนี้สัญญาต่าง ๆ ซึ่งตามธรรมดาควรจะมีไว้ในทางประกอบธุรกิจให้พอเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจและฐานะการเงินเป็นอย่างไรในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เว้นแต่จะสูญหายหรือถูกพิฆาตด้วยเหตุสุดวิสัย</p> <p>(๓) บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีกโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้</p> <p>(๔) บุคคลล้มละลายได้กระทำการหรือมีส่วนในการกระทำให้เกิดการล้มละลายขึ้นโดยกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันน่าจะขาดทุน หรือโดยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย หรือโดยเล่นการพนันหรือโดยประมาทเงินเหลืออย่างร้ายแรง ในธุรกิจของตน</p> <p>(๕) บุคคลล้มละลายได้กระทำให้เจ้าหนี้ซึ่งได้ฟ้องร้องบุคคลล้มละลายโดยมีเหตุสมควรนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายอันไม่จำเป็นโดยได้สู้ความอย่างไม่มีมูล หรือกล่าวถึงประวิงความ</p> <p>(๖) การที่ล้มละลายนั้นได้เกิดขึ้นโดยเหตุหรือเนื่องจากเหตุที่บุคคลล้มละลายได้ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายในการฟ้องร้องคดีอื่นไม่มีมูล หรือเพื่อท้อความรำคาญ</p> <p>(๗) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ไปเปรียบแก่เจ้าหนี้คนใดโดยใช่เหตุ</p> <p>(๘) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ก่อหนี้เกิดขึ้น เพื่อทำให้ได้สินทรัพย์มาพอชำระหนี้ซึ่งทำไว้ในร้อยละหนึ่งที่ไม่มีประกัน</p> <p>(๙) บุคคลล้มละลายได้ครอบงุมพิพากษาให้ล้มละลายหรือได้โดยทำการประหม่อมหนี้กับเจ้าหนี้มาก่อนแล้ว ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร</p> <p>(๑๐) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเหตุผลซึ่งควรเชื่อว่าจะไม่ได้นำมาชำระหนี้โดยสุจริต</p>	

<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ตกผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๗๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลล้มละลายได้ขึ้นระงับการค้าขายต่อไปยังใคร่รู้แล้วว่าจะชำระหนี้ได้ ถ้าปรากฏชัดเท็จจริงดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วหกเดือนและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า สิทธิทรัพย์ของบุคคลล้มละลายที่จำหน่ายได้มาแล้วรวมมีบริวารประมาณแห่งสิทธิทรัพย์ที่วางจำหน่ายได้ต่อไปนั้น ไม่พอชำระส่วนแบ่งได้สิทธิรับในร้อยของจำนวนหนี้ ห้ามมิให้เอาหนี้สินที่บุคคลซึ่งอยู่นอกอำนาจศาลเป็นหนี้บุคคลล้มละลาย และซึ่งได้ค้างชำระมาถึงวันที่มีการขอให้ล้มละลายแล้วสิบสองเดือนแล้ว มารวมคิดเข้าในอัตราตราสิทธิทรัพย์ของบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๒) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า ในวันหนึ่งวันใดก่อนล้มละลาย บุคคลล้มละลายมีสิทธิทรัพย์ไม่พอกับหนี้สิน และ</p> <p>(๓) ไม่อาจแสดงให้เป็นที่น่าพอใจศาลได้ว่า ตนมีเหตุสมควรเชื่อได้ว่าตนสามารถชำระหนี้ได้ หรือ</p> <p>(๔) ไม่สามารถนำบัญชีและงบดุลประจำปีมาแสดงต่อศาลได้สำหรับระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันสมควร</p> <p>บัญชีและงบดุลที่กล่าวในวรรคก่อนนั้น ต้องเป็นบัญชีที่ได้ทำภายในเวลาอันสมควรเมื่อสิ้นปีที่เกี่ยวข้องนั้น และต้องแสดงให้เห็นฐานะของกิจการในเวลานั้นโดยถูกต้องตามจริง</p> <p>มาตรา ๗๕ ถ้าบุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนใดในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการให้เปรียบโดยใช่เหตุ</p>	

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๔๑ เมื่อศาลได้พิพากษาสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยยกใบรายชื่อเจ้าหนี้และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ถูกต้องในกำหนดซึ่งศาลได้สั่งปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลได้นัดคำสั่งเพิกถอนบัญชี</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ และมาตรา ๔๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓</p> <p>"มาตรา ๔๑/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย เว้นแต่</p> <p>(๑) บุคคลนั้นได้โดยถูกพิพากษาให้ล้มละลายมาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายครั้งก่อนจนถึงวันที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ครั้งแรกให้ขยายระยะเวลาเป็นห้าปี</p> <p>(๒) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตที่ไม่มีลักษณะตาม (๓) ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุพิเศษและบุคคลนั้นถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายก่อนครบกำหนดสิบปีตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือของบุคคลล้มละลายนั้นก็ได้</p> <p>(๓) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี</p> <p>ใบกรณีที่มีเหตุตาม (๑) (๒) หรือ (๓) มากกว่าหนึ่งเหตุ ให้ขยายระยะเวลาโดยอาศัยเหตุใดเหตุหนึ่งที่มีระยะเวลาสูงสุดเพียงเหตุเดียว</p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๓ นี้โดยอนุโลม</p>

<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๐ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>มาตรา ๘๑/๒ ก่อนระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง จะสิ้นสุดลง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้</p> <p>เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นว่านี้แล้ว ให้ศาลกำหนดนัดไต่สวนเป็นการด่วน และส่งสำเนาคำขอให้แก่บุคคลล้มละลายทราบก่อนวันนัดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>มาตรา ๘๑/๓ เมื่อศาลได้สวนคำขอตามมาตรา ๘๑/๒ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลล้มละลายมิได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ ตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอหรือวันที่ศาลมีคำสั่งจนถึงวันที่ศาลกำหนด โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้</p> <p>การหยุดนับระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าศาลจะได้มีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาตามคำขอที่ครั้งใดก็ตาม เมื่อรวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วจะต้องไม่เกินสองปี และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ศาลจะมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีคำสั่งเมื่อพ้นระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง แล้ว ไม่ได้</p> <p>คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด</p> <p>มาตรา ๘๑/๔ เมื่อศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ แล้ว หากพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้</p> <p>เมื่อได้รับคำขอดังกล่าว ให้ศาลกำหนดวันนัดไต่สวน และส่งสำเนาคำขอ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นแจ้งให้เจ้านิติซึ่งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p> <p>ศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ ก็ได้</p> <p>คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด"</p>

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓
(เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

หมวด ๓๑^๕
กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑๒
การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐/๗๕^๕ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาหรือคำสั่งวินิจฉัยที่
ขาดคดีของศาลในสิ่งที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เว้นแต่
(๑) คำสั่งยกคำร้องขอ
(๒) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ไม่
จำกัดหรือแต่บางส่วน
(๓) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด
(๔) คำสั่งอื่นใดที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลผู้มีส่วน
แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุผลควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและอนุญาตให้อุทธรณ์เป็น
หนังสือ แต่สำหรับกรอนุญาตให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้มีคำวินิจฉัย
ชี้ขาดคดีและมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดคดีนั้นแล้ว

(๑) หมวด ๑/๑ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มาตรา ๑๐/๑ ถึง
มาตรา ๑๐/๘๖ เห็นด้วยโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓^๕)
(๒) มาตรา ๑๐/๗๕^๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓^๕)
(๓) มาตรา ๑๐/๗๕^๕ วรรคสอง ออกแก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๕๓^๕)

มาตรา ๑๑^๕ ให้ออกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ในหมวด ๓๑^๕ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับ
การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๑๐/๗๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓
จึงแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๗๘ คำธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตราดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับค่าฟ้องหรือค่าธรรมเนียมล้มละลายทั้งสิบบาท</p> <p>(๒) ค่าขึ้นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวนหนี้สิ้นที่ยอมรับชำระโดยอัตราดังต่อไปนี้</p> <p>ก. หนี้สินไม่เกินห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมยี่สิบห้าบาท</p> <p>ข. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท</p> <p>ค. หนี้สินเกินสองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมหนึ่งร้อยบาท</p> <p>ง. หนี้สินเกินห้าหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมสองร้อยบาท</p> <p>ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาให้ติดฉบับละยี่สิบห้าบาทเหมือนกันหมด</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ชำระหนี้หรือผู้ทำเรื่องขอรับชำระหนี้ให้เสียค่าขึ้นศาลชั้นศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาตามอัตราเดียวกันนี้</p> <p>(๓) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน ให้คิดในอัตราร้อยละห้าของเงินสุทธิที่รวบรวมได้ สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีราคาหรือจำหน่าย ให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินนั้น แต่ถ้ามีการประนอมหนี้ ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ประนอมหนี้ ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน</p> <p>ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง</p> <p>(มาตรา ๑๗๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑)</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ลดเลิกความในมาตรา ๑๗๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๕ คำธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตราดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับค่าฟ้องหรือค่าธรรมเนียมล้มละลาย ทั้งร้อยบาท</p> <p>(๒) ค่าขึ้นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย สองร้อยบาท เว้นแต่เป็นคำขอของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหน้าที่ขอรับชำระหนี้ไม่เกินห้าหมื่นบาท</p> <p>(๓) ค่าขึ้นศาลในกรณีที่มีผู้ชำระหนี้หรือขอรับชำระหนี้ สองร้อยบาท</p> <p>(๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินให้คิดในอัตราร้อยละสามของเงินสุทธิที่รวบรวมได้ สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีราคาหรือจำหน่าย ให้คิดในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินนั้น แต่ถ้ามีการประนอมหนี้ ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละสามของจำนวนเงินที่ประนอมหนี้ ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า</p> <p>ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง”</p>

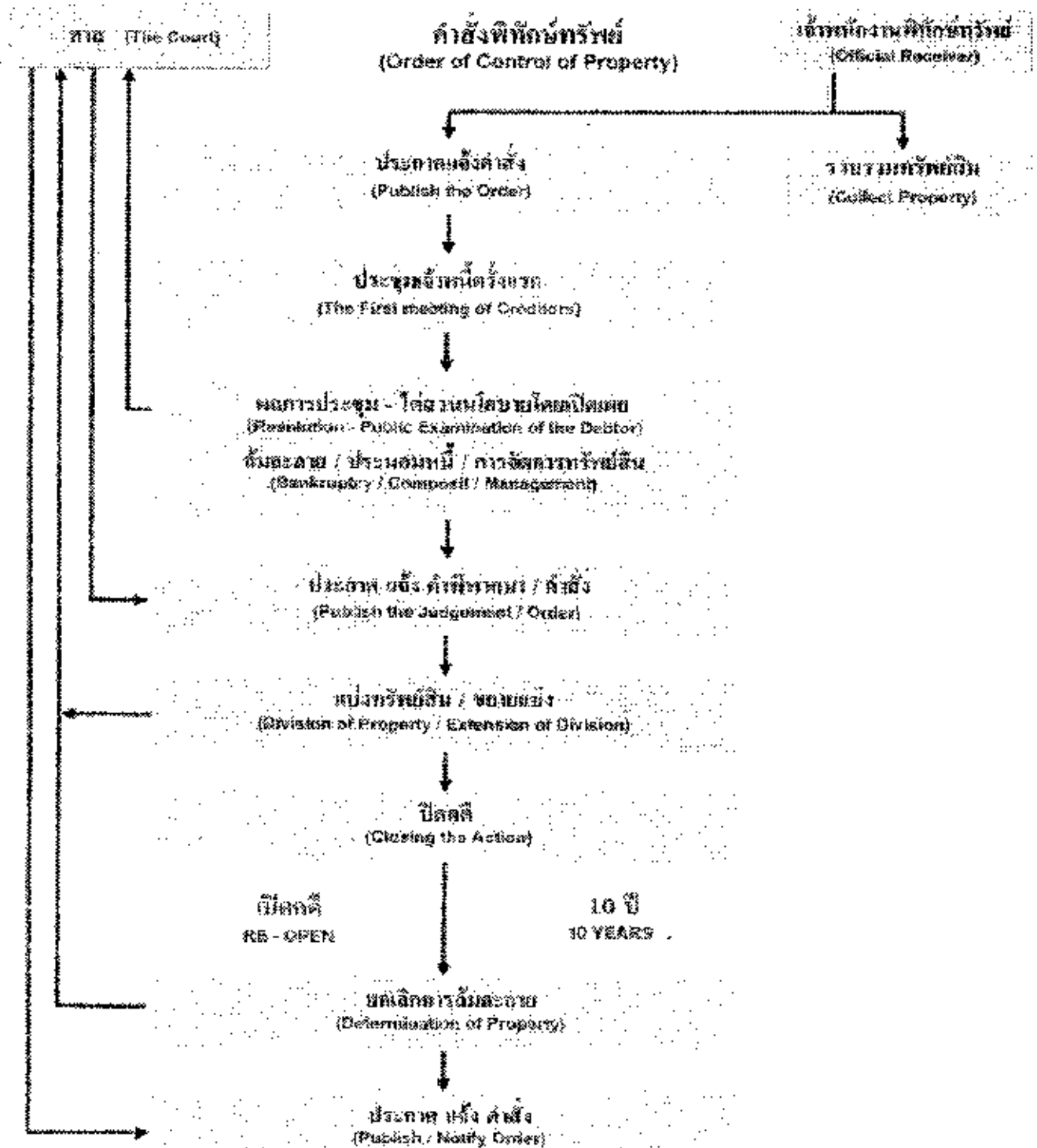
<p>พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน ออกกฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับ พงศุภการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ฟู ปุณณะธรรม นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๓ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและครบระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลดจากล้มละลาย บุคคลซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถูกปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ปลดจากล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยการนับระยะเวลาให้นับตั้งแต่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย</p> <p>มาตรา ๑๔ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ไต่สวนฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี นับตั้งแต่คดีดังกล่าว</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

การบังคับคดีล้มละลาย

คำสั่งศาลเจ้าพนักงานบังคับคดีล้มละลาย (Order of Control of Property)

‘สถานที่ติดต่อ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลย ไม่ว่าจะกรณีพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ศาลจะส่งหมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์มายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ที่จะติดต่อกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ติดต่อยังสถานที่ต่อไปนี้

ส่วนกลาง หมายคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องติดต่อกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบังคับคดีล้มละลาย 1-5 กรมบังคับคดีตามหมายเลขคดีดังนี้

- (1) หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลหมายเลขคดีลงท้ายด้วยเลข 1 หรือ 6 ติดต่อกองบังคับคดีล้มละลาย 1
- (2) หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลหมายเลขคดีลงท้ายด้วยเลข 2 หรือ 7 ติดต่อกองบังคับคดีล้มละลาย 2
- (3) หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลหมายเลขคดีลงท้ายด้วยเลข 3 หรือ 8 ติดต่อกองบังคับคดีล้มละลาย 3
- (4) หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลหมายเลขคดีลงท้ายด้วยเลข 4 หรือ 9 ติดต่อกองบังคับคดีล้มละลาย 4
- (5) หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลหมายเลขคดีลงท้ายด้วยเลข 5 หรือ 0 ติดต่อกองบังคับคดีล้มละลาย 5

ส่วนภูมิภาค หมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของศาลในต่างจังหวัด

- (1) ในจังหวัดที่มีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัดตั้งอยู่ ให้ติดต่อกับสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัดนั้น
- (2) ในจังหวัดที่ไม่มีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัดตั้งอยู่ ให้ติดต่อกับสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคที่อยู่ในอำนาจของศาลนั้นหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ อยู่ที่ศาลนั้น

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๕-๓๖/๒๕๕๔

วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

เรื่อง พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑
และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๔๖ และ
มาตรา ๙๐/๕๔ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา
๓๐ มาตรา ๙๘ มาตรา ๒๕๒ และ มาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่

ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของเจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) รวม ๒
คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
คำร้องที่หนึ่ง เป็นคำร้องในคดีของศาลล้มละลายกลาง คดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ)
หมายเลขแดงที่ ๘๒๗/๒๕๕๓ ระหว่างบริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง
ขอ บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้ เนื่องจากบริษัท ไรมอน แลนด์ ฯ
ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ถูกสถาบันการเงินลดวงเงินสินเชื่อ และมี
หนี้สินล้นพ้นตัวเพราะมีสินทรัพย์ ไม่พอกับหนี้สิน โดยมีหนี้สินเป็นจำนวนแน่นอน
ไม่ต่ำกว่า ๖,๘๐๕,๘๗๕,๘๐๘.๕๒ บาท เป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป
ได้ หากถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและล้มละลายจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ น้อย
กว่าที่จะให้ลูกหนี้ได้รับการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ เห็นว่ามีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้
จึงยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ศาลล้มละลาย
กลางมีคำสั่งวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยตั้งบริษัท
ไรมอน แลนด์ แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนก่อนที่ศาลล้มละลายกลางจะมีคำสั่ง
เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยแผน นายบุญลอย นรจิตต์ และเจ้าหนี้อื่นรวม ๓๕ ราย
ผู้ร้อง ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของบริษัท ไรมอน แลนด์ ฯ ได้ยื่น คำร้องต่อศาลล้มละลาย
กลางเพื่อคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และได้แย้งว่า พระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๙๐/๕๔ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากเป็นการเปิดช่องให้ผู้ทำแผนเลือกปฏิบัติต่อเจ้าหนี้
ตามอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม หรือโดยดุลพินิจที่ไม่ชอบ โดยที่
ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่อาจใช้ดุลพินิจที่เที่ยงธรรมแก้ไขเยียวยา
ตามความเหมาะสม หรือตามพฤติการณ์แห่งคดี อันเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็น
ธรรมต่อเจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีมูลหนี้ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ แม้จะมีจำนวนเจ้าหนี้มาก

กว่าก็ก็ตาม โดยเป็นความแตกต่างจากลักษณะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และเป็นภาระจำกัดสิทธิในทรัพย์สินเกินกว่าที่จำเป็น และกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ นอกจากนี้ มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหน้าที่เกินกว่าร้อยละห้าสิบของมูลหนี้สามารถเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งบางคดี เจ้าหน้าที่รายใหญ่ไม่กี่รายมีมูลหนี้มากกว่าร้อยละห้าสิบก็จะทำให้แผนผ่านความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ และแผนที่ศาลเห็นชอบอาจเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่รายใหญ่เพียงไม่กี่รายนั้น แม้เจ้าหน้าที่รายเล็ก ๆ จะมีจำนวนมากกว่าหลายร้อยรายก็ตาม ทำให้ต้องยอมรับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้ทำแผน และถือได้ว่า ศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบด้วยการเลือกปฏิบัตินั้นโดยปริยาย มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่เกินกว่าสามในสี่ของมูลหนี้ จึงจะถือว่าเห็นชอบด้วยแผนและมาตรา ๙๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ เพราะกำหนดบังคับให้ศาล ต้องเห็นชอบด้วยแผน หากเข้าหลักเกณฑ์ของมาตรา ๙๐/๕๘ แม้จะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และเป็นภาระจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ร้องเกินกว่าที่จำเป็น จึงกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาแก้ไขหรือเยียวยาตามความเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดี ด้วยความเป็นธรรมได้ลูกหนี้ผู้ขอฟื้นฟูกิจการและผู้ทำแผน คัดค้านคำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในคดีของ ศาลล้มละลายกลาง สรุปได้ว่าคำร้องที่อ้างว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๙๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ นั้น ไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัยโดยศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ ได้บัญญัติให้มีข้อยกเว้นให้รัฐมีอำนาจออกกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินได้ พระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๙๐/๕๘ มีผลใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๑ ตามลำดับ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ระบุถึงบทบัญญัติ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๙๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย จึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ และเมื่อพิจารณาจากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว จะเห็นได้ชัดว่า เจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อต้องการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบ

ด้วยแผน อำนาจของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ฯลฯ และ
 ยังเพิ่มบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและ
 เสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ด้วย มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) และ
 มาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายได้ออกมาตามรัฐธรรมนูญและ
 สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญสำหรับคำร้องของเจ้าหนี้จำนวน ๓๕ ราย ที่อ้างว่า มาตรา
 ๕๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เพราะศาล
 ล้มละลายกลาง หรือศาลฎีกาไม่อาจใช้ดุลพินิจที่เที่ยงธรรมแก้ไขเยียวยาตาม
 ความเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดี อันเป็นการทำให้เจ้าหนี้ข้างน้อยได้รับความ
 ความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน นั้น ลูกหนี้และผู้ทำแผนคัดค้านว่า
 มาตรา ๕๐/๕๘ ให้อำนาจศาลที่จะพิจารณาและมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และตาม
 วรรคสาม ก็ให้อำนาจศาล ที่จะไม่เห็นชอบด้วยแผนไว้ด้วย การที่ศาลจะมีคำสั่ง
 เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยแผน จึงเป็นเรื่องที่ ศาลจะพิจารณาแผนเป็นกรณี ๆ
 ไป แล้วจึงมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยแผน ดังนั้น มาตรา ๕๐/๕๘ จึง
 ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ทั้งมาตรา ๕๐/๔๖ ด้วย แห่งพระราชบัญญัติ
 ล้มละลาย ยิ่งบัญญัติไว้ด้วยว่า สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการ
 ปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่ เจ้าหนี้ที่ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้น
 จะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ ศาลจึงมีอำนาจโดยสมบูรณ์ที่จะพิจารณาแผนเพื่อให้
 แน่ใจว่า เจ้าหนี้ทั้งหลายต่างก็ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน หากจัดอยู่ใน
 กลุ่มเดียวกัน ขัดกล่าวอ้างว่าศาลปราศจากอำนาจในการใช้ดุลพินิจเพื่อความ
 เป็นธรรม จึงไม่เป็นความจริงคำร้องที่สอง เป็นคำร้องของนายธนู หมิ่นพรหมอินทร์
 เจ้าหนี้รายที่ ๑๕ ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขที่ ๘๒๗/๒๕๔๓ ของ
 ศาลล้มละลายกลาง โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า
 นายธนู หมิ่นพรหมอินทร์ หรือผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๑๕ ของบริษัท โรมอน แลนด์
 จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขที่
 ๘๒๗/๒๕๔๓ ของศาลล้มละลายกลาง โดยในคดีดังกล่าวลูกหนี้ได้ยื่นคำร้อง
 ขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง และศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และ
 แต่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยแผน
 ผู้ร้องยื่นคำร้องและคำแถลงการณ์โต้แย้งว่า ๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่
 ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑ ประมวลพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ
 ของลูกหนี้ไม่ได้ระบอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา
 พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย
 ที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่ประการใด
 โดยกรณีจะแตกต่างจากกรณีของพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕)
 พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้ระบอบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๘
 แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย หรือแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติล้มละลายที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการเดินทางและเสรีภาพในการเลือกที่อยู่ภายในราชอาณาจักร และสิทธิในทรัพย์สินตามมาตรา ๓๖ และ มาตรา ๔๘ แห่งรัฐธรรมนูญไว้ ในคำปรารภ ส่วนพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) ไม่ได้ระบอบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพไว้ เท่ากับว่า ขณะที่ตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) รัฐสภาไม่ได้ตระหนักว่า จะเป็นการลิดรอนและจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งประชาชนไม่สามารถรับรู้ อย่างชัดแจ้ง ถึงที่มาว่าสิทธิและเสรีภาพของตนถูกจำกัดโดยมาตราใดของรัฐธรรมนูญ และอยู่ในเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้หรือไม่เพียงใด เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) ไม่ได้ระบอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ และการโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ไม่ใช่กรณี การโต้แย้งกระบวนการตรากฎหมาย แต่เป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ พิจารณาวินิจฉัยได้โดยเทียบเคียงกับคำวินิจฉัยที่ ๙-๑๐/๒๕๕๔ ของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้รับไว้พิจารณาในประเด็นที่คู่ความโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง เพราะ พระราชกำหนดดังกล่าว ไม่ได้ระบอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา พระราชกำหนดซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการ ซึ่งเท่ากับศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นการที่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง ต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ คำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจรับคำร้องได้ ๒. บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๖ และ ๙๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากมาตรา ดังกล่าวได้กำหนดวิธีพิจารณาที่เป็นผลให้เจ้าหนี้ รายเดียวหรือหลายรายที่มีมูลหนี้ น้อยกว่าร้อยละห้าสิบที่ไม่ได้ลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการต้องยอมรับแผนฟื้นฟู โดยปริยาย ทำให้เจ้าหนี้ดังกล่าวได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียง วัตถุแห่งหนี้ หรือถูกดูแลเช่นสิ่งของ ทั้งเป็นการเปิดช่องให้ผู้ทำแผนเลือก ปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม หรือโดยใช้ดุลพินิจ โดยไม่ชอบ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการ พิจารณาแก้ไขหรือเยียวยาได้ตามความเหมาะสม หรือตามพฤติการณ์แห่งคดี ด้วยความเป็นธรรม เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชนและความสงบสุขแห่ง ราชอาณาจักร อันเป็นการที่องค์กรของรัฐใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ตามมาตรา ๒๖ แห่งรัฐธรรมนูญ ๓. บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๖

และ ๙๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ประกอบกับมาตรา ๔๘ เนื่องจากเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีมูลหนี้น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ เพราะเหตุความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจตามมาตรา ๓๐ แห่งรัฐธรรมนูญ การที่มาตรา ๙๐/๔๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหนี้ที่มีหนี้เกินร้อยละห้าสิบสามารถลงมติยอมรับแผนได้ ซึ่งบางครั้งเจ้าหนี้รายใหญ่เพียงไม่กี่รายมีมูลหนี้มากกว่าร้อยละห้าสิบก็จะทำให้แผนได้รับการยอมรับจากเจ้าหนี้ และแผนที่ศาล เห็นชอบด้วยนั้นอาจเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหนี้รายใหญ่ที่ยอมรับแผนเพียงไม่กี่ราย โดยที่เจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีมูลหนี้ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบซึ่งในบางครั้งมีอยู่จำนวนหลายร้อยรายอาจได้รับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้ทำแผนและถือได้ว่าศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบกับการเลือกปฏิบัตินั้นด้วย ทำให้เจ้าหนี้ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการพิจารณาของศาลล้มละลายกลางและศาลฎีกา อย่างเป็นธรรม ๔. บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๖ และ ๙๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๘ เนื่องจากเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินเกินกว่าที่จำเป็นหรือกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๒๕ ประกอบ มาตรา ๔๘ แห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะเหตุผลของการตราบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการก็เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหนี้มีโอกาสรับชำระหนี้อย่างเป็นธรรม แต่ปรากฏว่า มาตรา ๙๐/๔๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ เป็นวิธีพิจารณาที่ทำให้เจ้าหนี้ได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้ หรือถูกดูแลเหมือนสิ่งของ และไม่ใช่ว่ามาตรการที่มีผลกระทบต่อกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด หรือเบาที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับซึ่งน้ำหนักกับการให้มีการฟื้นฟูกิจการตามหลักพอสมควรแก่เหตุ หรือหลักความได้สัดส่วน โดยยังมีมาตรการอีกหลายมาตรการที่ยังปรับใช้ได้โดยไม่เกินกว่าความจำเป็น เช่น สามารถกำหนดมาตรการที่เป็นบทบัญญัติทำนองเดียวกันหรือใกล้เคียงกับบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๖ และ ๙๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว ๕. บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เพราะเป็นการทำให้ไร้ผลซึ่งคำอธิบายสัตย์ปฏิญาณของผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางและผู้พิพากษาศาลฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ เนื่องจากมาตรา ๙๐/๕๘ กำหนดบังคับให้ศาลต้องเห็นชอบด้วยแผน หากเข้าหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในมาตรา ๙๐/๕๘ แม้ว่าหากศาลเห็นชอบดังกล่าวก็จะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม หรือเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ร้องเกินกว่าที่จำเป็น หรือกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สิน โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาแก้ไขหรือเยียวยาตามความเหมาะสม หรือตามพฤติการณ์แห่งคดีด้วยความเป็นธรรม

เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความสงบสุขแห่งราชอาณาจักรได้ อันเป็นการขัดหรือ
 แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เพราะทำให้ผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางและ
 ศาลฎีกาไม่สามารถปฏิบัติตามคำถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ ที่กำหนด
 ว่า จะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติ
 ทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร
 ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตาม ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี
 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและ
 กฎหมายทุกประการศาลล้มละลายกลางเห็นว่า กรณีตามคำร้องทั้งสองเป็นไปตาม
 รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงให้รอฟังคำสั่งพิจารณาแผนไว้ชั่วคราว และส่งคำร้อง
 ของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
 ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ลูกหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) ดังกล่าว
 เป็นบริษัทเดียวกัน ประเด็นที่เข้าหนี้ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
 บางประเด็นเป็นข้อเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน
 ข้อเท็จจริงและเอกสารประกอบเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว
 ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับ
 คำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่
 รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่ง
 กฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่ง
 กฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
 ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และ
 ส่งความเห็นเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย" และ
 วรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตาม
 วรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควร"ได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับ
 เรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้" รวมทั้งมาตรา ๖ บัญญัติว่า "รัฐธรรมนูญเป็น
 กฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือ
 แย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัติ นั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้" พิจารณาแล้วเห็นว่า
 กรณีตามคำร้องทั้งสองเข้าหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่
 ๘๒๗/๒๕๕๓ ของศาลล้มละลายกลาง โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย
 พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๕๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
 พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติล้มละลาย
 (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เมื่อศาลล้มละลายกลางส่ง
 คำโต้แย้งดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญ
 เห็นว่าคำโต้แย้งดังกล่าวของคู่ความเป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญ
 จึงรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
 ได้พิจารณาคำร้อง คำคัดค้านของลูกหนี้ และคำแถลงการณ์ของผู้ร้องทั้งสองคดีแล้ว

มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย ๒ ประเด็น ดังนี้ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเพิ่ม หมวด ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่ ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙๐/๔๖ และ มาตรา ๙๐/๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่พิจารณาประเด็นที่หนึ่งแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) ที่บัญญัติว่า "มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๘ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม" หมายความว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่เป็นข้อยกเว้นของการนำมาตรา ๒๘ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวันหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ การดำเนินการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าว ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง คือต้องระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายล้มละลายดังกล่าวด้วย แต่ด้วยเหตุที่การตรากฎหมายเป็นกระบวนการทางนิติบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๑) บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ที่เห็นว่าการพระราชบัญญัติใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ: สนองความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย จึงเห็นได้ว่าการที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) มิได้ระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายล้มละลายดังกล่าว เป็นการโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติ

ล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะโต้แย้งได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเพิ่มความหมวด ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือ ไม่สำหรับประเด็นที่สอง มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่ พระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ มาตรา ๕๐/๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "มติ ยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ (๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ (๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๔๖ ทวิ และ เมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วย ตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียง ลงคะแนนในมตินั้น" และมาตรา ๕๐/๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ให้ศาลมีคำสั่ง เห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตาม มาตรา ๕๐/๕๒ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๕๐/๕๒ ตริ และใน กรณีที่มติยอมรับแผนเป็นมติตามมาตรา ๕๐/๔๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สิน ในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะให้ความยินยอมและ (๓) เมื่อการดำเนินการ ตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ ลูกหนี้ล้มละลาย" มาตรา ๕๐/๕๕ วรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่แผนมีรายการ ไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผนถ้าศาลเห็นว่ารายการ ในแผนที่ขาดไปนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ให้ถือว่าแผนมี รายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒" และมาตรา ๕๐/๕๕ วรรคสาม บัญญัติว่า "ถ้า ศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้นายทนายผู้ทนายในมาตรา ๕๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดย อนุโลม" รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า "การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุก องค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญนี้" พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่ กำหนดให้การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐทุกองค์กร จะต้องเคารพและตระหนักถึง ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนมีอยู่ติดตัว มาตราการตาม พระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ ที่ให้เจ้าหนี้ที่มีมูลหนี้ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบที่ไม่ได้ ลงมติ ยอมรับแผนต้องยอมรับแผนโดยปริยาย มิได้ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวลดคุณค่าลงแต่อย่างใด ทั้งการที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาจะเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ศาลต้องพิจารณาเห็นว่ากรณีเป็นไปตาม มาตรา ๕๐/๕๘ ทุกประการรวมทั้งเมื่อการดำเนินตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย มาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ใช่บทบังคับแต่เป็นการให้ศาลใช้ดุลพินิจได้มิใช่ว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบลงมติเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ศาลจะต้องมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนตามมติของเจ้าหน้าที่เสมอไป ซึ่งเมื่อพิจารณาความในมาตรา ๕๐/๕๘ วรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่" แล้วเห็นได้ว่า การเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยแผนเป็นดุลพินิจของศาล การที่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ ย่อมมีมติเห็นชอบตามมติของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ และการให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนเมื่อมีการปฏิบัติตามมาตรา ๕๐/๕๘ จึงมิได้กระทบต่อ คักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ พระราชบัญญัติล้มละลาย ๙ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ใช่ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ สำหรับประเด็นที่ว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย ๙ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๔๘ หรือไม่นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติล้มละลาย ๙ คำปรารภของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับรองไว้แล้วว่า พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งเจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการกระบวนกรฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติรับแผนฟื้นฟูกิจการ สำหรับการพิจารณาของศาลที่จะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่เห็นชอบด้วยแผน มาตรา ๕๐/๕๘ ก็ให้อำนาจศาลที่จะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่เห็นชอบด้วยแผนก็ได้ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจของศาลตามพฤติการณ์แห่งคดี และหากเจ้าหน้าที่จัดอยู่ในกลุ่มเดิวก็น่าจะได้รับปฏิบัติเท่าเทียมกันอยู่แล้ว ดังที่มาตรา ๕๐/๕๖ ตรี บัญญัติไว้ เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย ๙ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ เนื่องจากเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินที่อยู่ในขอบเขตของรัฐธรรมนูญ และไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สิน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต่างก็ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาถึงหลักการของการฟื้นฟูกิจการว่าเป็นการให้โอกาสลูกหนี้ที่จะพ้นจากการต้อง

คำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ประกอบกับการเห็นชอบด้วยแผนตามกรอบของมาตรา ๙๐/๕๘ เว้นหลักประการอย่างหนึ่งที่ทำให้เจ้าหนี้มีโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้ ไม่น้อยกว่ากรณีที่สูงหนึ่ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายพระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ มาตรา ๙๐/๕๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ สำหรับประเด็นที่ว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ มาตรา ๙๐/๕๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ หรือไม่นั้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า "ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการ ต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้ "ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวงเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ" พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๕๘ เป็นการให้ศาลใช้ดุลพินิจสั่งเห็นชอบด้วยแผนได้ เมื่อมีองค์ประกอบครบตามมาตรา ๙๐/๕๘ (๑) (๒) และ (๓) ถ้าขาดองค์ประกอบแม้เพียงประการเดียว มาตรา ๙๐/๕๘ วรรคสาม ให้ศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน และนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ต่อไป บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจของศาลล้มละลายกลาง ซึ่งได้วินิจฉัยแล้วว่าไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เป็นเรื่องการถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ ก่อนที่ผู้พิพากษาหรือตุลาการจะเข้ารับหน้าที่ ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติล้มละลาย ฯ มาตรา ๙๐/๕๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ หรือไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยเสียงข้างมาก ๑๑ ต่อ ๑ เสียง (นายอมร รักชาติสัตย์) จึงวินิจฉัยทั้งสองประเด็นว่า

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๙๐/๕๖ และมาตรา ๙๐/๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

(นายอิสสระ นิต์กันต์ประกาศ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

(นายกระมล ทองธรรมชาติ)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายจุมพล ณ สงขลา)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(พลโท จุล อติเรก)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายปรีชา เฉลิมวณิชย์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายพัน จันทรปาน)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายมงคล สระแก้ว)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายศักดิ์ เตชะชาญ)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุจิต บุญบงการ)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุจินดา ยงสุนทร)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุวิทย์ ชีรพงษ์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอนันต์ เกตุวงศ์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอมร รัชชสัจย์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอุระ หวังอ้อมกลาง)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. รวม 2 ฉบับ

Source - มติคณะรัฐมนตรี (Th)

Tuesday, September 30, 2003 18:26

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. รวม 2 ฉบับ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว โดยมอบให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ไปแก้ไขเพิ่มเติมตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ / (ฝ่ายกฎหมาย) เกี่ยวกับการเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลเรื่องค่าธรรมเนียม แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายโดยผลของกฎหมายเมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย

2. กำหนดให้บุคคลภายในของลูกหนี้หมายความรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย

3. กำหนดให้บุคคลล้มละลายทุจริตหมายความรวมถึงกรณีเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย

4. กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ระงับการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใดส่งโทรเลขไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดที่มีถึงลูกหนี้ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

5. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจกรล้มละลาย โดยคำสั่งศาลและเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจกรล้มละลายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้

6. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการรื้อถอนคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

7. ปรับปรุงจำนวนค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้เหมาะสม

8. ให้ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. เพิ่มกรณีห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในคดีล้มละลาย เพื่อรวมวิธีการอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์ทั้งคดีล้มละลายและคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้ในที่เดียวกัน โดยห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย เว้นแต่ 1) คำพิพากษายกฟ้อง 2) คำสั่งยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ หรือคำร้อง หรือคำร้องขอให้ล้มละลาย 3) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน 4) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้

2. กรณีที่ศาลฎีกาจะไม่รับอุทธรณ์คดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย หากเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกา ซึ่งในกรณีนี้มีจุดประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตการใช้ดุลพินิจของศาลฎีกา เพราะเป็นคดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามจะไม่นำมาใช้บังคับคดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกรณีในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับคดีล้มละลาย ซึ่งในอนาคตอาจมีการขยายขอบเขตของศาลล้มละลายให้พิจารณาคดีอาญาด้วย

3. ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ 1 วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นในหมวด 3 วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา 24 ในศาลฎีกาโดยอนุโลม

4. กำหนดบทเฉพาะกาลให้บรรดาคดีล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลอุทธรณ์ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ และให้คู่ความมีสิทธิฎีกาต่อไปได้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่คดียังอยู่ในระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกา และคู่ความยังมีได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาให้คู่ความยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

5. ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

--ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ชุด พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร) วันที่ 30 กันยายน 2546--จบ--

กฎหมายล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542* (ฉบับเจ้าปัญหา)

ประจักษ์ พุทธิสมบัติ**

ในบรรดากฎหมายที่รัฐเร่งรัดให้นำออกมาใช้ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำสุดขีด ตกอยู่ภายใต้การบังคับใช้หนี้สินโดยเจ้าหนี้ต่างประเทศ รวมทั้งเจ้าหนี้ที่รัฐต้องก่อขึ้นใหม่เพื่อพยุงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศมิให้ต้องล้มละลายภายใต้ชื่อ ไอเอ็มเอฟ ซึ่งแม้แต่คนที่อยู่ป่าเขาไม่สนใจเรื่องเศรษฐกิจเลยก็ยังรู้จักและพูดถึง ไอเอ็มเอฟ ทั้งนี้เพราะความกระทบกระเทือนฐานะทางเศรษฐกิจไซ้ซอนเข้าไปทุกชุมชนของชาติ มีผลตั้งแต่คนจนที่สุดไปจนถึงรวยที่สุด มีความตกต่ำอย่างสุดขีดทั้งระบบสังคม การเมือง การปกครอง สันคลอนหน่วยงานทั้งเอกชนและรัฐบาลถึงขั้นมีการร้องขอให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีด้วย โธहाไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 224 เพราะเมื่อนำข้อตกลงที่รัฐบาลทำกับ ไอเอ็มเอฟ เสนอเพื่อขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภา ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้ชี้ขาดไปแล้วว่าไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา เพราะไม่ใช่สัญญาสัมพันธภาพระหว่างประเทศ ยิ่งความกังขาแก่นักกฎหมายจำนวนมากในประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าว ซึ่งคงจะไม่น่ารายละเอียดมากแล้ว เพราะไม่ใช่ประเด็นของเรื่องนี้

กฎหมายฉบับหนึ่งที่ ไอเอ็มเอฟ เข้ามาเกี่ยวข้องและเร่งรัดให้รัฐบาลจำต้องรีบเร่งตราออกใช้เป็นกฎหมายเพื่อนำมาบังคับใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจคือ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 กฎหมายฉบับนี้มีความพยายามให้

* อติธรรมสารร่าง พ.ร.บ. ล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) ประชาชนคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483

** ที่มา : รวมบทความในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปี ศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พนมยงค์ พ.ศ. ๒๕๓๕
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผ่านสภาทั้งสองอย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากเป็นกฎหมายสำคัญเกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังกระทบชีวิตของปัจเจกชนไปจนถึงหน่วยของสังคมทั้งเรื่องเงินทอง ธุรกิจการค้า และความเป็นอยู่โดยรวมของสังคม ทำให้การพิจารณาต้องล่าช้า จนใกล้จะหมดเวลาตามเส้นตายที่ไอเอ็มเอฟ กำหนด กฎหมายนี้จึงต้องผ่านรัฐสภาอย่างทุลักทุเล ท่านที่สนใจกิจการบ้านเมือง คงจำได้ว่าเมื่อวุฒิสภาพิจารณาร่างกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรแล้วนั้น วุฒิสภาต้องการอย่างไร สภาผู้แทนราษฎรก็ต้องโอนอ่อนผ่อนตาม จนในที่สุดนำมาใช้เป็นกฎหมายจนได้ ท่านที่ติดตามเรื่องนี้คงทรงงงแล้วเป็นอย่างดี

ไม่ทราบว่ามีกฎหมายมีความเห็นอย่างไรกับกฎหมายฉบับเก่าแก่ฉบับนี้ (เริ่มใช้เมื่อปี 2483) กับการแก้ไขอย่างรีบเร่ง สำหรับผู้เขียนเรื่องนี้ซึ่งคลุกคลีอยู่กับกฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่เรียนมหาวิทยาลัย เมื่อมารับราชการในตำแหน่งผู้พิพากษาได้มีโอกาสร่วมทำงานในกองบังคับคดีล้มละลาย (เมื่อยังไม่มีกรมในกระทรวงยุติธรรม) ช่วยดำเนินกรณจัดตั้งเป็นกรมบังคับคดี แล้วย้ายไปเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลพักหนึ่ง จึงกลับมาดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมบังคับคดี ต่อมาเมื่อกลับไปรับราชการในศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ก็มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลายมาโดยตลอด เมื่ออยู่ศาลฎีกาก็ได้รับคำสั่งของท่านประธานศาลฎีกา ให้อยู่ในคณะล้มละลายด้วย กฎหมายล้มละลายและการดำเนินคดีล้มละลายจึงเป็นเรื่องที่ผู้เขียนสนใจตลอดมา ด้วยความรู้สึกว่ากฎหมายหลักของประเทศเช่นนี้ควรได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบรักษาหลักการของกฎหมายไว้ หรือจะเปลี่ยนหลักการก็ควรจะมีเหตุผลมีมาตรการรองรับอย่างสมบูรณ์ จึงจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง การแก้ไขจึงควรเป็นการแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาอยู่เดิมให้กระจ่างเหมาะสมแก่การนำมาใช้ สร้างหลักการใหม่ที่ทันสมัยเป็นสากล มิฉะนั้นเวลาที่เสียไปจะไม่ก่อประโยชน์ใด ๆ เลยซ้ำยังเพิ่มปัญหาตามมาไม่รู้จบ

เห็นจะต้องยกปัญหาสำคัญ ๆ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มาเพื่อให้นักกฎหมายจะได้ช่วยกันคิดว่าเป็นปัญหาเหมือนที่ผู้เขียนเห็นหรือไม่ ควรแก้ไขอย่างไร แต่ในฐานะนักกฎหมายคนหนึ่ง ผู้เขียนเองก็ไม่แน่ใจตนเองเหมือนกันว่าตนเองคิดว่าเป็นปัญหาแต่นักกฎหมายคนอื่นอาจเห็นว่าไม่เป็นปัญหาก็คือได้ เพราะไม่ค่อยเห็นนักกฎหมายพูดถึงมากนัก จึงขอเสนอปัญหาในทัศนะของผู้เขียนดังนี้

๑. ปัญหา พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 16 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 90/48 บรรทัดสี่ ซึ่งเดิมมาตรานี้บัญญัติว่าในการประชุมเจ้าหนี้ เพื่อพิจารณาแผน การแก้ไขแผน การมีมติพิเศษของเจ้าหนี้อยอมรับแผน ถ้าเจ้าหนี้ไม่มีมติพิเศษยอมรับแผน ไม่ลงมติหรือการใด หรือไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุม เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องรายงานต่อศาลเพื่อพิจารณา "...ถ้าศาลเห็นสมควร

ให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ”

แต่ในการแก้ไขดังกล่าวแล้ว วรรคหนึ่งถึงสามคงเป็นไปตามเดิม .แต่แก้ที่วรรคสี่ซึ่งบัญญัติข้างต้นเป็นว่า “...ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ถ้าเป็นกรณีที่ลูกหนี้ได้ถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายไว้ก่อนแล้วและศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้ยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเสียแล้วให้ดำเนินคดีล้มละลายที่ได้ให้ส่งผลการพิจารณาไว้ต่อไป”

ผลแตกต่างระหว่างของเดิมกับของใหม่ก็คือ ของเดิมมีความสืบเนื่องมาจากความคิดที่จะช่วยลูกหนี้และเจ้าหนี้โดยไม่ให้ลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายต้องล้มละลายไปเลยนับแต่ถูกฟ้อง แต่ให้โอกาสลูกหนี้ฟื้นตัวถ้ายังมีโอกาสเจ้าหนี้ก็จะได้ประโยชน์ด้วยไง.ต้องรอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเสียก่อนแล้วหาทางระงอมหนี้ แต่ให้โอกาสลูกหนี้โดยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เจ้าหนี้ต้องยอมเจรจากับลูกหนี้ไม่ใช่วังคับลูกหนี้โดยกฎหมายล้มละลายอย่างเดียว การบังคับแก่ลูกหนี้ด้วยวิธีทั้งหลายต้องหยุดหมด (Automatic Stay และดู มาตรา 90/12) ลูกหนี้ที่สุจริตก็จะถูกบังคับให้เจรจากับเจ้าหนี้ด้วย จึงเกิดแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ แต่ถ้าการร้องขอฟื้นฟูไม่ประสบผลสำเร็จ (ดูมาตรา 90/48 วรรคสาม) ลูกหนี้ซึ่งหนี้สินล้นพ้นตัวอยู่แล้วสมควรต้องล้มละลาย กฎหมายจึงให้อยู่ในดุลพินิจของศาลว่า ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าลูกหนี้ยังไม่สมควรล้มละลาย อยู่ในฐานะที่จะดำรงอยู่ได้ก็จะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งจะช่วยให้ลูกหนี้กลับสู่ฐานะเดิม ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ตรงกันข้าม ถ้าใช้กฎหมายใหม่ลูกหนี้อาจจะไม่สนใจเจรจาระงอมหนี้ เพราะถ้าเจรจาไม่สำเร็จลูกหนี้ก็จะกลับประกอบธุรกิจต่อไปได้เช่นเดิม เป็นการถ่วงเวลาการชำระหนี้ไว้ระหว่างขอฟื้นฟูจนถึงศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งนอกจากเสียเวลาแล้วกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งทำเนิ่นมาเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ลูกหนี้ไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ เลย เป็นการส่งเสริมให้ลูกหนี้ประวิงการชำระหนี้ได้ ส่วนเจ้าหนี้มีแต่เสียหาย เพราะทำอะไรแก่ลูกหนี้ไม่ได้ นอกจากนี้การบัญญัติใหม่ดังกล่าวยังทำให้ขั้นตอนการฟื้นฟูกิจการสับสน เพราะมาตราอื่นที่โยงมาใช้มาตรา 90/48 เช่น มาตรา 90/54, 90/58 จะต้องมีปัญหาต่อไป เนื่องจากแต่ละมาตราดังกล่าวกำหนดมาตรการของมาตรานั้น ๆ ไว้เฉพาะเรื่องอยู่แล้ว เป็นการปิดกั้นไปจากวัตถุประสงค์เดิมที่ว่าลูกหนี้จะต้องล้มละลายอยู่แล้ว แต่เพื่อไม่ให้เป็นการยับยั้งแก่ลูกหนี้ ทั้งให้โอกาสลูกหนี้ เจ้าหนี้ช่วยกันฟื้นฟูลูกหนี้เสียก่อน หากไม่สำเร็จต้องเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย เพราะไม่มีทางช่วยให้ลูกหนี้ดำรงธุรกิจอยู่ได้ต่อไปแล้ว การแก้ไขใหม่จึงเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ก่อความยุ่งยากต่อไป

ผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต่อไปลูกหนี้จะเจรจาเรื่องหนี้นายมาก เพราะเจ้าหนี้จะไม่

ยอมเสียเวลาเปล่า แต่จะรีบฟ้องคดีล้มละลายไว้ก่อน ป้องกันลูกหนี้ประวิงเวลาโดยการขอฟื้นฟู เพราะถ้าศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ก็สามารถดำเนินคดีล้มละลายต่อไปได้ เป็นผลร้ายแก่ลูกหนี้เอง กฎหมายเก่าจึงส่งเสริมให้ลูกหนี้ชวนชวยเจรจาหาทางฟื้นฟู และเมื่อการเจรจาประนอมหนี้ (เพื่อทำแผน) ไม่สำเร็จก็เข้าสู่กระบวนการล้มละลายไปเลยโดยอัตโนมัติ ซึ่งเหมาะสมและเป็นสากลสอดคล้องกับแนวทางของต่างประเทศ ส่วนของใหม่ถ้าไม่มีการฟ้องล้มละลายไว้ศาลต้องสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ดำเนินธุรกิจของตนเองต่อไปซึ่งปกติก็ไปไม่ไหวอยู่แล้ว ปัญหาความยุ่งยากย่อมตามมา

2. ปัญหามาตรา 35 เป็นบทบัญญัติอันเกิดจากการเสนอในวุฒิสภาไม่เกี่ยวข้องกับกรแก้ไขมาตราใด สร้างหลักการใหม่ขึ้นมาโดด ๆ มิผลว่าจะแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 ซึ่งนอกจากจะไม่ขอด้วยวิธีการแก้ไขกฎหมายแล้ว ยังมีปัญหาที่สร้างหลักการโดด ๆ ออกมาโดยไม่มีมาตราใดที่เป็นมาตรการรองรับ เมื่อนำไปปฏิบัติจะมีปัญหาหลายประการ

ประการแรกคือ ต่อไปลูกหนี้พร้อมที่จะล้มละลายตลอดเวลาเพราะก่อกำหนดโดยไม่ต้องคำนึงถึงการใช้นี้ เมื่อมีปัญหาไม่ใช้หนี้ก็จะยอมให้ถูกฟ้องล้มละลาย เพราะเมื่อครบ 3 ปีนับจากวันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายก็จะพ้นจากล้มละลายโดยอัตโนมัติแล้ว เวลาสามปีเป็นเวลาที่น้อยมากสำหรับการรอคอย อาจมีคำถามว่ารอคอยอะไร คำตอบก็คือคอยใช้เงินทองทรัพย์สินที่เบียดบังชุกชคนไว้ หรือโอนไปในนามผู้อื่นจะได้กลับมาใช้ได้อย่างสบาย เป็นที่รู้จักกันในคำว่า "ล้มแล้วรวย" หรือ "ล้มบนฟูก"

ประการต่อมาคือ เมื่อพ้นสามปีดังกล่าวแล้วจะพ้นจากล้มละลายโดยผลของกฎหมายเป็นอัตโนมัติ (Automatic Discharge) ผลตามมาเห็นได้ชัดเจนจากทางปฏิบัติว่า จ.พ.ท. (เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์) ยังจัดกิจการทรัพย์สินไม่เสร็จยังไม่สามารถแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายได้อย่างแน่นอน (มาตรการต่าง ๆ ในกฎหมายล้มละลายมีอยู่มากมาย หลายขั้นตอนส่วนแต่ต้องใช้เวลาในการจัดการ คงไม่ต้องกล่าวในที่นี้) เมื่อพ้นจากล้มละลายแล้ว ทรัพย์สินที่ จ.พ.ท. ยังดำเนินการรวบรวมอยู่ รวมทั้งคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีล้มละลายยังคงค้างอยู่จะทำอย่างไร ทรัพย์สินทั้งหมดมีกลับมาเป็นของลูกหนี้โดยอัตโนมัติหรือ เจ้าหนี้ทั้งหลายจะได้รับชำระหนี้หรือไม่ ผิดกับกรณีปลดลูกหนี้จากการล้มละลายมีบทบัญญัติรองรับให้ จ.พ.ท. ยังจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั้งหลายต่อไป บทบัญญัติมาตรา 35 นี้จะก่อให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายสำคัญอย่างแน่นอน

ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ การที่ จ.พ.ท. จะสอบสวนกิจการทรัพย์สินของลูกหนี้ต้องใช้เวลามากกว่าจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าลูกหนี้กระทำการในลักษณะเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตนั้นต้อง

อาศัยเวลาในการดำเนินการขบวนพิจารณาคดีล้มละลายซึ่งจะต้องอาศัยพยานหลักฐานจากบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย ในคดีที่ฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายอาจไม่มีพฤติการณ์อย่างนั้น แต่อาจมีพฤติการณ์ทุจริต กรณีเจ้าหนี้ยื่นซึ่งยังไม่ปรากฏออกมาให้ จ.พ.ท. ดำเนินการใด ๆ ลูกหนี้ก็จะพ้นจากล้มละลายเสียแล้ว ลูกหนี้จะเป็นผู้ทุจริตตลอดไป ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับมาตรา 114 ซึ่งจะกล่าวในปัญหาข้อ 3 ต่อไป กล่าวคือ เป็นที่ปรากฏเสมอมาในกรณีบังคับคดีล้มละลายของ จ.พ.ท. ว่าลูกหนี้รู้ตัวว่าการประกอบกิจการของตนติดขัด ขาดสภาพคล่องและจะไม่สามารถดำเนินธุรกิจให้ยืนยาวต่อไปได้ หรือถ้าจะดำเนินการให้ฟื้นตัวได้ก็ต้องเสี่ยงกับการสูญเสียต่อไปอย่างมาก แม้เต็มลูกหนี้จะสุจริตแต่ถ้าจะต้องเสี่ยงกับการล้มละลาย ก็ต้องเตรียมตัวไว้ก่อนเมื่อการถูกฟ้องคดีล้มละลาย แล้วทรัพย์สินถูกยึดไปหมด ลูกหนี้ก็จะกระทำการกันเป็นการฉ้อฉลเพื่อพ้นจากการล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายแล้ว จะต้องมิทรัพย์สินที่เหลือเพื่อทำธุรกิจเสี่ยงชีพต่อไปได้ แม้ไม่คิดจะโกงก็เหมือนโกงไว้แต่ต้น มิฉะนั้นก็ไม่มีทางเกิดมาทำมาหากินได้อีก (เพราะกฎหมายล้มละลายจะติดตามเอาทรัพย์สินที่หามาได้ภายหลังล้มละลายไปให้เจ้าหนี้หมด) ฉะนั้น มาตรา 35 จึงเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ได้ประโยชน์จะไม่ถูกเพิกถอนการฉ้อฉลหรือเพิกถอนการโอน (ตามมาตรา 113, 114 ของเดิม) ต่อไป เพราะพ้นจากล้มละลายได้อย่างรวดเร็ว ทรัพย์สินที่โอนให้ผู้อื่นไว้ล่วงหน้าจะทำให้ลูกหนี้ได้ประโยชน์

3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรา 114 คือ มาตรา 114 เดิมถูกแก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มาตรา 28 ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้านิติกรรมที่เพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 113 นั้นเกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนาห์ หรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ส่งมอบแต่การนั้นรู้หรือรู้ว่าป็นทางให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ"

การแก้ไขมาตรานี้เป็นการแก้ไขโดยนำไปโยงกับมาตรา 113 เรื่องเพิกถอนการฉ้อฉลเป็นการทำลายหลักการของมาตรา 114 เดิมโดยสิ้นเชิง มาตรา 114 เดิม บัญญัติว่า "การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย และภายหลังนั้น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เห็นพอใจศาลว่าการโอนหรือการกระทำนั้นได้กระทำโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน"

มาตรา 114 เดิมนี้เคยมีการแปลว่าเป็นส่วนหนึ่งของบทเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 โดยแปลว่าเป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้น ถ้าหากมีการโอนหรือการกระทำภายใน 3 ปีก่อนมีการฟ้องล้มละลายแล้ว ถือเป็นการกระทำที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ให้อำนาจ จ.พ.ท. ที่จะร้องขอให้ศาลเพิกถอนเสียได้ ความเห็นนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นจำนวนมากเดินตามแนวดังกล่าว (เช่น ฎีกาที่ 1877/2494, 1179/2495, 87-89/2509, 833/2510, 4357/2531, 1042/2532 เป็นต้น) แต่ผู้เขียนเองกลับเห็นว่ามาตรา 113 และมาตรา 114 เดิมไม่น่าจะเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 ทั้งสองมาตรา มีเพียงมาตรา 113 มาตราเดียวเท่านั้นที่เพียงพอที่จะใช้ครอบคลุมการเพิกถอนการฉ้อฉลได้ทั้งหมดอยู่แล้ว ส่วนวิธีการบังคับคดีล้มละลายตามมาตรา 114 เดิมเป็นบทบัญญัติพิเศษสำหรับกรณีที่ จ.พ.ท. จะติดตามเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ที่โอนไปหรือกระทำใด ๆ ให้กรรมสิทธิ์ต้องเสื่อมเสียไปภายในสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายกลับมาเป็นของลูกหนี้เพื่อรวมไว้ในกองทรัพย์สิน เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นการให้เปรียบแก่ผู้รับโอนหรือไม่ หรือผู้รับโอนรู้ถึงการได้เปรียบนั้นหรือไม่ ถ้าโอนไปโดยไม่สุจริต หรือโดยเสนาหาไม่มีค่าตอบแทน หรือค่าตอบแทนน้อยเกินไปกว่าควรเป็นจริงมาก ทรัพย์สินนั้นควรต้องกลับมารวมอยู่ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ ตัวอย่างเช่น ในระหว่างเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย ลูกหนี้ประกอบธุรกิจมีกำไรไม่มีปัญหาเรื่องชำระหนี้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งเหนือเจ้าหนี้อื่น แต่ลูกหนี้แจกจ่ายทรัพย์สินให้บุคคลอื่นโดยเสนาหาไม่มีค่าตอบแทน แต่ภายหลังธุรกิจเกิดผิดพลาดขาดทุนผูกฟ้องล้มละลายไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้ กฎหมายจึงให้เอาทรัพย์สินคืนมาจากผู้ที่ได้รับโอนไปโดยไม่มีค่าตอบแทนเพื่อเจ้าหนี้ทั้งหลายในคดีล้มละลายจะได้รับชำระหนี้ ด้วยเหตุนี้มาตรา 113 กิติ มาตรา 115 กิติจึงบัญญัติชัดเจนถึงกรณีการฉ้อฉล หรือการให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งเหนือเจ้าหนี้อื่น แต่มาตรา 114 (เดิม) ไม่มีข้อความเช่นนั้น แต่มุ่งถึงการเพิกถอนการโอนอีกประเภทหนึ่งกล่าวคือ ถ้าการโอนนั้นผู้รับโอนได้รับโอนโดยไม่สุจริตและไม่มีค่าตอบแทนจะถูกเพิกถอน แต่ถ้าผู้รับโอนได้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนแล้ว จะไปเพิกถอนเขาไม่ได้ เนื่องจากไม่ใช่เรื่องฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 ฉะนั้นการเพิกถอนการโอนตามมาตรา 114 จึงไม่ต้องคำนึงว่าเป็นการโอนโดยทำให้เจ้าหนี้ (อื่น) เสียเปรียบหรือไม่

อาจมีข้อโต้เถียงว่ามีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาตัดสินไว้ว่าน่าจะเป็นเรื่องการฉ้อฉล เช่น ฎีกาที่ 87-89/2509 ตัดสินว่า คำว่า สุจริต (ตามมาตรา 114) หมายความว่า ผู้รับโอนมิได้รู้ถึงภาระหนี้สินลับแฝงตัวของผู้ล้มละลาย หรือฎีกาที่ 1042/2532 ตัดสินว่า การชำระหนี้คำภาษี และอาการแสดงในปี ระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย โดยผู้คัดค้านรู้ถึงภาระหนี้สินลับแฝงตัว

ของลูกหนี้เป็นการรับชำระหนี้โดยไม่สุจริต แนวคำตัดสินดังกล่าวดูเหมือนกับเป็นการชำระหนี้โดยให้เปรียบแก่เจ้าหนี้ ทำให้เจ้าหนี้สิ้นเสียเปรียบ ซึ่งความจริงไม่ว่าจะเป็นเช่นนั้น คำว่า สุจริตหรือไม่สุจริตในการตีสองฎีกาที่ยกตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงข้อเท็จจริงเฉพาะคดีทำให้ต้องวินิจฉัยชั้นกฎหมายเข้าไปใกล้เคียงกับการฉ้อฉล อันที่จริงข้อเท็จจริงอย่างอื่นก็อาจเข้ามาสู่การวินิจฉัยว่าสุจริตหรือไม่ได้ เช่น ฎีกาที่ 4582/2536 ผู้คัดค้านจำนองที่พิพาทไว้โดยไม่มีคำตอบแทน จึงฟังได้ว่าผู้คัดค้านรับจำนองไว้โดยไม่สุจริตไปด้วย ฎีกาที่ 1893/2512 จำเลยโอนสิทธิที่จะได้รับค่าระวางเรือสวนผลจากบริษัทเรือให้แก่ธนาคารผู้ร้อง เพื่อที่จำเลยจะได้เบิกเงินเกินบัญชีจากผู้ร้องต่อไปอีกตามข้อตกลงระหว่างผู้ร้องกับจำเลยที่ได้กระทำขึ้นภายหลังจากที่ผู้ร้องได้แสดงเจตนาจะปิดบัญชีไม่ยอมให้จำเลยเบิก เพราะจำเลยยังคงเป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชีอยู่ถึงหนึ่งล้านบาทเศษ และเงินยอดสูงสุดที่ได้ตกลงกันไว้ก่อน ดังนั้นย่อมถือได้ว่าเป็นการโอนโดยสุจริตและมีคำตอบแทน

นอกจากนี้ยังมีฎีกาที่บ่งชี้ว่ามาตรา 113 และ 114 ไม่ใช่เรื่องเดียวกัน โดยเฉพาะมาตรา 114 ไม่ใช่หลักเรื่องการฉ้อฉล เช่น ฎีกาที่ 1703/2522 จัดสินวงการเพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 113 มีอายุความ 1 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 240 การเพิกถอนตามมาตรา 114 ไม่ใช่เพิกถอนตาม ป.พ.พ. มาตรา 240 ใช้อายุความตามมาตรา 240 ไม่ได้ ต้องใช้อายุความ 10 ปี ตามมาตรา 164 ฎีกาที่ 2204/2527 ถ้าเป็นการโอนโดยไม่มีคำตอบแทนไม่ต้องวินิจฉัยว่าโอนโดยสุจริตหรือไม่ ฎีกาที่ 606-607/2525 การเพิกถอนการโอนตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 114 ของ จ.พ.ท. นั้น ไม่ใช่เรื่องที่เจ้าหนี้ขอเพิกถอนการโอนตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 ฎีกาที่ 376/2536 จำเลยทำนิติกรรมแลกเปลี่ยนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยซึ่งมีราคาสูงกว่าแลกเปลี่ยนกับที่ดินของผู้คัดค้าน ซึ่งเป็นที่ดินว่างเปล่าไม่ติดถนนให้แก่ผู้คัดค้านในระยะเวลาดสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย เป็นการกระทำโดยไม่สุจริต ผู้ร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 114 ได้

จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับมาตรา 114 เดิมนั้นไม่ได้นำเรื่องการให้เปรียบเสียเปรียบแก่กันของเจ้าหนี้อันเป็นเรื่องการฉ้อฉลเข้ามาเกี่ยวข้องกับข้อเลย แต่เป็นวิธีการนำเอาทรัพย์สินของลูกหนี้หรือจำเลยในคดีล้มละลายกลับมาเป็นของลูกหนี้ตามเดิม โดยรวมอยู่ในกองทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีล้มละลายนอกเหนือจากวิธีการเพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 113 และ 114 และนอกเหนือการบังคับคดีด้วยการยึดทรัพย์อย่างในคดีแพ่งธรรมดา การบังคับคดีตามมาตรา 114 จึงบัญญัติขึ้นในคดีล้มละลายโดยเฉพาะ

การที่มาตรา 114 ในบทบัญญัติใหม่ นำเอามาตรา 114 มารวมอยู่ในความหมายของการเพิกถอนการฉ้อฉลเช่นเดียวกับมาตรา 113 เพื่อจะแต่มาตรา 114 เป็นข้อสันนิษฐานว่าถ้าโอน

ไปภายใน 1 ปี เมื่อ จ.พ.ท. ขอเพิกถอนผู้รับโอนต้องพิสูจน์ว่าตนไม่ฉ้อฉล แต่ถ้าเกินจากหนึ่งปีไป จ.พ.ท. ต้องพิสูจน์ตามหลักทั่วไปใน ป.พ.พ. มาตรา 237 ซึ่งดูแล้วแทบจะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ มาแบ่งออกเป็นสองมาตรา ทั้งการโอนตามความหมายที่ผู้เขียนแสดงไว้ข้างต้นจะไม่มีทางเพิกถอนได้เลย เพราะไม่มีกรให้เปรียบเทียบในระหว่างเจ้าหนี้ด้วยกัน ผลของมาตรา 114 ใหม่จึงมีว่า ลูกหนี้สามารถโอนทรัพย์สินในขณะที่ไม่มีปัญหาเรื่องฉ้อฉลไปให้บุคคลรอบข้างให้เหลือพอทำธุรกิจต่อไปได้ กรณีขาดทุนก็ไม่มีทรัพย์สินจะใช้หนี้ เจ้าหนี้คงชอกช้ำระงำใจฝ่ายเดียว เพราะทรัพย์สินไปอยู่ในมือพวกพ้องลูกหนี้หมดแล้ว พร้อมจะนำมาใช้ได้เมื่อพ้นสามปีโดยอาศัยการพ้นจากล้มละลายตามมาตรา 35 (ใหม่)

(มาตรา 114 นี้มีคำอธิบายในการร่างว่ามีวัตถุประสงค์ต่างกับมาตรา 113 เฉพาะกรณีใครจะมีหน้าที่นำสืบเท่านั้น เนื่องจากมาตรา 113 เป็นบททั่วไปในการเพิกถอนตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 ผู้ขอเพิกถอนต้องนำสืบ แต่มาตรา 114 นั้นโอนหน้าที่นำสืบไปให้ผู้รับโอนเท่านั้น อีกประการหนึ่งถ้าอ่านโดยไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการร่างก็อาจแปลได้ว่าการเพิกถอนการฉ้อฉลจะทำได้กรณีมีการโอนภายในหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายเท่านั้น จึงเป็นปัญหาเรื่องการใช้ต่อยคำในการร่างอีกส่วนหนึ่งที่อาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดในการแปลได้)

กล่าวโดยสรุป กฎหมายล้มละลายฉบับที่ (5) พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดปัญหาไม่เพียงยุ่งยากในการแปลเท่านั้น แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ ไม่เป็นสากลจะก่อความยุ่งเหยิงในการปฏิบัติ จำเป็นที่จะต้องรีบแก้ไขเสียโดยไว หากปล่อยไว้อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมและเศรษฐกิจของประเทศได้ แต่หากใครอยากจะทำล้มละลายเสียบัดนี้ เพื่อจะได้พ้นจากล้มละลายภายในสามปีนับแต่มีคำพิพากษาให้ล้มละลายก็น่าจะรีบล้มเสีย เพราะกฎหมายฉบับนี้ยังประโยชน์แก่ลูกหนี้อยู่มาก

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

พระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะ
ล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช
๒๕๔๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔
เป็นต้นไป

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับ แก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ได้ยื่นต่อ
ศาลตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่ามูลคดีได้เกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้นั้น และแก่คดี
ล้มละลายทั้งปวงที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัด
สมุทรปราการ และจังหวัดนนทบุรีและเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ในเขตจังหวัดอื่นใดเมื่อใด จะได้
ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติล้มละลาย
รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๐
พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๕ และบรรดากฎหมาย กฎ

และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน ออกกฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับทางธุรการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เป็นอย่างอื่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า ตลอดถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ปฏิบัติการแทน

“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“เจ้าหนี้มีประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดเหนี่ยวหรือเจ้าหนี้ผู้มีปริวมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ

“กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด

“พิพาทษา” หมายความว่า ตลอดถึงการที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำสั่ง

“พิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า พินิจทรัพย์สินไม่ว่าเด็ดขาดหรือชั่วคราว

“มติ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“มติพิเศษ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“บุคคลภายในของลูกหนี้” หมายความว่า

(๑) กรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หุ่นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของลูกหนี้

(๒) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกิจการของลูกหนี้

(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)

มาตรา ๖ นิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓

(๔) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วน

(๕) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด

(๖) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๔) หรือ (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๗) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) ถึง (๖) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๘) กรรมการ ผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน หรือผู้สอบบัญชีของห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตาม (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี หรือคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว

“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่า มีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือมีความผิดเกี่ยวกับการล้มละลาย ฐานขักขอกหรือฉ้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา

หมวด ๑

กระบวนการพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

การขอให้ล้มละลายและการสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๗ ลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอาจถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายได้ ถ้าลูกหนี้นั้นมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร หรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๘ ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๑) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แห่งเจ้าหนี้ทั้งหลายของตน ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และ

(๓) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินของตนหรือก่อให้เกิดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์สินนั้น ซึ่งถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะต้องถือว่าเป็นการให้เปรียบ ไม่ว่าได้กระทำการนั้นหรือนอกราชอาณาจักร

(๔) ถ้าลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียจากเคหะสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหะสถาน หรือหลบไป หรือวิธีอื่น หรือปิดสถานที่ประกอบธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สินไปให้พันก้านาจศาล

ง. ขอมตคนให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรต้องชำระ

(๕) ถ้าลูกหนี้ถูกยึดทรัพย์ตามกฎหมายบังคับคดี หรือไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

(๖) ถ้าลูกหนี้แถลงต่อศาลในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(๗) ถ้าลูกหนี้แจ้งให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดของตนทราบว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(๘) ถ้าลูกหนี้เสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๙) ถ้าลูกหนี้ได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

มาตรา ๙^๑ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) ลูกหนี้มีหนี้สินส่วนตัว

(๒) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และ

(๓) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

มาตรา ๑๐^๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ เจ้าหนี้มีประกันจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และ

^๑ มาตรา ๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๒ มาตรา ๙ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๓ มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

(๒)^๖ กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้วเงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

มาตรา ๑๑^๗ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายต่อศาลเป็นจำนวนห้าพันบาทในขณะที่ยื่นคำฟ้องคดีล้มละลาย และจะถอนคำฟ้องนั้นไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต ศาลมีอำนาจเรียกให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์วางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ถ้ามีคำฟ้องหลายรายให้ลูกหนี้คนเดียวล้มละลายก็ดี หรือให้ลูกหนี้ร่วมกันแต่ละคนล้มละลายก็ดีศาลมีอำนาจสั่งให้รวมการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ เมื่อศาลสั่งรับฟ้องคดีล้มละลายไว้แล้ว ให้กำหนดวันนั่งพิจารณาคดีเป็นการด่วน และให้ออกหมายเรียกและส่งสำเนาคำฟ้องไปยังลูกหนี้ให้ทราบก่อนวันนั่งพิจารณาไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มาตรา ๑๔ ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของเจ้าหนี้นั้น ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้น่าสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา ๑๕ ตราบใดที่ลูกหนี้ยังมีได้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดจะฟ้องลูกหนี้นั้นเป็นคดีล้มละลายอีกก็ได้ แต่เมื่อศาลได้สั่งในคดีหนึ่งคดีใดให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้จำหน่ายคดีล้มละลายซึ่งเจ้าหนี้อื่นฟ้องลูกหนี้คนเดียวคนนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีคำขอฝ่ายเดียวโดยทักเป็นคำร้อง และโจทก์น่าสืบได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
ก. ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตอำนาจศาลโดยเจตนาที่จะป้องกันหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

ข. ปกปิด ซุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือย้ายทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสาร ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในการดำเนินคดีล้มละลายให้พ้นอำนาจศาลหรือกำลังจะกระทำการดังกล่าวนี้

^๖ มาตรา ๑๐ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๗ มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าไปในเคหะสถานหรือที่ทำการของลูกหนี้ ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชีหรือ เอกสารของลูกหนี้ และให้มีอำนาจสอบสวนลูกหนี้หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่า ลูกหนี้จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาล และจะมาศาลทุกคราวที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่สามารถให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่งขังลูกหนี้ได้มี กำหนดไม่เกินครึ่งละหนึ่งเดือน แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหกเดือน

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือ จนกว่าศาลจะยกฟ้องหรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกันจนพอใจศาล

มาตรา ๑๗ ก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวก็ได้ เมื่อศาลได้รับคำ ร้องนี้แล้วให้ดำเนินการไต่สวนต่อไปโดยทันที ถ้าศาลเห็นว่าคดีมีมูล ก็ให้สั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ ลูกหนี้ชั่วคราว แต่ก่อนจะสั่งดังกล่าวนี้ จะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายของลูกหนี้ตาม จำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๘ ถ้าคำสั่งตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ นั้น มีเหตุอันสมควรจะ เปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยศาลเห็นเองก็ดีหรือลูกหนี้ได้มีคำขอขึ้นมาก็ดี ศาลมีอำนาจถอนคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๙ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเสมือนว่า เป็นหมายของศาลให้เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์เข้ายึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้ และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความ ครอบครองของลูกหนี้ หรือของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย

ในการยึดทรัพย์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อัน เป็นของลูกหนี้ หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพังเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้มีรภัย ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ยึดไว้ตามมาตรา นี้ ห้ามมิให้ขายจนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษา ให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่เป็นของเสีง่าย หรือถ้าหวังเข้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหายหรือ ค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๐ เมื่อศาลเห็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีทรัพย์สินของลูกหนี้ชุกซ่อนอยู่ใน เรือนโรง เคหะสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจออกหมายค้นให้แก่เจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นของศาล ให้มีอำนาจดำเนินการตามข้อความในหมาย นั้น

มาตรา ๒๑ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงาน
ไปรษณีย์โทรเลขส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หรือหนังสือต่าง ๆ ที่มีถึงลูกหนี้ภายใน
กำหนดเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่
ผู้เดียวมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้
กิจการของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงิน หรือทรัพย์สินซึ่งจะตกให้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มี
สิทธิจะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ประนีประนอมยอมความ หรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
ของลูกหนี้

มาตรา ๒๓ เมื่อลูกหนี้ได้รับทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วลูกหนี้ต้องส่งมอบ
ทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารอันเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของตนซึ่งอยู่ในความ
ครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทั้งสิ้น

มาตรา ๒๔ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใด
ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
นี้

มาตรา ๒๕ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับ
ทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้ หรือจะสั่ง
ประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๖ ตราบใดที่ศาลยังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้จะ
ฟ้องคดีแพ่งอันเกี่ยวกับหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำ
บทบัญญัติในมาตราก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระ
หนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา
หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำ
โฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลาย วันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของลูกหนี้
ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหน้
ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๒๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่า เจ้าหนี้แกล้งให้ศาลใช้อำนาจดังกล่าวไว้ใน
มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ เมื่อลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ชดใช้
ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ ในกรณีเช่นนี้หากเจ้าหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล
ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ส่วนที่ ๒

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๓๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วลูกหนี้ต้องปฏิบัติ
ดังต่อไปนี้

(๑) ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไป
สาบานตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และยื่นคำชี้แจงตามแบบพิมพ์ว่า ได้มีหุ้นส่วนกับคู่ใด
หรือไม่ ถ้ามีให้ระบุชื่อและตำบลที่อยู่ของห้างหุ้นส่วนและผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(๒) ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบาน
ตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแบบ
พิมพ์ แสดงเหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินสิ้นพันตัว สินทรัพย์และหนี้สิน ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของ
เจ้าหนี้ทรัพย์สินที่ได้ให้ประกันแก่เจ้าหนี้และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นประกัน
รายละเอียด

แห่งทรัพย์สินอันจะตกได้แก่ตนในภายหน้า ทรัพย์สินของคู่สมรส ตลอดจน
ทรัพย์สินของบุคคลอื่นซึ่งอยู่ในความยึดถือของตน

ระยะเวลาตามมาตรานี้ เมื่อมีเหตุผลพิเศษ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขยายให้
ได้ตามสมควร

ถ้าลูกหนี้ไม่อยู่หรือไม่สามารถทำคำชี้แจงตามมาตรานี้ได้ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์เป็นผู้ทำแทน หรือช่วยลูกหนี้ในการทำคำชี้แจงแล้วแต่กรณี และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้าง
บุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็น โดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๓
การประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาว่าจะควรขอรับคำขอประนีประนอมหนี้ของลูกหนี้ หรือควรขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายและปรึกษาถึงวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป การประชุมนี้ให้เรียกว่าประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวันเวลา และสถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบด้วย

มาตรา ๓๒ การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกตามเวลาที่เห็นสมควร หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่ศาลสั่ง หรือเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ได้มีการยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ได้ทำหนังสือขอให้เรียกประชุม

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องแจ้งกำหนดวันเวลา และสถานที่กับหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ที่ได้ ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และในกรณีที่ยังไม่พ้นกำหนดเวลาที่เจ้าหนี้จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้นั้น ให้แจ้งไปยังเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ แต่มีชื่อในบัญชีซึ่งลูกหนี้ได้ทำขึ้นไว้ หรือปรากฏตามหลักฐานอื่นด้วย

มาตรา ๓๓ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๓๔ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ได้ และได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วก่อนวันประชุมนั้น

เจ้าหนี้อาจออกเสียงด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

ข้อปรีกษาใดที่ทำให้เจ้าหนี้หรือผู้แทนหรือผู้มีหุ้นส่วนกับเจ้าหนี้หรือผู้แทนได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้โดยตรงหรือโดยอ้อม นอกจากที่ควรได้รับตามส่วนในฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่นนั้น เจ้าหนี้หรือผู้แทนจะออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๓๕ ในการนับคะแนนเสียงในการประชุมเจ้าหนี้คราวหนึ่ง ๆ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามเจ้าหนี้ที่มาประชุมนั้นว่า ผู้ใดจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้ที่ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้รายใดบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้นับคะแนนเสียงสำหรับเจ้าหนี้นั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้รายใด ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งให้ออกเสียงในจำนวนหนี้ได้ เท่าใดหรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ายังสั่งในขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้หมายเหตุการณ์ขัดข้องไว้ แล้วให้เจ้าหน้ออกเสียงไปพลางก่อน โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าต่อไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ออกเสียงเพียงใด การออกเสียงของเจ้าหน้นั้น ให้ถือว่าเป็นอันใช้ไม่ได้เพียงนั้น

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น อาจอุทธรณ์ไปยังศาลได้

มาตรา ๓๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ามติของที่ประชุมเจ้าหน้นขัดต่อกฎหมาย หรือประโยชน์อันร่วมกันของเจ้าหน้นทั้งหลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล และศาลอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติการตามมตินั้นได้ แต่ต้องยื่นต่อศาลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันวันที่ประชุมเจ้าหน้นลงมติ

ส่วนที่ ๔ กรรมการเจ้าหน้น

มาตรา ๓๗ ที่ประชุมเจ้าหน้นอาจลงมติตั้งกรรมการเจ้าหน้นไว้เพื่อแทนเจ้าหน้นทั้งหลาย ในกิจการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหน้นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

กรรมการเจ้าหน้นต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินกว่าเจ็ดคน โดยเลือกจากเจ้าหน้นหรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้น แต่เจ้าหน้นหรือผู้รับมอบอำนาจนั้นจะกระทำการเป็นกรรมการเจ้าหน้นได้ ต่อเมื่อศาลได้สั่งรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหน้นนั้นแล้ว

มาตรา ๓๘ มติของกรรมการเจ้าหน้นนั้น ให้ถือเสียงข้างมากของผู้มาประชุม และกรรมการเจ้าหน้นต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๙ กรรมการเจ้าหน้นขาดจากตำแหน่งด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) ลาออกโดยมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
(๒) ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ที่ประชุมเจ้าหน้นให้ออกจากตำแหน่ง โดยได้แจ้งการที่จะประชุมให้ออกนี้ให้เจ้าหน้นทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เมื่อตำแหน่งกรรมการเจ้าหน้นว่างลง ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหน้นโดยไม่ชักช้า เพื่อเลือกตั้งผู้อื่นขึ้นแทน

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้งกรรมการเจ้าหน้นขึ้นแทนตามความในมาตรา ก่อน ถ้ากรรมการเจ้าหน้นมีจำนวนเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแล้ว ให้กรรมการเจ้าหน้นนั้นกระทำการต่อไปได้

มาตรา ๔๑ ถ้าไม่ได้ตั้งกรรมการเจ้าหน้าที่ไว้ การกระทำใด ๆ ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการเจ้าหน้าที่ก่อนนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ ๕

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกเสร็จแล้ว ให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินส่วนตัว ตลอดจนความประพฤติของลูกหนี้ ว่าได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการล้มละลาย หรือเป็นข้อบกพร่องอันจะเป็นเหตุให้ศาลไม่ยอมปลดจากล้มละลายโดยไม่มีเงื่อนไข

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งประกาศแจ้งความกำหนดวันเวลาที่ศาลนัดไต่สวนโดยเปิดเผยให้ลูกหนี้และเจ้าหน้าที่ราชล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๔๓ ในการไต่สวนโดยเปิดเผย ลูกหนี้ต้องสาบานตัวและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ไต่กล่าวไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคแรก ซึ่งศาลได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหน้าที่ซึ่งได้ขอรับชำระหนี้แล้ว หรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่นั้นถาม หรือศาลจะถามเองตามที่เห็นสมควร และให้ศาลจดถ้อยคำของลูกหนี้อ่านให้ลูกหนี้ฟังแล้วให้ลูกหนี้ลงลายมือชื่อไว้และให้ใช้เป็นพยานหลักฐานอันแก่ลูกหนี้ได้ ในการนี้ลูกหนี้จะให้ทนายความเข้าทำการแทนไม่ได้

เมื่อศาลไต่ไต่สวนลูกหนี้ได้ความเพียงพอแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งปิดการไต่สวนและส่งสำเนาการไต่สวนให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หนึ่งฉบับ คำสั่งนี้ไม่ตัดอำนาจศาลที่จะสั่งให้ไต่สวนลูกหนี้เพิ่มเติมอีกเมื่อมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๔ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือกายพิการ ซึ่งศาลเห็นว่าไม่สามารถจะให้ศาลไต่สวนโดยเปิดเผยได้ ศาลมีอำนาจสั่งงดการไต่สวนโดยเปิดเผย หรือจะสั่งให้มีการไต่สวนโดยวิธีอื่นใด ก็ได้ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๖

การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย

มาตรา ๔๕ เมื่อลูกหนี้ประสงค์จะทบทวนตกลงในเรื่องหนี้สินโดยวิธีขอชำระหนี้ แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่น ให้ทำคำขอประนอมหนี้เป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์

ทรัพย์สินภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ หรือภายในเวลาตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กำหนดให้

คำขอประนอมหนี้ต้องแสดงข้อความแห่งการประนอมหนี้ หรือวิธีจัดกิจการ หรือทรัพย์สินและรายละเอียดแห่งหลักประกัน หรือผู้ค้ำประกัน ถ้ามี

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อปรึกษาลงมติพิเศษว่าจะยอมรับคำขอนั้นหรือไม่

มาตรา ๔๖ การยอมรับคำขอประนอมหนี้โดยมติพิเศษของที่ประชุมเจ้าหนี้ยังไม่ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลาย จนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๔๗ ลูกหนี้อาจขอแก้ไขคำขอประนอมหนี้ในเวลาประชุมเจ้าหนี้หรือในเวลาศาลพิจารณาได้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลเห็นว่า การแก้ไขนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้โดยทั่วไป

มาตรา ๔๘ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้นั้น เจ้าหนี้ที่ไม่มาประชุมจะออกเสียงโดยทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับหนังสือนั้น ก่อนวันประชุม ในกรณีเช่นนี้ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าเจ้าหนี้ผู้นั้นได้มาประชุมและออกเสียงด้วยตนเอง

มาตรา ๔๙ เมื่อเจ้าหนี้ได้ลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอต่อศาลให้สั่งว่าจะเห็นชอบด้วยหรือไม่

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕๐ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับการประนอมหนี้ กิจการทรัพย์สินและความประพฤติของลูกหนี้ต่อศาล ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่ศาลนั่งพิจารณา

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ศาลพิจารณาคำขอประนอมหนี้จนกว่าจะได้ไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผยแล้ว เว้นแต่กรณีที่ลูกหนี้ร่วมขอประนอมหนี้นั้น แม้ศาลจะยังมีไต่สวนลูกหนี้ทั้งหมดโดยเปิดเผย เพราะเหตุว่าลูกหนี้บางคนไม่สามารถจะมาศาลโดยเจ็บป่วยหรืออยู่นอกราชอาณาจักรก็ตาม ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่าไม่จำเป็นจะต้องไต่สวนลูกหนี้นั้น ศาลมีอำนาจพิจารณาคำขอประนอมหนี้ได้ แต่ต้องไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้วอย่างน้อยคนหนึ่ง

มาตรา ๕๒ ในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้หรือไม่นั้น ให้ศาลพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และข้อคัดค้านของเจ้าหนี้ ถ้ามี

เจ้าหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้แล้วมีอำนาจคัดค้านต่อศาลได้ ถึงแม้จะได้เคยออกเสียงลงมติยอมรับไว้ในที่ประชุมเจ้าหนี้ก็ตาม

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประนอมหนี้ไม่มีข้อความให้ใช้หนี้ก่อนและหลังตามลำดับที่กฎหมาย

บัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย.

(๒) การประนอมหนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่วไป หรือทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบเสียเปรียบแก่กัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ต้องล้มละลายแล้ว ไม่มีเหตุที่จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้เลย

มาตรา ๕๔ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้ก็แต่โดยมีเงื่อนไข ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก็ได้ เมื่อลูกหนี้ให้ประกันสำหรับชำระหนี้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ไม่มีประกันซึ่งเจ้าหนี้อาจขอรับชำระได้

ในกรณีอื่น ศาลอาจมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๕๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ การประนอมหนี้ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและศาลเห็นชอบด้วยแล้ว ผู้กมัตเจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ แต่ไม่ผู้กมัตเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องหนี้ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ลูกหนี้ไม่อาจหลุดพ้นโดยคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ เว้นแต่เจ้าหนี้คนนั้นได้อินยอมด้วยในการประนอมหนี้

มาตรา ๕๗ เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจขอต่อศาลให้บังคับลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันให้ปฏิบัติตามข้อความที่ประนอมหนี้ได้

มาตรา ๕๘ ในการประนอมหนี้ ถ้าได้ตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้เพื่อจัดการชำระหนี้ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยวิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และหมวด ๕ ว่าด้วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ การประนอมหนี้ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือรับผิดร่วมกับลูกหนี้ หรือค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๖๐ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้ก็ดี หรือปรากฏแก่ศาลโดยมีพยานหลักฐานว่า การประนอมหนี้นั้นไม่อาจดำเนินไปได้โดยปราศจาก

อยู่ดีธรรมดาหรือจะเป็นการเน้นเข้าเกินสมควรก็ได้ หรือการที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้นเป็น เพราะไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหมั้นนั้น

เมื่อศาลได้พิพากษาดังกล่าวในวรรคก่อนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำ โฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้ และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา ทั้งให้แจ้ง กำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นในระหว่างวันที่ศาลได้มี คำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหมั้นถึงวันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ด้วย

ส่วนที่ ๗

คำพิพากษาให้ล้มละลาย

มาตรา ๖๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว และเจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่า เจ้าหนี้ได้ลงมติในคราวประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกหรือในคราวที่ได้ เลื่อนไป ขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหนี้ไป ประชุมก็ดี หรือการประนอมหมั้นไม่ได้รับความเห็นชอบก็ดี ให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายเพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ ทั้งหลาย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษาและใน หนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้และ วันที่ศาลได้มีคำพิพากษา

มาตรา ๖๒ การล้มละลายของลูกหนี้เริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ ทรัพย์

ส่วนที่ ๘

การประนอมหมั้นภายหลังล้มละลาย

มาตรา ๖๓ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วลูกหนี้จะเสนอคำขอประนอมหมั้น ก็ได้ ในกรณีนี้ให้นำบทบัญญัติใน ส่วนที่ ๖ ว่าด้วยการประนอมหมั้นก่อนล้มละลายมาใช้บังคับโดย อนุโลม แต่ถ้าลูกหนี้ได้เคยขอประนอมหมั้นไม่เป็นผลมาแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้ขอประนอมหมั้นภายใน กำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่การขอประนอมหมั้นครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

ถ้าศาลเห็นชอบด้วยการประนอมหมั้น ศาลมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย และจะสั่งให้ลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตน หรือจะสั่งประการใดตามที่ เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๙

การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ

มาตรา ๖๔ ลูกหนี้ซึ่งถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้ง และตอบคำถามของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรรมการเจ้าหนี้ หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินหรือหุ้นส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้จัดการ ทรัพย์จะสั่งโดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลจะได้ มีคำสั่งให้กระทำ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ต้องเป็นสุระหวัชโดยเต็ม ความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สินและในการแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย และเมื่อ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการให้ทำสัญญาประกันชีวิตลูกหนี้ต้องให้แพทย์ตรวจ และต้องตอบ ข้อซักถาม และกระทำการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น

มาตรา ๖๖ เมื่อศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และศาลพอใจจากรายงานของ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือพยานที่เจ้านั้นนำมาสืบ ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้วและ คงอยู่นอกเขตอำนาจศาลโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยง ประวิงหรือกระทำให้ขัดข้องแก่กระบวนการ พิจารณาคดีล้มละลาย

(๒) กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าลูกหนี้จะได้ให้ประกันจนพอใจ แต่ไม่ให้เกินกว่าหกเดือน

มาตรา ๖๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้หรือพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แล้ว และยังไม่ได้รับปลดจากล้มละลาย

(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดจำนวนเงินเพื่อใช้จ่าย เลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะรูป โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาในระหว่างล้มละลายและลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือ ทรัพย์สินที่เหลืออื่น แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด พร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใดลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกระยะหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือและถ้าจะย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งตำบลที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร

ส่วนที่ ๑๐

การปลดจากล้มละลาย

มาตรา ๖๘ เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้มีการปลดจากล้มละลายได้ แต่ต้องนำเงินมาวางไว้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าพันบาทเพื่อเป็นประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้บุคคลล้มละลาย และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๖๙ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินและความประพฤติของบุคคลล้มละลายในเวลาก่อนหรือระหว่างที่ล้มละลายต่อศาล และส่งสำเนารายงานนั้นให้บุคคลล้มละลายทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันนั่งพิจารณาคำขอปลดจากล้มละลาย

มาตรา ๗๐ ในการพิจารณาคำขอปลดจากล้มละลายนั้นศาลอาจฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้ รายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ได้ยื่นตามมาตรา ๖๙ และรายงานการได้สวนโดยเปิดเผยของศาลนั่นเอง และศาลอาจให้บุคคลล้มละลายสาบานตัวให้การหรือพิจารณาพยานหลักฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๗๑ ศาลมีอำนาจมีคำสั่งปลดจากล้มละลายหรือไม่ยอมปลด หรือสั่งให้งดการปลดไว้ภายในเวลาที่กำหนดหรือปลดโดยมีเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้มาในเวลาต่อไปก็ได้

ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย ถ้าได้ความว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต นอกจากจะมีเหตุผลพิเศษ และลูกหนี้ได้ล้มละลายแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

^๑ มาตรา ๖๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๒ ถ้าพิจารณาข้อเท็จจริงได้ความอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวไว้ใน
มาตรา ๗๓ แล้ว ให้ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ยอมปลดจากล้มละลาย
- (๒) งดการปลดจากล้มละลายไว้ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี
- (๓) งดการปลดจากล้มละลายไว้จนกว่าจะได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้แล้ว

ไม่น้อยกว่าห้าสิบในร้อย

(๔) ปลดจากล้มละลาย โดยให้บุคคลล้มละลายนั้นใช้เงินให้แก่เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์โดยเต็มจำนวนหนี้หรือแต่บางส่วน ซึ่งยังไม่ได้ชำระให้เสร็จในวันที่ปลดจาก
ล้มละลายโดยมีเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบุคคลล้มละลายไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอให้ศาลบังคับคดีได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

เมื่อศาลได้มีคำสั่งตาม (๓) หรือ (๔) และเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินกว่าสองปีแล้ว ถ้า
บุคคลล้มละลายมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาและเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้

มาตรา ๗๓ ข้อเท็จจริงที่ให้ศาลสั่งตามมาตรา ๗๒ นั้นคือ

(๑) สิทธิทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้มีเหลือไม่ถึงห้าสิบใน
ร้อยของหนี้ที่ไม่มีประกัน เว้นแต่บุคคลล้มละลายจะแสดงให้พอใจศาลว่า ตามเหตุผลที่ทำให้มี
สิทธิทรัพย์สินเหลือเช่นนั้นไม่ควรจะตำหนิบุคคลล้มละลาย

(๒) บุคคลล้มละลายได้ละเว้นไม่ทำหรือเก็บรักษามูลฉบับฉ้อต่าง ๆ ซึ่งตาม
ธรรมดาควรจะมีไว้ในประกอบการธุรกิจให้พอเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจและฐานะการเงินเป็น
อย่างไรในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เว้นแต่จะสูญหายหรือถูก
ทำลายด้วยเหตุสุดวิสัย

(๓) บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีกโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถ
จะชำระหนี้ได้

(๔) บุคคลล้มละลายได้กระทำหรือมีส่วนในการกระทำให้เกิดการล้มละลายขึ้น
โดยกระทำการเสี่ยงโชคอันน่าจะขาดทุน หรือโดยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย หรือโดยเล่นการพนันหรือโดย
ประมาทเล่นเล่อย่างร้ายแรงในธุรกิจของตน

(๕) บุคคลล้มละลายได้กระทำให้เจ้าหนี้ซึ่งได้ฟ้องร้องบุคคลล้มละลายโดยมีเหตุ
สมควรนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินไม่จำเป็นโดยได้สู้ความอย่างไม่มีมูล หรือแก่งงประวิงความ

(๖) การที่ล้มละลายนั้นได้เกิดขึ้นโดยเหตุหรือเนื่องจากเหตุที่บุคคลล้มละลายได้
ใช้จ่ายอย่างไรประโยชน์ในการฟ้องร้องคดีอันไม่มีมูล หรือเพื่อก่อความรำคาญ

(๗) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น
บุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนใดโดยใช้เหตุ

(๘) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น
บุคคลล้มละลายได้ก่อให้เกิดหนี้ขึ้น เพื่อให้ได้สิทธิทรัพย์สินมาพอชำระหนี้ถึงห้าสิบในร้อยของหนี้ที่ไม่
มีประกัน

(๙) บุคคลล้มละลายได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายหรือได้เคยทำการประนอมหนี้กับเจ้าหนี้มาก่อนแล้ว ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

(๑๐) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังจากนั้น บุคคลล้มละลายได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเหตุผลซึ่งควรเชื่อว่าจะได้ระทำการค้าขายโดยสุจริต

มาตรา ๗๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลล้มละลายได้ขึ้นระทำการค้าขายต่อไปอีกโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วหกเดือนและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า สินทรัพย์ของบุคคลล้มละลายที่จำหน่ายได้มาแล้วรวมกับราคาประมาณแห่งสินทรัพย์ที่อาจจำหน่ายได้ต่อไปนั้น ไม่พอชำระส่วนแบ่งได้ถึงห้าสิบในร้อยของจำนวนหนี้

ห้ามมิให้เอาหนี้สินที่บุคคลซึ่งอยู่นอกอำนาจศาลเป็นหนี้บุคคลล้มละลาย และซึ่งได้ค้างชำระมาถึงวันที่มีการขอให้ล้มละลายกว่าสิบสองเดือนแล้ว มารวมคิดเข้าในการตีราคาสินทรัพย์ของบุคคลล้มละลาย

(๒) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า ในวันหนึ่งวันใดก่อนล้มละลาย บุคคลล้มละลายมีสินทรัพย์ไม่พอกับหนี้สิน และ

(ก) ไม่อาจแสดงให้เป็นที่พอใจศาลได้ว่า ตนมีเหตุผลควรเชื่อได้ว่าตนสามารถชำระหนี้ได้ หรือ

(ข) ไม่สามารถทำบัญชีและงบดุลประจำปีมาแสดงต่อศาลได้สำหรับระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันสมควร

บัญชีและงบดุลที่กล่าวในวรรคก่อนนั้น ต้องเป็นบัญชีที่ได้ทำภายในเวลาอันสมควรเมื่อสิ้นปีที่เกี่ยวถึงนั้น และต้องแสดงให้เห็นฐานะของกิจการในเวลาสิ้นปีนั้นโดยถูกต้องตามจริง

มาตรา ๗๕ ถ้าบุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบเทียบแก่เจ้าหนี้คนใดในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังจากนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการให้เปรียบเทียบโดยใช้เหตุ

มาตรา ๗๖ เมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๗๗ คำสั่งปลดจากล้มละลายทำให้บุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระได้ เว้นแต่

(๑) หนี้เกี่ยวกับภาษีอากร หรือจังกอบของรัฐบาลหรือเทศบาล

(๒) หนี้ซึ่งได้เกิดขึ้นโดยความทุจริตฉ้อโกงของบุคคลล้มละลาย หรือหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องเนื่องจากความทุจริตฉ้อโกงซึ่งบุคคลล้มละลายมีส่วนเกี่ยวข้องสมรู้

มาตรา ๗๘ การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็น
หุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือรับผิดชอบร่วมกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะ
อย่างผู้ค้ำประกันของบุคคลผู้ล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๗๙ บุคคลล้มละลายซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลายนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยใน
การจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายละเลยไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลาย
นั้นได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่ง
ให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๐ ในคำสั่งปลดจากล้มละลายโดยให้บุคคลล้มละลายใช้เงินแก่เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินสำหรับเลี้ยงชีพบุคคลล้มละลายและ
ครอบครัวในปีหนึ่ง ๆ ที่ให้หักเอาจากทรัพย์สินซึ่งได้มาภายหลังมีคำสั่งนั้น และกำหนดให้ส่งเงิน
หรือทรัพย์สินที่เหลือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย และกำหนดวันให้
ยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างทุก ๆ ปีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บุคคลล้มละลายซึ่งถูกปลดจากล้มละลายโดยให้ใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์นั้น มีหน้าที่ไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลสอบสวนหรือไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่
ได้มา ตามแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายนั้นไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในสองวรรคแรก เมื่อเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลจะเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึง
การใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๑ เมื่อศาลได้เพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ทั้งให้
แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นภายหลังที่ศาลมี
คำสั่งปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลได้มีคำสั่งเพิกถอนนั้นด้วย

หมวด ๒

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ถูกหนี้ตาย

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ลูกหนี้ตาย หากปรากฏว่าถ้าลูกหนี้ยังคงมีชีวิตอยู่ เจ้าหนี้
อาจฟ้องให้ล้มละลายได้แล้ว เจ้าหนี้อาจฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตาม
พระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกหนี้ตาย

มาตรา ๘๓ ในการฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามความในมาตรา
ก่อน เจ้าหนี้จะต้องขอให้เรียกทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สิน เข้ามาแก้คดีแทน
ลูกหนี้ที่ตายนั้น

ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกไม่มาศาล หรือมาศาลแต่คัดค้านว่าตนไม่ใช่ทายาทหรือ
ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตายก็ดี หรือว่าตนไม่จำเป็นต้องยอมรับฐานะเช่นนั้น
ได้ตามกฎหมายก็ดี ให้ศาลทำการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นควรเข้าแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย
ก็ให้สั่งเป็นผู้แทนลูกหนี้นั้น มิฉะนั้นให้สั่งให้เจ้าหนี้จัดการขอให้เรียกบุคคลอื่นเข้ามาแก้คดีแทน
ลูกหนี้ที่ตายต่อไป

มาตรา ๘๔ เมื่อได้มีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้แล้ว ให้
ปฏิบัติการและจัดการทรัพย์สินมรดกนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จะทำได้
ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายมีหน้าที่ยื่นคำชี้แจงตามมาตรา ๓๐ ค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการ
นี้ให้คิดเอาได้จากทรัพย์สินมรดก

มาตรา ๘๕ การที่ทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินได้กระทำให้ไป
เกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกจะใช้ได้เพียงไรหรือไม่นั้น ให้ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำของลูกหนี้หรือ
บุคคลล้มละลายตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนพร้อมทั้งดอกเบี้ยตามที่
บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินมรดก
เหลืออยู่อีก ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบให้แก่ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายหรือผู้จัดการมรดก

มาตรา ๘๗ ถ้าลูกหนี้ได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาแก้คดี หรือเมื่อศาล
ได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วก็ดี กระบวนพิจารณากยังคงดำเนินต่อไป และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้
มาใช้บังคับด้วย

หมวด ๓

กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วน
จำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น นอกจากเจ้าหนี้จะฟ้องขอให้ล้มละลายได้ตามความในหมวด
๑ แล้ว ผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น ๆ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้สั่งให้นิติบุคคลนั้น
ล้มละลายได้ ถ้าปรากฏว่าเงินลงทุนหรือเงินค่าหุ้นได้ใช้เสร็จหมดแล้วสินทรัพย์ก็ยังไม่พอกับ
หนี้สิน

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิติบุคคลนั้นเด็ดขาดโดยทันที และให้ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งขึ้น ให้มีสิทธิและหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๘๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ทั้งหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งน่าสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบในหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

มาตรา ๘๙ เมื่อได้มีคำขอตามมาตรา ๘๘ แล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้เป็นหุ้นส่วนชั่วคราว และมีพยานหลักฐานแสดงให้เห็นพอใจศาลว่าคำขอมิมูล ศาลมีอำนาจสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้นั้นชั่วคราวได้แต่ก่อนจะมีคำสั่งตั้งว่าให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ถ้าปรากฏภายหลังว่า บุคคลที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวไม่ใช่ผู้เป็นหุ้นส่วนให้ศาลมีคำสั่งถอนการพิทักษ์ทรัพย์และถ้าผู้นั้นมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ซึ่งขอให้พิทักษ์ทรัพย์ ชดเชยค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ผู้นั้น หรือจะสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายจากสินทรัพย์ของหุ้นส่วนก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตั้งว่าไว้ในวรรคก่อน ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

หมวด ๓/๑^๙

กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑

บทนิยาม

มาตรา ๙๐/๑^{๑๐} ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น
 “เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน
 “ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

^๙ หมวด ๓/๑ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มาตรา ๙๐/๑ ถึง มาตรา ๙๐/๙๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐} มาตรา ๙๐/๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัดทั้งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในนิติบุคคลอื่นซึ่งเป็นลูกหนี้ทำนองเดียวกับผู้ถือหุ้น

“ผู้ทำแผน” หมายความว่า ผู้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินกิจการของลูกหนี้อยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารชั่วคราว” หมายความว่า ผู้บริหารของลูกหนี้หรือบุคคลอื่นที่ศาลสั่งให้มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวในระหว่างที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน

ส่วนที่ ๒

การขอและการให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๒^{๑๑} เจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ อาจร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ไม่ว่าลูกหนี้จะถูกฟ้องให้ล้มละลายแล้วหรือไม่

กระบวนการพิจารณาสวนใดที่มีได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๓^{๑๒} เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินส่วนตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียว หรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้สินจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๕ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้

มาตรา ๙๐/๔^{๑๓} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๕ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

^{๑๑} มาตรา ๙๐/๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๒} มาตรา ๙๐/๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๓} มาตรา ๙๐/๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑) เจ้าหนี้ซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกันและมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๔๐/๓

(๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ถูกหนี้ตามมาตรา ๔๐/๓ เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

(๔) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๔๐/๓ เป็นบริษัทหลักทรัพย์

(๕) กรรมการประกันภัย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๔๐/๓ เป็นบริษัทประกันวินาศภัยหรือบริษัทประกันชีวิต

(๖) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา ๔๐/๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคล หน่วยงานของรัฐและลูกหนีดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าหนี้ของลูกหนี้ตาม (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือลูกหนี้นั้นเอง จะยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๔๐/๓ ด้วยตนเองได้เมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี

การขอความยินยอม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงานตามวรรคสองประกาศกำหนด

เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี ได้รับคำขอความยินยอม ให้หน่วยงานนั้นแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับความขอ ในกรณีที่ไม่ให้ความยินยอมให้แจ้งเหตุผลโดยย่อ และให้ผู้ขอมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลหน่วยงานนั้นภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับความแจ้งผลการพิจารณา ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับความอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๐/๔^{๑๑} บุคคลตามมาตรา ๔๐/๔ จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

(๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ หรือมีภาวะจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วยเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าการชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

มาตรา ๔๐/๖^{๑๒} คำร้องขอของบุคคลตามมาตรา ๔๐/๔ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึง

^{๑๑} มาตรา ๔๐/๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๑) ความมีหนี้สินส่วนตัวของลูกหนี้
 (๒) รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนที่ลูกหนี้เป็นหนี้คู่รวมกัน
 เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๓) เหตุอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

(๔) ชื่อและคุณสมบัติของผู้ทำแผน

(๕) หนังสือยินยอมของผู้ทำแผน

ผู้ทำแผนอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล เจ้าหนี้หรือผู้บริหารของ
 ลูกหนี้ก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบมา
 พร้อมคำร้องขอ

ถ้าลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
 ทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมคำร้องขอ

มาตรา ๕๐/๗^{๖๖} ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพัน
 บาทและต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบในการขอฟื้นฟูกิจการไว้ต่อศาลเป็น
 จำนวนห้าหมื่นบาทในขณะยื่นคำร้องขอ หากค่าใช้จ่ายนั้นไม่เพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอ
 วางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันเพิ่มตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลยังไม่มีคำสั่ง
 ให้ฟื้นฟูกิจการ ให้ถือว่าผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ให้เจ้า
 พนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายและธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสำนักงาน
 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของ
 รัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓ ซึ่งได้ให้ความ
 ยินยอมตามมาตรา ๕๐/๕ แล้วแต่กรณี เพื่อแต่งตั้งเจ้าหนี้อื่นหรือลูกหนี้หรือผู้ให้ความยินยอม
 เป็นผู้ร้องขอแทนต่อไปโดยเร็วที่สุด ถ้าไม่มีผู้ร้องขอแทนหรือมีแต่ไม่วางเงินประกันดังกล่าว
 ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันดังกล่าวตามคำสั่งศาล ให้ศาล
 มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ในกรณีที่เจ้าหนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับ
 หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐/๕ (๖)
 แล้วแต่กรณี เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ทำแผนชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากทรัพย์สินของลูกหนี้คืนให้แก่ผู้
 ร้องขอภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้วโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อฟื้นฟูกิจการ ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทย
 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือ
 หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี มีฐานะเช่นเดียวกับเจ้าหนี้

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๘^{๗๗} ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณา หรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอ ก่อคนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายและลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๙๐/๙^{๗๘} เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน และให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันนัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับไม่น้อยกว่าสองครั้งห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าหน้าที่ทั้งหลายเท่าที่ทราบและแก่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ส่งให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ถ้าเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอให้ลูกหนี้ทราบก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้ลูกหนี้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหน้าที่ทั้งหลายต่อศาลก่อนวันนัดไต่สวนด้วย

ลูกหนี้หรือเจ้าหน้าที่อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่เป็นการคัดค้านผู้ทำแผน ลูกหนี้หรือเจ้าหน้าที่จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้ การเสนอชื่อผู้ทำแผนต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทำแผนด้วย

ในกรณีที่ลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๙๐/๑๐^{๗๙} ในการไต่สวนคำร้องขอ ศาลต้องไต่สวนเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๓ ถ้าได้ความจริงและมีเหตุอันสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการ ทั้งผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอโดยสุจริต ให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ มิฉะนั้นให้มีคำสั่งยกคำร้องขอ

ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำร้องขอ ถ้าศาลเห็นสมควรจะงดการไต่สวนและมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๑^{๘๐} ให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องขอติดต่อกันไป โดยไม่ต้องเลื่อนจนกว่าจะเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย

^{๗๗} มาตรา ๙๐/๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๗๘} มาตรา ๙๐/๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๗๙} มาตรา ๙๐/๑๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๘๐} มาตรา ๙๐/๑๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ให้ผู้ร้องขอและผู้คัดค้านมาศาลในวันนัดได้สวนทุกนัด ฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบในนัดใดให้เตรียมพยานหลักฐานมาให้พร้อม ถ้าผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาหรือไม่เตรียมพยานหลักฐานมาให้ถือว่าไม่ตั้งใจร้องขอหรือคัดค้าน หรือไม่ตั้งใจนำสืบพยานหลักฐานอีกต่อไปแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่นำสืบมีคำขอว่าไม่อาจนำพยานหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีมาศาลในวันนัด เพราะมีความจำเป็นอันไม่อาจถูกล่วงเสียได้เกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ถ้าศาลเห็นสมควร ศาลจะสั่งให้เลื่อนการสืบพยานหลักฐานนั้นไปก็ได้ แต่ให้สั่งเลื่อนได้เพียงครั้งเดียว

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มีหน้าที่นำสืบในวันนัด เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วจะไม่มาศาลในวันนั้นก็ได้อีกในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิถามค้านพยานที่น่าสืบในวันนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาศาลในวันนัด ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากศาลหรือไม่ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบกระบวนการพิจารณาของศาลในวันนั้นแล้ว

มาตรา ๕๐/๑๒^{๖๖} ภายใต้บังคับของมาตรา ๕๐/๑๑ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนหรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

(๒) ห้ามมิให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกหรือจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้และห้ามมิให้นิติบุคคลนั้นเลิกกันโดยประการอื่น

(๓) ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของลูกหนี้หรือสั่งให้ลูกหนี้หยุดประกอบกิจการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแห่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตโดยตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตโดยตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๕) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งหนี้ตามคำพิพากษานั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ในกรณีที่ได้ดำเนินการ

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๑๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

บังคับคดีไว้ก่อนแล้วให้ศาลลงการบังคับคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือการบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะทราบว่าได้มีการยื่นคำร้องขอ หรือการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสร็จก่อนวันดังกล่าว นั้น

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นของเสียง่าย หรือกำหนดงำไว้จะเป็น การเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับ คัดขายได้โดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร แล้วให้ถักเงินไว้ ถ้าศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วย แผนก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบเงินนั้นแก่ผู้บริหารแผนนำไปใช้จ่ายได้ ถ้าศาลมีคำสั่งยกคำ ร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ให้เจ้า พนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา แต่ถ้าศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ เด็ดขาดและยังเหลือเงินอยู่ ให้ส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินต่อไป

(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้อันมีประกันบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๗) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมาย ยึดทรัพย์สินหรือขาย ทรัพย์สินของลูกหนี้

(๘) ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาในการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นกำหนดเวลาที่ติดต่อกันไว้ ติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวที่อยู่ใน ความครอบครองของลูกหนี้หรือของบุคคลอื่นที่อาศัยสิทธิของลูกหนี้ รวมตลอดจนฟ้องร้อง บังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องคดีดังกล่าวไว้ก่อน แล้ว ให้ศาลลงการพิจารณาคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือ หลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สิน ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำ แผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ราคา ค่าตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน หรือค่าเช่าตามสัญญา สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่ เป็นสาระสำคัญ

(๙) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้า ตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๑๐) คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่เพิกถอน อายัด ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ขอไว้เพื่อพิจารณานั้น ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือแก้ไข เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ให้คำสั่งเกี่ยวกับ วิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวดังกล่าวตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๑๑) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ งดให้บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ไม่ชำระค่าบริการที่เกิดขึ้นหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการสองคราวติดต่อกัน

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ห้ามผู้ประกอบการสาธารณูปโภคที่จะมีคำร้องให้ศาลที่รับคำร้องขอมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องทบทวีศาลเห็นสมควร

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือคำสั่งชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่งไม่มีผลผูกพันลูกหนี้

การออกคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ การทำนิติกรรม หรือการชำระหนี้ใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๕๐/๑๓^{๖๖} เจ้าหนี้และบุคคลซึ่งถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๕๐/๑๒ อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่รับคำร้องขอเพื่อให้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของตนตามมาตรา ๕๐/๑๒ ได้ หากการจำกัดสิทธิของผู้ร้องนั้น

(๑) ไม่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการ หรือ

(๒) มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้นี้ประกันอย่างเพียงพอ

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินการพิจารณาเป็นการด่วน หากปรากฏเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้อง และหากเป็นกรณีตาม (๒) ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เจ้าหนี้นี้มีประกันได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอก็ได้

มาตรา ๕๐/๑๔^{๖๗} การดำเนินการดังต่อไปนี้ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้นี้ประกันอย่างเพียงพอแล้ว

(๑) มีการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้นี้ประกันในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๖) เพราะเหตุของการจำกัดสิทธินั้น

(๒) มีการให้หลักประกันแก่เจ้าหนี้นี้ประกันเพื่อชดเชยหลักประกันเดิมในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๖) เพราะเหตุการจำกัดสิทธินั้น หรือ

(๓) มีการดำเนินการอื่นใดที่เจ้าหนี้นี้ประกันนั้นยินยอม หรือที่ศาลเห็นว่าจะทำให้เจ้าหนี้นี้ประกันสามารถได้รับชำระหนี้ของตนตามมูลค่าของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันใน

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๑๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๑๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

เวลาที่มีการยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการพร้อมดอกเบี้ยและผลประโยชน์ตามสัญญา เมื่อการดำเนินการตามความในหมวดนี้สิ้นสุดลง

มาตรา ๙๐/๑๕^{๕๔} ถ้าอายุความหรือระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการบังคับคดี หรือระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการที่ถูกห้ามมิให้ดำเนินการหรือถูกงดไว้ตามมาตรา ๙๐/๑๒ ครบกำหนดก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้หรือพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้ หรือจะครบกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันดังกล่าว ให้อายุความหรือระยะเวลานั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความหรือระยะเวลานั้นตามกฎหมายมีน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้นับอายุความหรือระยะเวลาที่สั้นกว่าดังกล่าวนี้มาใช้แทนกำหนดเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การตั้งผู้ทำแผน

มาตรา ๙๐/๑๖^{๕๕} ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ของการฟื้นฟูกิจการ รัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนและการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๗^{๕๖} ในการพิจารณาตั้งผู้ทำแผน ถ้าลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ผู้คัดค้านไม่ได้เสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย เมื่อศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอเป็นผู้ทำแผนก็ได้ ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอไม่สมควรเป็นผู้ทำแผนก็ได้ หรือลูกหนี้ เจ้าหนี้ผู้คัดค้านเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยก็ได้ ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินเรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุดเพื่อพิจารณาเลือกบุคคลใดสมควรเป็นผู้ทำแผน

ในกรณีที่ลูกหนี้มิได้เสนอผู้ทำแผน มติเลือกผู้ทำแผนต้องเป็นมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนึ่งข้างมากซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น แต่ในกรณีที่ลูกหนี้เสนอผู้ทำแผนด้วย ให้ผู้ทำแผนที่ลูกหนี้เสนอเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่จะมีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนึ่งไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนึ่งทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้นกำหนดให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผน ในการลงมติดังกล่าวนี้ ให้เจ้าหนี้มีประกันออกเสียงได้เต็มตามจำนวนหนึ่ง

ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วย ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน หากศาลไม่เห็นชอบด้วย ให้ศาล

^{๕๔} มาตรา ๙๐/๑๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๕} มาตรา ๙๐/๑๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๖} มาตรา ๙๐/๑๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งเจ้าหนี้หรือลูกหนี้เสนอชื่อเป็นผู้ทำแผน

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนอีกครั้งหนึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่เห็นสมควรศาลจะมี คำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้

ในการประชุมเจ้าหนี้ในวรรคสามหรือวรรคสี่ ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่ในกรณีที่เหตุผลอันสมควรที่จะไม่ตั้งบุคคล ดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนหรือที่ประชุมไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ ฟื้นฟูกิจการ

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานผลของการประชุมเจ้าหนี้ที่พิจารณาเลือก ผู้ทำแผนทุกครั้งต่อศาลภายในสามวันนับแต่วันประชุม เพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป

การเสนอชื่อผู้ทำแผนต่อที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการ เสนอชื่อเป็นผู้ทำแผนด้วย

มาตรา ๕๐/๑๘^{๖๖} เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวัน เวลา และ สถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อย หนึ่งฉบับล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อ ที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้ยื่นเท่าที่ทราบด้วย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ และให้มีรายงาน การประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๕๐/๑๙^{๖๗} ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งให้ ลูกหนี้ไปศาล ไปประชุมและตอบคำถามของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำ แผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการและ ทรัพย์สินของตน ในกรณีเช่นนี้ลูกหนี้จะเสนอความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดต่อศาลหรือที่ประชุมก็ได้

เมื่อลูกหนี้ร้องขอ ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตให้ลูกหนี้ไม่ต้อง ไปศาลหรือไม่ไปประชุมเจ้าหนี้ในนัดใดก็ได้ แล้วแต่กรณี

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำ แผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ ใน ระหว่างที่บุคคลเหล่านี้ยังคงมีหน้าที่ตามตำแหน่งดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๒๐^{๖๘} ในกรณีที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้ อำนวยหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของผู้บริหารของลูกหนี้สิ้นสุดลง ให้ศาลมีคำสั่งตั้ง

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๑๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๑๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๘} มาตรา ๕๐/๒๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว

ในการกำกับดูแลนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกำหนดอำนาจหน้าที่ รวมทั้งสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวทำคำสั่งแจ้งในเรื่องบัญชี เรื่องการเงินหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สิน หรือจะสั่งให้กระทำหรือมิให้กระทำการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรสมควรก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ขึ้นทำหน้าที่ก็ได้ ถ้าศาลไม่มีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวไปตามวรรคหนึ่ง

ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและคำสั่งตั้งหรือให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อบายทะเบียนจะได้จดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนและแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๒๑^{๑๑} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๕๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้บรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ระงับลง เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล และให้สิทธิดังกล่าวตกแก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราวและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยอนุโลม

เมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ผู้บริหารของลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยเร็วที่สุด เพื่อการนี้ให้ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกให้ผู้ครอบครองส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารข้างต้นแก่ตนได้ด้วย

ให้ผู้บริหารชั่วคราวที่ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากอำนาจหน้าที่มีหน้าที่ตามความในวรรคสามด้วยโดยอนุโลม

^{๑๑} มาตรา ๙๐/๒๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๒๒^{๙๙} เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ต้องเป็นเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ และลูกหนี้ได้ก่อนนิติสัมพันธ์ดังกล่าวนั้นขึ้นก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม โดยเจ้าหนี้ได้แสดงความประสงค์จะเข้าประชุมตามแบบพิมพ์ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดและแสดงหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้จนเป็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม

เจ้าหนี้และลูกหนี้จะขอตรวจหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ได้

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเองหรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

มาตรา ๙๐/๒๓^{๑๐๐} ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่มาประชุมว่าจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใดหรือไม่ ถ้ามีผู้คัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามผู้คัดค้าน เจ้าหนี้ผู้ถูกคัดค้านและลูกหนี้เกี่ยวกับเรื่องที่คัดค้าน ถ้าบุคคลดังกล่าวมาประชุม แล้วมีคำสั่งให้เจ้าหนี้รายนั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด โดยให้มีผลเฉพาะให้เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่เท่านั้น แต่ไม่มีผลห้ามคัดเลือกผู้ทำแผนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลเปลี่ยนแปลงไปหรือกระทบถึงสิทธิในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๒๔^{๑๐๑} ถ้าศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้ทำแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ และผู้บริหารชั่วคราวโดยไม่ชักช้า ถ้านางหน้าที่ของผู้ทำแผนให้เริ่มตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ หรือผู้บริหารชั่วคราวสิ้นสุดลง

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้วให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม กับให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบ

ในคำโฆษณาและหนังสือแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามแบบพิมพ์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

^{๙๙} มาตรา ๙๐/๒๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๐๐} มาตรา ๙๐/๒๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๐๑} มาตรา ๙๐/๒๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕๐/๒๕^{๑๔} ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๕๒ และมาตรา ๕๐/๖๕ เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ และบรรดาสีทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ ยกเว้นสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลตกแก่ผู้ทำแผน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้ทำแผนโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๕๐/๒๖^{๑๕} เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้วแต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งสำเนาคำขอรับชำระหนี้ให้ผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า

บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๕๐/๕๑ หรือเพราะผู้บริหารแผนไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๕๐/๕๑ ทวิ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับหนี้เดิม หรือค่าเสียหายได้แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดีให้นับจากวันคดีถึงที่สุด^{๑๖}

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๘ และบทบัญญัติในหมวด ๔ ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยเรื่องค่าธรรมเนียมมาใช้บังคับเกี่ยวกับการขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๒๗^{๑๗} เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบียดในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

หนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้บริหารชั่วคราวก่อขึ้น หนี้ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) หรือ (๑๑) และหนี้ภาษีอากรหรือหนี้อื่นอันมีลักษณะเดียวกันซึ่ง

^{๑๔} มาตรา ๕๐/๒๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๕} มาตรา ๕๐/๒๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๖} มาตรา ๕๐/๒๖ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๗} มาตรา ๕๐/๒๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าผู้ทำแผนจะปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้จะต้องปฏิเสธเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของเจ้าหนี้ มิฉะนั้น ให้ถือว่ายอมรับสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่ขอมา ถ้าเจ้าหนี้ไม่ได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนเองหรือผู้ทำแผนมีหนังสือปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น เจ้าหนี้มีอำนาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนหรือวันที่เจ้าหนี้ได้รับคำปฏิเสธนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๐/๒๘^{๙๘} ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๑๒ (ง) มาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ได้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ทำแผนตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๕๐/๒๙^{๙๙} เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนอาจขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ แต่ต้องกระทำภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้

มาตรา ๕๐/๓๐^{๑๐๐} คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนไม่ได้แย้ง ให้เจ้าหนี้นั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เต็มจำนวนหนี้ตามที่ระบุไว้ในคำขอรับชำระหนี้ ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนโดยด่วนแล้วมีคำสั่งว่าจะให้เจ้าหนี้นั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด และให้นำความในมาตรา ๕๐/๒๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๓๑^{๑๐๑} เพื่อประโยชน์ในการคำนวณหนี้ที่ใช้ในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าหนี้ได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศให้คิดเป็นเงินตราไทยในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราประจำวันของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๕๐/๓๒^{๑๐๒} คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนไม่ได้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

^{๙๘} มาตรา ๕๐/๒๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๙๙} มาตรา ๕๐/๒๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๐} มาตรา ๕๐/๓๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๑} มาตรา ๕๐/๓๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๐๒} มาตรา ๕๐/๓๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ค่าขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้ามีผู้ได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกค่าขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

การคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๐/๓๓^{๓๓} ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการเป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้นั้นอาจใช้สิทธิหักกลบหนี้ได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๕

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๔^{๓๔} ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ผู้บริหารของลูกหนี้ยื่นคำชี้แจงตามมาตรา ๙๐/๓๕ เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตนรับรองแล้วตามแบบพิมพ์ต่อผู้ทำแผน

เมื่อผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอขยายระยะเวลาก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นโดยมีเหตุอันควร ผู้ทำแผนอาจขยายระยะเวลาให้อีกได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ไม่ทำหรือไม่สามารถทำคำชี้แจงได้ ให้ผู้ทำแผนเป็นผู้ทำแทนและเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็นโดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๕^{๓๕} คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึงรายการต่อไปนี้ ณ วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้พิจารณา

- (๑) กิจการของลูกหนี้
- (๒) สินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ ที่ลูกหนี้มีต่อบุคคลภายนอก
- (๓) ทรัพย์สินที่ได้ให้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้นเป็น

ประกัน

^{๓๓} มาตรา ๙๐/๓๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๓๔} มาตรา ๙๐/๓๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๓๕} มาตรา ๙๐/๓๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

- (๔) ทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่อยู่ในความยึดถือของลูกหนี้
- (๕) การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลหรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนอื่น
- (๖) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของเจ้าหนี้ทั้งหลาย
- (๗) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของผู้เป็นลูกหนี้ของลูกหนี้
- (๘) รายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะตกแก่ลูกหนี้ในภายหน้า
- (๙) ข้อมูลอื่นตามที่ผู้ทำแผนเห็นสมควรให้แจ้งเพิ่มเติม

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหลักฐานอันถูกต้องที่ใช้ยื่นลูกหนี้ได้

มาตรา ๕๐/๓๖^{๖๖} ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องทำคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อผู้ทำแผนตามมาตรา ๕๐/๓๔ ในช่วงเวลาที่ตนมีอำนาจบริหารกิจการชั่วคราว และให้นำมาตรา ๕๐/๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๓๗^{๖๗} ในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวอาจขอให้ศาลออกหมายเรียกผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารของลูกหนี้ ลูกจ้างของลูกหนี้ ผู้สอบบัญชีของลูกหนี้ ผู้บริหารชั่วคราว หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ที่ได้รับความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือเห็นว่าจะสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาพบตนเพื่อสอบถามหรือขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาให้ตนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะออกหมายเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งมาไต่สวนหรือสอบสวนเองหรือสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานก็ได้

บุคคลใดจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ศาลมีอำนาจจับบุคคลนั้นมาขังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๕๐/๓๘^{๖๘} เมื่อผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ตนได้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๓๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๓๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๘} มาตรา ๕๐/๓๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๐/๓๕^{๔๔} เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้และบุคคลนั้นไม่ได้รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ให้ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนแจ้งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อดำเนินการ

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลดังกล่าวให้ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินตามที่ได้แจ้งไป และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ตามที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้แจ้งต่อผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนและบุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้แท้ใต ให้แจ้งเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้น และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันนั้นคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ให้มีคำสั่งบังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งบังคับของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นก็ได้

ส่วนที่ ๖

การเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๕๐/๕๐^{๕๐} การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

^{๔๔} มาตรา ๕๐/๓๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๐} มาตรา ๕๐/๕๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

ถ้านิติกรรมที่ขอเพิกถอนการโอนจนนั้นเกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันขึ้นคำร้องขอและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนาหา หรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับคำตอบแทนน้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภยกแต่การนั้น รู้ยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

มาตรา ๕๐/๕๑^{๕๑} เมื่อปรากฏว่ามีการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำ ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลโดยทันทันคำร้อง ในการนี้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น

การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามมาตรานี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีคำตอบก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

มาตรา ๕๐/๕๑ ทวิ^{๕๒} ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันที่ผู้บริหารแผนทราบคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาล ให้ผู้บริหารแผนมีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน

เจ้าหนี้หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำของผู้บริหารแผนตามมาตรานี้ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยินยอม กลับ หรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

บุคคลใดได้รับความเสียหายตามมาตรานี้ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับค่าเสียหายได้

ส่วนที่ ๗

การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๕๐/๕๒^{๕๓} ในแผนให้มีรายการต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(๑) เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูกิจการ

^{๕๑} มาตรา ๕๐/๕๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

^{๕๒} มาตรา ๕๐/๕๑ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

^{๕๓} มาตรา ๕๐/๕๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) รายละเอียดแห่งสิทธิทรัพย์สินและภาระผูกพันต่าง ๆ ของลูกหนี้ในขณะที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

(๓) หลักทรัพย์และวิธีการฟื้นฟูกิจการ

(ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการ

(ข) การชำระหนี้ การยึดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัด

กลุ่มเจ้าหนี้

(ค) การลดทุนและเพิ่มทุน

(ง) การก่อหนี้และระดมเงินทุน รวมตลอดถึงแหล่งของเงินทุนและเงื่อนไขแห่ง

หนี้สินและเงินทุนดังกล่าว

(จ) การจัดการและการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้

(ฉ) เงื่อนไขการจ่ายเงินปันผลและประโยชน์อื่นใด

(ช) การไถ่ถอนหลักประกันในกรณีที่มีเจ้าหนี้อันมีประกันและความรับผิดชอบของผู้ค้ำ

ประกัน

(๕) แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติตาม

แผน

(๖) วิธีปฏิบัติในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือโอนหนี้

(๗) ชื่อ คุณสมบัติ หนังสือยินยอมของผู้บริหารแผน และคำตอบแทน โดยนำ

ความในมาตรา ๕๐/๖ บรรคสอง มาใช้บังคับเกี่ยวกับผู้บริหารแผนโดยอนุโลม

(๘) การแต่งตั้งและการพ้นตำแหน่งของผู้บริหารแผน

(๙) ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินห้าปี

(๑๐) การไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา ในกรณีที่ทรัพย์สิน

ของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญามีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้

มีให้นำมาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๑๙ มาตรา ๑๑๔๕ มาตรา ๑๒๒๐ ถึงมาตรา

๑๒๒๘ มาตรา ๑๒๓๘ ถึงมาตรา ๑๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๑

มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๗

มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑

มาตรา ๑๔๖ ถึงมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา

๓๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแก่แผนตาม

มาตรานี้

มาตรา ๕๐/๔๒ ทวิ ^{๕๕} การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๔๒ (๓) (ข) ให้จัด

ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้มีประกันแต่ละรายที่มีจำนวนหนี้มีประกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า

ของจำนวนหนี้ทั้งหมดที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ให้จัดเป็นรายละกลุ่ม

^{๕๕} มาตรา ๕๐/๔๒ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) เจ้าหนี้มีประกันที่ไม่ได้จัดกลุ่มไว้ใน (๑) ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม

(๓) เจ้าหนี้ไม่มีประกัน อาจจัดได้เป็นหลายกลุ่ม โดยให้เจ้าหนี้ไม่มีประกันที่มีสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีสาระสำคัญเหมือนกันหรือทำนองเดียวกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

(๔) เจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ ทวิ ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม

เจ้าหนี้รายใดเห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่ได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่ม และศาลอาจมีคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๐/๔๒^{๔๔} สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

มาตรา ๙๐/๔๓^{๔๕} ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ทำแผนส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ พร้อมด้วยสำเนาจำนวนอันเพียงพอ เพื่อส่งให้แก่เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงและลูกหนี้

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๙๐/๔๔^{๔๖} เมื่อได้รับแผนพร้อมด้วยสำเนาจากผู้ทำแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาลงมติว่าจะยอมรับแผนหรือไม่หรือจะแก้ไขอย่างไร โดยให้ส่งสำเนาแผนและแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียง ลูกหนี้ และผู้ทำแผน กับให้โฆษณากำหนดการประชุมดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ทำแผนมาประชุมไม่ได้เพราะมีเหตุพิเศษ ให้แจ้งขอเลื่อนการประชุมต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยทำให้แจ้งล่วงหน้าไม่ได้

ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามที่ประชุมเจ้าหนี้ว่าจะให้เลื่อนการพิจารณาแผนไปหรือไม่ ถ้าที่ประชุมมีมติให้เลื่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยแจ้งกำหนดวันเวลานัดประชุมใหม่ต่อที่ประชุม และให้ถือว่าเจ้าหนี้ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนซึ่งไม่ได้มาประชุมได้ทราบนัดแล้ว

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๔๒.ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๔๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๔๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕๐/๕๔^{๔๔} เจ้าหนี้ ลูกหนี้หรือผู้ทำแผนอาจขอแก้ไขแผน โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน

ในกรณีที่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้เป็นผู้ขอต้องส่งสำเนาคำขอแก้ไขแผนให้ผู้ทำแผนทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวันด้วย

ผู้ขอแก้ไขแผนโดยขอเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหารแผนต้องส่งหนังสือยินยอมของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารแผนไปพร้อมกับคำขอแก้ไขแผนด้วย

มาตรา ๕๐/๕๖^{๔๕} มติยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ

(๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ

(๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๕๖

ทวี และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ให้ถือว่าเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๕๖ ทวี ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติยอมรับแผนนั้นด้วย

มาตรา ๕๐/๕๖ ทวี^{๔๖} เจ้าหนี้ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนตามมาตรา ๕๐/๕๖ แล้ว

(๑) เจ้าหนี้ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ย และจะได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และเจ้าหนี้นั้นยังคงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามสัญญา หรือข้อตกลงเดิมต่อไป โดยให้ถือเสมือนว่าลูกหนี้ไม่เคยตกเป็นผู้ผิดนัดเลย

(๒) เจ้าหนี้ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิม

(๓) เจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ ทวี

มาตรา ๕๐/๕๗^{๔๗} ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าที่ประชุมไม่อาจพิจารณาพิจารณาต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้ในวันนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปในวันทำการถัดไป โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหญ่ตามมาตรา ๕๐/๕๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๔๔} มาตรา ๕๐/๕๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๕} มาตรา ๕๐/๕๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๔๖} มาตรา ๕๐/๕๖ ทวี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๔๗} มาตรา ๕๐/๕๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๕๔^{๖๓} ในการประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผน ถ้ามีการขอแก้ไขแผน ให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้นและข้อที่เกี่ยวข้องเนื่องกันหรือไม่ก่อน ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้แก้ไขและผู้ทำแผนมาประชุม ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมติหรือไม่ เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว จึงให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่

ในกรณีของที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปเพื่อสอบถามผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมตินั้นหรือไม่ แล้วดำเนินการต่อไปตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๕๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม่มี การขอแก้ไขแผนหรือผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ ยอมรับแผนดังกล่าวก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหน้าที่ไปประชุมก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า

เมื่อศาลได้รับรายงาน ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วน และแจ้งวันเวลานัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหน้าที่ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลฟังได้ความตามวรรคสาม ให้ศาลมีคำสั่งขกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แต่ถ้าเป็นกรณีลูกหนี้ได้ถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายไว้ก่อนแล้ว และศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้ยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเสียแล้วให้ดำเนินคดีล้มละลายที่ได้แจ้งตงการพิจารณาไว้ในวันต่อไป

มาตรา ๙๐/๕๕^{๖๔} ในกรณีที่มีการขอแก้ไขแผนในสาระสำคัญ เมื่อผู้ทำแผนลูกหนี้ หรือเจ้าหน้าที่คนเดียวหรือหลายคนซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมขอให้เลื่อนการพิจารณาแผนไป เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจให้เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๕๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๖^{๖๕} ในการประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งที่ต้องเลื่อนมาเพราะผู้ทำแผนไม่มาประชุมตามมาตรา ๙๐/๕๔ หรือมาตรา ๙๐/๕๕ วรรคสอง ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกหรือมาแต่ไม่อาจแสดงให้เป็นที่น่าพอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่ามีเหตุผลพิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัยจึงมาประชุมไม่ได้หรือแจ้งล่วงหน้าก่อนวันประชุมครั้งก่อนไม่ได้ แล้วแต่กรณี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าสมควรให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่ ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่

^{๖๓} มาตรา ๙๐/๕๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๖๔} มาตรา ๙๐/๕๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๕} มาตรา ๙๐/๕๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ลงมติให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๐/๕๑ เกี่ยวกับการเลือกผู้ทำแผนคนใหม่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติไม่ให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ไม่ว่าจะมีการขอแก้ไขแผนหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วลงมติตามมาตรา ๔๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนหรือแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนมาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการประชุมเจ้าหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๔๐/๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม^{๖๔}

มาตรา ๔๐/๕๑^{๖๕} ในกรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามที่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้แก้ไขไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ไม่มีมติตามมาตรา ๔๐/๕๖ ยอมรับแผนของผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามที่ประชุมเจ้าหน้าที่ว่าจะให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่ ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่พิจารณาเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ในวันนั้น

เจ้าหน้าที่มาประชุมหรือลูกหนี้มีสิทธิเสนอชื่อผู้ทำแผนคนใหม่โดยต้องแสดงหนังสือยินยอมของผู้ถูกเสนอชื่อด้วย

ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้แทนตามความในวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไป เพื่อเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามวันแต่ไม่เกินเจ็ดวัน โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๔๐/๕๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐/๕๒^{๖๖} ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่มีมติเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนคนใหม่ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๐/๑๗วรรคสอง และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติไม่ให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือที่ประชุมเจ้าหน้าที่ไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ หรือศาลมีเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ตามมติที่ประชุมเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดโดยเร็ว ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๔๐/๕๔ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐/๕๓^{๖๗} เมื่อศาลตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ให้อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนคนใหม่และผู้ทำแผนคนเดิมเริ่มและสิ้นสุดในวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผนคนเดิมและผู้ทำแผนคนใหม่โดยไม่ชักช้า

^{๖๔} มาตรา ๔๐/๕๐ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๖๕} มาตรา ๔๐/๕๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔๐/๕๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๖๖} มาตรา ๔๐/๕๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

เมื่อได้ทราบคำสั่งศาล ให้ผู้ทำแผนคนเดิมส่งมอบทรัพย์สิน ตวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้ทำแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังบรรดาเจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงและนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้อัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้แจ้งไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๕๐/๕๔^{๖๖} ภายในกำหนดเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งศาลให้ผู้ทำแผนคนใหม่ส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อนัดประชุมเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๕๔ วรรคหนึ่ง ต่อไป

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนดังกล่าว ถ้าไม่มีการขอแก้ไขแผน ให้เสนอแผนนั้นต่อที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ จะยอมรับหรือไม่

ถ้ามีการขอแก้ไขแผน ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้น และข้อที่เกี่ยวข้องเนื่องกันก่อน หากไม่มีมติให้แก้ไข ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนและผู้ทำแผนมาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามความยินยอมของผู้ทำแผนก่อน เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนตามมติแล้ว จึงให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่ ในกรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ว่าจะยอมรับแผนที่ผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขเพียงบางส่วน หรือแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ ยอมรับแผนของผู้ทำแผนคนใหม่หรือแผนที่มีการแก้ไขก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุมก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๕๔ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๕๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๕๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๐/๕๕ วรรคสาม มาตรา ๔๐/๕๗ และมาตรา ๔๐/๕๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแผนที่เสนอใหม่โดยอนุโลม

มาตรา ๔๐/๕๕^{๖๐} ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๔๐/๕๖ ยอมรับแผน ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาจลงมติตั้งคณะกรรมการเจ้าหน้าที่แทนเจ้าหน้าที่ทั้งหลายในการสอดส่องดูแลการ ปฏิบัติงานตามแผนได้

คณะกรรมการเจ้าหน้าที่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินเจ็ดคน โดย เลือกจากเจ้าหน้าที่หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่คนหนึ่งจะมีผู้แทนเป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ เกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้

ส่วนที่ ๘

การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๔๐/๕๖^{๖๑} ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานมติของที่ประชุมเจ้าหน้าที่ ยอมรับแผนต่อศาลโดยเร็วเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งว่าจะเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้ ศาลกำหนดวันพิจารณาแผนเป็นการด่วน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ ผู้ทำแผน ลูกหนี้และเจ้าหน้าที่ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๔๐/๕๗^{๖๒} ในการพิจารณาแผน ให้ศาลพิจารณาคำชี้แจงของเจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์และผู้ทำแผนรวมทั้งข้อคัดค้านของลูกหนี้หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิออกเสียงตาม มาตรา ๔๐/๓๐ ซึ่งไม่ได้ลงมติยอมรับแผน

มาตรา ๔๐/๕๘^{๖๓} ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า

- (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๔๐/๕๒
- (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๔๐/๕๒ ตรี และในกรณีที่ยอมรับ แผนเป็นมติตามมาตรา ๔๐/๕๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับ ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหน้าที่นั้นจะให้ความยินยอม และ
- (๓) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่า กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย

^{๖๐} มาตรา ๔๐/๕๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔๐/๕๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๖๑} มาตรา ๔๐/๕๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๒} มาตรา ๔๐/๕๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๓} มาตรา ๔๐/๕๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๔๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผน ถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในกรณีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ถือว่า แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๔๒

ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ ล้มละลายหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐/๕๙^{๓๓} ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๔๒ และมาตรา ๕๐/๖๕ เมื่อศาลมี คำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผนและผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า ให้บรรดาสหสิทธิและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนตกเป็นของผู้บริหารแผนตั้งแต่ผู้บริหารแผนได้ทราบคำสั่งศาลให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๕๐/๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๔ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ศาลแจ้งคำสั่งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย และห้ามมิให้ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นมีคำสั่งใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับแผนที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

ส่วนที่ ๕

การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๕๐/๖๐^{๓๔} แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ผู้กมัดเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๐/๒๗

คำสั่งของศาลซึ่งเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้ หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ ในกรณีที่มิอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และไม่มีผลให้บุคคลเช่นนั้นต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ก่อขึ้นตามแผนตั้งแต่วันดังกล่าว เว้นแต่บุคคลเช่นนั้นจะยินยอมโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

มาตรา ๕๐/๖๑^{๓๕} เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการผู้ใดไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๕๐/๒๖ หรือมาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสาม แล้วแต่

^{๓๓} มาตรา ๕๐/๕๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๔} มาตรา ๕๐/๖๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๕} มาตรา ๕๐/๖๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณี เจ้าหนี้ผู้นั้นยอมหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ไม่ว่าการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือไม่ เว้นแต่

- (๑) แผนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือ
- (๒) ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๕๐/๖๒^{๓๓} เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องจากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามแผนดังต่อไปนี้

(๑) หนี้ซึ่งผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวเกิดขึ้น

(๒) หนี้ภาษีอากร และ

(๓) หนี้อย่างอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องชำระ เช่น เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน เป็นต้น

มาตรา ๕๐/๖๓^{๓๔} เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ถ้ามีความจำเป็นต้องแก้ไขแผนเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้บริหารแผนอาจเสนอขอแก้ไขแผน ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๒๐ วรรคสี่ มาตรา ๕๐/๕๕ มาตรา ๕๐/๕๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๕๐/๕๖ มาตรา ๕๐/๕๗ มาตรา ๕๐/๕๖ มาตรา ๕๐/๕๗ มาตรา ๕๐/๕๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๕๐/๕๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐/๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ห้ามมิให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ขอแก้ไขข้อเสนอขอแก้ไขแผนนั้น เว้นแต่ผู้บริหารแผนจะยินยอมด้วย

การแก้ไขแผนโดยขอขยายกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้ทำได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่ในกรณีเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ผู้บริหารแผนจะขอขยายเวลาต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ ยอมรับข้อเสนอขอแก้ไขแผนตามวรรคหนึ่ง หรือศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยข้อเสนอขอแก้ไขแผนดังกล่าว ให้ผู้บริหารแผนบริหารกิจการของลูกหนี้ต่อไปตามแผนเดิม^{๓๕}

มาตรา ๕๐/๖๔^{๓๖} ผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับของลูกหนี้ขึ้นใหม่หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดในแผนหรือแผนที่แก้ไข

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๒๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๓๓} มาตรา ๕๐/๖๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๔} มาตรา ๕๐/๖๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๕} มาตรา ๕๐/๖๓ วรรคสาม แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๓๖} มาตรา ๕๐/๖๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๐/๖๕^{๕๕} ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารแผนเลิกกัน
- (๓) ศาลอนุญาตให้ลาออก
- (๔) ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้

ความสามารถ

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผน

(๗) เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงหรือเมื่อได้ดำเนินการเป็น

ผลสำเร็จตามแผน

(๘) ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๐/๖๗

มาตรา ๕๐/๖๖^{๕๖} ให้ผู้บริหารแผนจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกรอบสามเดือนตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

มาตรา ๕๐/๖๗^{๕๗} ในกรณีที่ผู้บริหารแผนไม่ดำเนินการตามแผน หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือขาดคุณสมบัติของผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีเหตุอื่นที่ไม่สมควรเป็นผู้บริหารแผนต่อไป เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือคณะกรรมการเจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๐/๖๘^{๕๘} เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้สองครั้งแล้ว แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการด่วน และต้องให้เจ้า

^{๕๕} มาตรา ๕๐/๖๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๖} มาตรา ๕๐/๖๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๗} มาตรา ๕๐/๖๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๘} มาตรา ๕๐/๖๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

พนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สามวัน^{๔๖}

เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และลูกหนี้แล้ว ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผน หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่งมาตรา ๙๐/๕๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๙๐/๕๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๐/๕๓ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๖๕^{๔๗} ในกรณีที่มีเหตุทำให้ผู้บริหารแผนทำหน้าที่ไม่ได้เป็นการชั่วคราวหรือในระหว่างที่ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและศาลยังมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้บริหารแผนชั่วคราวจนกว่าเหตุเช่นว่านั้นสิ้นสุดลง ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผนชั่วคราว

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๗๐^{๔๘} ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณา หากได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ในกรณีที่ยังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้าในระหว่างนี้ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ศาลจะขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้ มิฉะนั้นให้ศาลดำเนินการต่อไปตามวรรคสอง

เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบภายในสิบสี่วันนับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วนและแจ้งวันเวลานัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้า

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๖๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๔๗} มาตรา ๙๐/๖๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๘} มาตรา ๙๐/๗๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณายานหลักฐานในจำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

นับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงจนกระทั่งศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามวรรคสอง ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี คงมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๔๐/๗๑^{๕๕} เมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่ผู้บริหารของลูกหนี้ ยังไม่ได้เข้าไปจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี มีอำนาจจัดการเพื่อรักษาประโยชน์ของลูกหนี้ตามสมควรแก่พฤติการณ์ จนกว่าผู้บริหารของลูกหนี้จะเข้าจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าตำแหน่งผู้บริหารของลูกหนี้ว่างอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ หรือดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมดังกล่าว และให้ถือว่าเป็นการประชุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ส่วนที่ ๑๐

การยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๔๐/๗๒^{๕๖} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ ให้ศาลประกาศคำสั่งดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วนเพื่อนายทะเบียนจะจัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ศาลแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

^{๕๕} มาตรา ๔๐/๗๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๖} มาตรา ๔๐/๗๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๙๐/๗๓^{๙๙} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี และผู้บริหารของลูกหนี้โดยไม่มีชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ต้องส่งมอบทรัพย์สินตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แล้วแต่กรณี ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๗๔^{๙๙} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของผู้บริหารของลูกหนี้ และให้ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๙๐/๗๕^{๙๙} คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ เว้นแต่หนี้ซึ่งเจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการจะได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว และให้มีผลดังนี้

- (๑) ผู้บริหารของลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป
- (๒) ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป
- (๓) คำตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราวและหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ยกเว้นหนี้ละเมิดเป็นหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้โดยให้อยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิลำดับที่ ๑ ตามมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^{๙๙} มาตรา ๙๐/๗๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๙๙} มาตรา ๙๐/๗๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๙๙} มาตรา ๙๐/๗๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕๐/๗๖^{๖๖} คำสั่งศาลที่ให้ยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและ ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวได้กระทำไปแล้ว ก่อนศาลมีคำสั่งเช่นว่านั้น

ส่วนที่ ๑๑

การขอรับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด

มาตรา ๕๐/๗๗^{๖๗} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด ตาม มาตรา ๕๐/๕๔ มาตรา ๕๐/๕๐ มาตรา ๕๐/๕๒ มาตรา ๕๐/๕๕ มาตรา ๕๐/๕๘ มาตรา ๕๐/๖๘ และมาตรา ๕๐/๗๐ ให้ถือว่าวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาเป็นวันที่มีการขอให้ ลูกหนี้ล้มละลาย และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระในการฟื้นฟูกิจการ รวมทั้งเจ้าหนี้ในหนี้อื่นที่ อาจขอรับชำระหนี้ได้จากมูลหนี้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ยื่นคำขอรับชำระ หนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แล้วให้ดำเนินการต่อไปตาม มาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘

หนี้ค่าตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผน ชั่วคราว และหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือ ผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รวมถึงหนี้ซึ่งลูกหนี้ก่อขึ้น โดยชอบตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) มีให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๔ (๒)

หนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผน ชั่วคราวก่อขึ้นตามแผนเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้จัดอยู่ในลำดับเดียวกับ ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ (๒)

หนี้จำนวนใดที่เจ้าหนี้ตามวรรคหนึ่งได้ชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ใน การฟื้นฟูกิจการแล้ว เจ้าหนี้ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายสำหรับหนี้ จำนวนนั้นอีก

ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกแต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งหรือหลายคนทำหน้าที่เป็น เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๕๐/๗๘^{๖๘} คำสั่งของศาลที่ให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความ ในมาตรา ๕๐/๕๔ มาตรา ๕๐/๕๐ มาตรา ๕๐/๕๒ มาตรา ๕๐/๕๕ มาตรา ๕๐/๕๘ มาตรา ๕๐/๖๘ และมาตรา ๕๐/๗๐ ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำโดยสุจริตและเป็นไปตามแผนแล้วก่อนศาลมี คำสั่งเช่นว่านั้น และมีผลให้หนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระในการฟื้นฟูกิจการกลับคืนสู่สถานะดังที่ เป็นอยู่เดิม เว้นแต่สภาพหนี้ในขณะนั้นจะไม่เปิดช่องให้กระทำได้

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๗๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๗๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๘} มาตรา ๕๐/๗๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ส่วนที่ ๑๒
การอุทธรณ์

มาตรา ๕๐/๗๔^{๖๖} ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เว้นแต่

- (๑) คำสั่งยกคำร้องขอ
- (๒) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (๓) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
- (๔) คำสั่งอื่นใดที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกามีอำนาจ

แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ แต่สำหรับการอนุญาตให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีและมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดคดีนั้นด้วย

ส่วนที่ ๑๓

บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

มาตรา ๕๐/๘๐^{๖๗} ผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๕๐/๗ หรือแบบแสดงความประสงค์จะเข้าประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนตามมาตรา ๕๐/๒๒ หรือคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๕๐/๒๖ หรือหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนตามมาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสาม อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๑^{๖๘} ผู้ใดให้ถ้อยคำหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือวัตถุพยานอันเป็นเท็จในสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

^{๖๖} มาตรา ๕๐/๗๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๕๐/๗๔ วรรคสอง ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

^{๖๗} มาตรา ๕๐/๘๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๘} มาตรา ๕๐/๘๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕๐/๘๒^{๙๙} ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๐/๑๒ (๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๓^{๑๐๐} ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ออกตามความในมาตรา ๕๐/๒๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๐/๑๙ มาตรา ๕๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๕๐/๒๔ วรรคสอง มาตรา ๕๐/๓๔ มาตรา ๕๐/๓๖ มาตรา ๕๐/๕๓ วรรคสอง มาตรา ๕๐/๕๔ วรรคสอง มาตรา ๕๐/๖๘ วรรคสี่ มาตรา ๕๐/๗๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๐/๗๓ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๔^{๑๐๑} ผู้บริหารของลูกหนี้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ชี้แจงข้อความอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๒) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาถวายเป็นเหตุมาขอให้ชำระหนี้ตามแผน

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอให้ชำระหนี้ตามมาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๕๐/๖๒

(๔) ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๖ วรรคสี่ หรือมาตรา ๕๐/๙ วรรคสอง หรือยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๕๐/๓๕ อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้เจ้าหนี้เสียหาย

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๕^{๑๐๒} ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหนี้หรือผู้อื่น โดยมุ่งหมายที่จะได้รับการสนับสนุนหรือการยอมรับของเจ้าหนี้ในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

^{๙๙} มาตรา ๕๐/๘๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๐} มาตรา ๕๐/๘๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๑} มาตรา ๕๐/๘๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๒} มาตรา ๕๐/๘๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๐/๘๖^{๖๖๖} ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะให้ตนเองหรือเจ้าหน้าที่อื่นสนับสนุนหรือไม่คัดค้านในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนหรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๗^{๖๖๗} ผู้ใดล่วงรู้กิจการหรือข้อมูลใด ๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวด ๓/๑ นี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยด้วยประการใด ๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการตามหมวด ๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๘^{๖๖๘} ผู้ใดเป็นผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๐/๘๙^{๖๖๙} ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดตามความในหมวด ๓/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๕๐/๙๐^{๖๗๐} ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความในหมวด ๓/๑ ด้วย

หมวด ๔

วิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑

การขอรับชำระหนี้

มาตรา ๕๑ เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วัน

^{๖๖๖} มาตรา ๕๐/๘๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๖๗} มาตรา ๕๐/๘๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๖๘} มาตรา ๕๐/๘๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๖๙} มาตรา ๕๐/๘๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๖๗๐} มาตรา ๕๐/๙๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้อีกได้ไม่เกินสองเดือน

คำขอรับชำระหนี้นั้นต้องทำตามแบบพิมพ์ โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และข้อความระบุถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกันหรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๒ บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะสิ่งของของตนถูกยึดไปตามมาตรา ๑๐๙ (๓) กิติ หรือเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๑๑๕ กิติ หรือเพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๑๒๒ กิติ มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับราคาสินค้าหรือหนี้เดิมหรือค่าเสียหายได้แล้วแต่กรณีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ถ้าข้อโต้แย้งเป็นคดี ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าคดีที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แพคดี เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๒) ^{๙๔} หนี้ที่เจ้าหนี้นยอมให้ลูกหนี้กระทำขึ้นเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เจ้าหนี้นยอมให้กระทำขึ้นเพื่อให้งิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้

มาตรา ๙๕ เจ้าหนี้มีประกันยอมมีสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ได้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๙๖ เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อยินยอมสละทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายแล้ว ขอรับชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

(๒) เมื่อได้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๓) เมื่อได้ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขายทอดตลาดทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

^{๙๔} มาตรา ๙๔ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๒

(๔) เมื่อตราคทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ในกรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไถ่ถอนทรัพย์สินตามราคานั้นได้ ถ้าเห็นว่าราคานั้นไม่สมควร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายทรัพย์สินนั้นตามวิธีการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้ตกลงกัน ถ้าไม่ตกลงกัน จะขายทอดตลาดก็ได้แต่ต้องไม่ทำให้เสียหายแก่เจ้าหนี้นั้น และเจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดได้เมื่อขายได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือว่าเงินราคาที่ได้รับได้เข้ามาในคำขอ

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่แจ้งโดยหนังสือให้เจ้าหนีทราบว่าจะใช้สิทธิไถ่ถอนหรือตกลงให้ขายทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันภายในกำหนดเวลาที่เดือนนับแต่วันที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ให้ถือว่ายินยอมให้ทรัพย์สินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์แก่เจ้าหนี้ตามราคาที่ได้รับได้เข้ามา และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หมดสิทธิไถ่ถอนหรือขายทรัพย์สินนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่ตามกฎหมายสูงสุดนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

มาตรา ๙๗ ถ้าเจ้าหนี้มีประกันขอรับชำระหนี้ใดที่ไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้นั้นต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และสิทธิเหนือทรัพย์นั้นเป็นอันระงับ เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะแสดงต่อศาลได้ว่า การละเว้นนั้นเกิดขึ้นโดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ศาลอาจอนุญาตให้แก่ไขข้อความในรายการแห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่งหรือกำหนดเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๙๘ ถ้าหนี้ที่ขอรับชำระได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คิดเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๙ ถ้าเป็นหนี้ค่าเช่าหรือหนี้อื่นซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ชำระ และวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไม่ตรงกับวันกำหนด เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ตามส่วนจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ได้

มาตรา ๑๐๐ ดอกเบี้ยหรือเงินค่าป่วยการอื่นแทนดอกเบี้ยภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นหนี้ที่จะขอรับชำระได้

มาตรา ๑๐๑ ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไถ่เบียในเวลาที่กำหนดได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุเป็นอันเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข

หรือเงื่อนไขเวลาที่ดี ก็อาจหักกลับกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

มาตรา ๑๐๓ เมื่อบุคคลซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับหนี้ที่อยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนขอหักกลับหนี้ บุคคลนั้นจะต้องให้ประกันสำหรับจำนวนที่ขอหักกลับหนี้

มาตรา ๑๐๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับนัดลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมกันเพื่อตรวจคำขอรับชำระหนี้ โดยแจ้งความให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๐๕ ในการตรวจคำขอรับชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็หนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลใดมาสอบสวนในเรื่องหนี้สิน แล้วทำความเห็นส่งสำนวนเรื่องหนี้สินที่ขอรับชำระหนี้ต่อศาล พร้อมทั้งรายงานว่ามีผู้โต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ประการใดหรือไม่

มาตรา ๑๐๖ คำขอรับชำระหนี้รายใด ถ้าลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แย้ง ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๗ คำขอรับชำระหนี้รายใดถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้ศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

มาตรา ๑๐๘ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลได้สั่งอนุญาตแล้วนั้น ถ้าต่อมาปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทักเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้สั่งอนุญาตไปแล้วได้

ส่วนที่ ๒

ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหนี้

มาตรา ๑๐๙^{๑๐๑} ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้

(๑)^{๑๐๒} ทรัพย์สินทั้งหลายอันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายรวมทั้งสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเว้นแต่

^{๑๐๑} มาตรา ๑๐๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ก. เครื่องใช้สอยส่วนตัวอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ ซึ่งลูกหนี้รวมทั้งคู่สมรสและบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้ จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะรูป และ

ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้มาภายหลังเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายจนถึงเวลาปลดจากล้มละลาย

(๓) สิ่งของซึ่งอยู่ในครอบครองหรืออำนาจสั่งการหรือสั่งจำหน่ายของลูกหนี้ ในทางการค้าหรือธุรกิจของลูกหนี้ด้วยความยินยอมของเจ้าของอันแท้จริง โดยพฤติการณ์ซึ่งทำให้เห็นว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้นั้นล้มละลาย

ส่วนที่ ๓

ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๑๑๐ คำสั่งของศาลที่ให้อัดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ชั่วคราว หรือ หมายบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้นั้น จะใช้ยื่นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ไม่ได้ เว้นแต่การบังคับคดีนั้นได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

การบังคับคดีนั้น ให้ถือว่าได้สำเร็จบริบูรณ์เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ เจ้าหนี้อื่นยื่นคำขอเฉลี่ยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้นี้มีประกันในการบังคับคดีแก่ ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน หรือถึงการที่ผู้ใดได้ชำระเงินโดยสุจริตแก่ศาล หรือเจ้าพนักงาน บังคับคดีตามคำสั่งศาล หรือถึงความสมบูรณ์แห่งการซื้อโดยสุจริตในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๑๑^{๑๑๑} เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้วแต่ยังไม่ได้ จ่ายเงิน ถ้าได้รับคำแจ้งความว่าได้มีการขอให้ลูกหนี้นั้นล้มละลายก่อนที่การบังคับคดีได้สำเร็จ บริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกักเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ให้เจ้า พนักงานบังคับคดีคิดหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้น บังคับคดีเหลือเท่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย ในกรณีเช่นว่านี้มีให้เจ้าพนักงานบังคับ คดีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๑๒^{๑๑๒} ถ้าในระหว่างที่การบังคับคดียังไม่สำเร็จบริบูรณ์ เจ้าพนักงาน บังคับคดีได้รับคำแจ้งความว่าลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งรายการ

^{๑๑๑} มาตรา ๑๑๑ (๑) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๑๑} มาตรา ๑๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

^{๑๑๒} มาตรา ๑๑๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในอำนาจหรือความยึดถือของตนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ปฏิบัติตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดี ให้หักจากทรัพย์สินนั้นได้ก่อน ในกรณีเช่นว่านี้มีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๑๓ การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

มาตรา ๑๑๔^{๑๑๑} ถ้านิติกรรมที่ขอเพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา ๑๑๓ นั้นเกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสน่หาหรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับคำตอบแทนน้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ लाभ ออกแต่การนั้นรู้ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

มาตรา ๑๑๕ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น^{๑๑๒}

มาตรา ๑๑๖^{๑๑๒} บทบัญญัติในมาตรา ๑๑๕ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีคำตอบแทนก่อนมีการขอให้ล้มละลาย

ส่วนที่ ๔

การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๗^{๑๑๓} เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกลูกหนี้ คู่สมรสของลูกหนี้ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งได้ความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือเห็น

^{๑๑๑} มาตรา ๑๑๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๑๒} มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

^{๑๑๓} มาตรา ๑๑๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๑๔} มาตรา ๑๑๗ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

ว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาได้สวน หรือสอบถาม และมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือ หรืออำนาจของผู้มีอำนาจเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าบุคคลนั้นจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่ง ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมายังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๑๑๘ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๑๑๙ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามจำนวนที่ได้แจ้งไปและให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้กองทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ตามจำนวนที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้จำหน่ายชื่อจากบัญชีลูกหนี้ และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งจำนวนเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้น และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยว่าหนี้ ให้มีคำบังคับให้บุคคลนั้นชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งให้จำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นขึ้นได้

มาตรา ๑๒๐ ถ้าลักษณะแห่งธุรกิจของลูกหนี้มีเหตุอันสมควรที่จะดำเนินต่อไป เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินธุรกิจของลูกหนี้นั้นเองเพื่อชำระสะสางธุรกิจนั้นให้เสร็จไปหรือจะตั้งบุคคลใดหรือลูกหนี้เป็นผู้จัดการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ก็ได้

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตั้งบุคคลใดนอกจากลูกหนี้เป็นผู้จัดการ บุคคลนั้นต้องให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง และมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามที่ที่ประชุมเจ้าหนี้กำหนด ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้กำหนด

ผู้จัดการต้องทำบัญชีขึ้นตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง

มาตรา ๑๒๑ ถ้าลูกหนี้เป็นข้าราชการ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิรับเงินเดือน บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือเงินในทำนองเดียวกันนี้ของลูกหนี้จากเจ้าหนี้ที่เพื่อรวบรวมแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงชีพลูกหนี้และครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะรูป

บทบัญญัติในวรรคก่อน ให้ใช้บังคับในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับเงินจากบุคคลหรือองค์การอื่นที่มีใช้รัฐบาลด้วย

มาตรา ๑๒๒ ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ว่า ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญานั้นได้

บุคคลใดได้รับความเสียหายโดยเหตุที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับดังกล่าว มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับค่าเสียหายได้

มาตรา ๑๒๓ ทรัพย์สินซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมได้มา เมื่อลูกหนี้ล้มละลายแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายตามวิธีที่สะดวกและเป็นผลดีที่สุด

การขายโดยวิธีอื่นนอกจากการขายทอดตลาดนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้ เว้นแต่ ทรัพย์สินที่เป็นของเสียง่ายหรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้น

ผู้ได้รับโอนทรัพย์สินจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการขายหรือการแบ่ง ไม่ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีอากรหรือจังกอบสำหรับปีก่อนที่ได้รับโอน

ส่วนที่ ๕

การแบ่งทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ ทรัพย์สินซึ่งเหลือจากที่กันไว้สำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องจัดการแบ่งในระหว่างเจ้าหนี้โดยเร็ว

การแบ่งทรัพย์สินต้องกระทำทุกระยะเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่ศาลจะได้อนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปโดยมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๒๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องกันเงินส่วนแบ่งรายที่มีเงื่อนไขหรือมีข้อโต้แย้ง และค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควรแล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้นอกลั่นไป

มาตรา ๑๒๖ ก่อนจะทำการแบ่งครั้งใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และส่งแจ้งความไปยังเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน กำหนดวันเวลาให้มาตรวจบัญชีส่วนแบ่ง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ให้ถือว่าบัญชีนั้นถูกต้องและเป็นที่สุด แล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาการแบ่งไว้ ณ สำนักงาน และแจ้งจำนวนส่วนแบ่งที่จะจ่ายไปยังเจ้าหนี้

มาตรา ๑๒๗ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียคนใดคัดค้านบัญชีส่วนแบ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พิจารณาคัดค้านและค่าใช้จ่ายของเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลายแล้วส่งตามที่เห็นสมควร

ผู้มีส่วนได้เสียอาจคัดค้านคำสั่งนั้นโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ฟังคำสั่ง

ถ้ามีผู้คัดค้านต่อศาล ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการจ่ายเงินไปจนกว่าศาลได้มีคำสั่งแล้ว แต่ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่า การเลื่อนนั้นจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกันเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควร แล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้อย่างที่ไม่มีข้อโต้แย้งไปก่อนได้

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้จ่ายส่วนแบ่งแก่เจ้าหนี้คนใดเมื่อรวมส่วนแบ่งทุกครั้งแล้วเป็นเงินไม่ถึงหนึ่งบาท

มาตรา ๑๒๙ สามีนหรือภริยาของบุคคลล้มละลายจะได้รับส่วนแบ่งในฐานะเจ้าหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับชำระหนี้เป็นที่พอใจแล้ว

มาตรา ๑๓๐^{***} ในการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้นั้น ให้ชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกของลูกหนี้
- (๒) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้
- (๓) ค่าปลงศพลูกหนี้ทมสมควรแก่ฐานะรูป
- (๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินตามมาตรา ๑๗๙ (๓)

^{***} มาตรา ๑๓๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๕) ค่าธรรมเนียมของเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และค่าทนายความตามที่ศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

(๖) ค่าภาษีอากรที่ถึงกำหนดชำระภายในหกเดือนก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างตามมาตรา ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

(๗) หนี้อื่น ๆ

ถ้ามีเงินไม่พอชำระเต็มจำนวนหนี้ในลำดับใดให้เจ้าหนี้ในลำดับนั้นได้รับเฉลี่ยตามส่วน

มาตรา ๑๓๐ ทวิ^{๖๖๖} ในกรณีที่หนี้ตามมาตรา ๑๓๐ (๗) รายใดมีการกำหนดโดยกฎหมายหรือสัญญาให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับชำระหนี้จนเต็มจำนวนแล้ว เจ้าหนี้ดังกล่าวนั้นยังคงมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งทรัพย์สินตามสิทธิที่ตนมีอยู่ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายหรือสัญญานั้น

มาตรา ๑๓๑ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งที่สุด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องค้างชำระงานหรือเงินที่ได้ออกไปโดยคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งบัญชีเงินที่เกี่ยวข้องค้างนั้นภายในสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งความ ถ้าไม่ส่งตามกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจัดการแบ่งครั้งที่สุด และจ่ายเงินไปโดยไม่คำนึงถึงเงินที่เกี่ยวข้องอยู่นั้น ถ้าผู้ที่ได้รับแจ้งความไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้นั้นหมดสิทธิเรียกร้องต่อไป

กำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขยายได้เมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๓๒ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในคดีล้มละลายหมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้คืนแก่บุคคลล้มละลายไป

ส่วนที่ ๖

การปิดคดี

มาตรา ๑๓๓ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือได้หยุดกระทำการตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ หรือเมื่อลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะให้แบ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจทำรายงานแสดงกิจการและบัญชีรับจ่ายในคดีล้มละลายยื่นต่อศาล และขอให้ศาลสั่งปิดคดีได้

^{๖๖๖} มาตรา ๑๓๐ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๓๔ คำสั่งปิดคดีนี้มีผลเพียงให้ระงับการจัดการต่าง ๆ ไว้ แต่ไม่ทำให้คดีล้มละลายสิ้นสุด และไม่ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หลุดพ้นจากหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน้าที่ตามมาตรา ๑๖๐
- (๒) หน้าที่อนุมัติการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้
- (๓) หน้าที่ตรวจบัญชีรับจ่ายของบุคคลล้มละลาย

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าบุคคลล้มละลายมีทรัพย์สินขึ้นใหม่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอให้ศาลเปิดคดีต่อไปได้

ส่วนที่ ๗

การขกเลิกการล้มละลาย

มาตรา ๑๓๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วยหรือยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือวางเงินประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ชัดเจนหรือละเลยนั้น

(๒) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(๓) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้อยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดี หรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(๔) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินครั้งสุดท้าย หรือไม่มีทรัพย์สินจะแบ่งให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบปี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มีเจ้าหนี้อื่นมาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จัดการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๖ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา ๑๓๕ (๑) หรือ (๒) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด

มาตรา ๑๓๗ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายไม่กระทบถึงการไต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กระทำไปแล้ว ส่วนทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายให้ตกแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่ศาลกำหนด หรือถ้าไม่ได้กำหนด ก็ให้ตกแก่บุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

หมวด ๕

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๑

การแต่งตั้งและถอดถอน

มาตรา ๑๓๙^{๑๐๐} รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนที่เห็นสมควร โดยเฉพาะตัวหรือโดยตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีอำนาจถอดถอนได้ การแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒

อำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๔๐ ในการเป็นคู่ความในศาลก็ดี ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ดี หรือในการกระทำการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ใช้นามตำแหน่งว่า "เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ.....ลูกหนี้" หรือ "เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ.....ผู้ล้มละลาย" โดยกรอกนามของลูกหนี้หรือผู้ล้มละลายลงในช่องว่างแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ในการดักเนินกระบวนการพิจารณาในศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจ้างทนายความเข้าทำการแทนได้

มาตรา ๑๔๒ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในบทมาตราอื่น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

^{๑๐๐} มาตรา ๑๓๙ วรรคสาม ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๑) รายงานข้อความเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน หรือความประพฤติของลูกหนี้
ตามที่ศาลต้องการ

(๒) ช่วยซักถามลูกหนี้หรือบุคคลอื่นในกรณีที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำ
ขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการใดที่เป็นปัญหาได้

มาตรา ๑๔๔ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงิน
เพื่อประโยชน์แห่งการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วให้กู้ยืมได้

มาตรา ๑๔๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ต่อเมื่อได้รับ
ความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้แล้ว

- (๑) ดอนการยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย
- (๒) โอนทรัพย์สินใด ๆ นอกจากโดยวิธีขายทอดตลาด
- (๓) สละสิทธิ
- (๔) ฟ้องหรือถอนฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีล้มละลายหรือฟ้องหรือ
ถอนฟ้องคดีล้มละลาย
- (๕) ประนีประนอมยอมความหรือมอบคดีให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔๖ ถ้าบุคคลล้มละลาย เจ้าหนี้ หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดย
การกระทำหรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้อง
ต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ศาลมีอำนาจ
สั่งยื่นตาม กลับหรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔๗ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ต้องรับ
ผิดเป็นส่วนตัว เว้นแต่จะได้กระทำโดยเจตนาร้าย หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔๘ การฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นตาม
พระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
ถ้ามิได้ฟ้องภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่เกิดอำนาจฟ้องให้ถือว่าขาดอายุความ

หมวด ๖

อำนาจศาลและกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

อำนาจศาล

มาตรา ๑๕๑^{๑๖๐}

มาตรา ๑๕๐ การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลายให้ยื่นต่อศาลซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขต ไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๑๕๑ ศาลต้องสอดส่องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชีหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย หรือจะสั่งให้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๕๒ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่กองทรัพย์สินในคดีล้มละลายโดยเจตนาร้ายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชดเชยค่าเสียหายเป็นส่วนตัวตามที่เห็นสมควรได้

ส่วนที่ ๒

กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๓^{๑๖๑}

มาตรา ๑๕๔ ในคดีที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ทั้งฟ้อง ถอนฟ้องหรือขาดนัดพิจารณา ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๕๕ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีหน้าที่ระวังประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้และรับผิดชอบในบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายนั้นเพื่อประกันการรับผิดชอบนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกประกันจากเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ตามจำนวนที่เห็นว่าจำเป็น

^{๑๖๐} มาตรา ๑๕๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๖๑} มาตรา ๑๕๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๑๕๖ ถ้าเจ้าหน้าที่เป็นโจทก์ขัดขึ้นหรือสละเลยไม่ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือไม่ให้ประกันตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๕๕ ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำแจ้งความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วยความเห็นชอบของที่ประชุมเจ้าหน้าที่มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนอื่นเป็นเจ้าหน้าที่เป็นโจทก์แทนต่อไป

มาตรา ๑๕๗ เมื่อได้ส่งแจ้งความนัดประชุมหรือแจ้งความใด ๆ ไปยังเจ้าหน้าที่ทั้งหลายในราชอาณาจักรแล้ว แม้เจ้าหน้าที่บางคนจะยังไม่ได้รับ ก็ไม่ทำให้การประชุมหรือการนั้นเสียไป

มาตรา ๑๕๘ ผู้มีส่วนได้เสียคนใดเห็นว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใด ให้คัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับคำคัดค้านแล้วให้สอบสวนและมีคำสั่ง ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ถอนการยึด ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันได้ทราบคำสั่งนั้น เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนยกฟ้องคดีธรรมดา โดยเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาสู่คดี

มาตรา ๑๕๙ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

หมวด ๗

การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

การสอบสวน

มาตรา ๑๖๐ ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าไม่ควรฟ้อง ซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อสั่ง

ส่วนที่ ๒
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖๑ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๗ (๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๒ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๘๐ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดชั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสี่เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๓ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้แล้วแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนเมื่อได้ทราบหรือมีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่ามีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอรับชำระในคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๖๔ ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ยักยอก ซุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงดวงตราสมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำนั้น ๆ แล้วแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาปกปิดสภาพแห่งกิจการของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหาย ชำรุดหรือเปลี่ยนแปลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

(๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจในการนั้น

(๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อและยังมิได้ชำระราคาไปจำหน่ายเองหรือจำหน่าย เว้นแต่การนั้นเป็นปกติธุระของลูกหนี้ และพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๔) รับสินเชื่อกจากบุคคลอื่นโดยใช้ลูกข่ายหลอกลวงหรือชุกชอนโอน หรือส่งมอบทรัพย์สินของตนโดยทุจริตหรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ทรัพย์สินของตนต้องมีภาระผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอมกับบุคคลอื่นให้ศาลพิพากษาให้ตนต้องชำระหนี้ซึ่งตนมีความต้องชำระ

มาตรา ๑๖๕ ในระหว่างเวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) รับสินเชื่อกจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าคุณถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในกรณีนั้นได้รับสินเชื่อกจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามหรือนามสมญาของผู้อื่นบังหน้า

(๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมิได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

ก. นามตัวและนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์

ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ

มาตรา ๑๖๖ ลูกหนี้คนใดมีหนี้เนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวน ลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมากในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์

(๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลายโดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้คืนได้

มาตรา ๑๖๗ บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์คนใด ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปีนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอ ตามที่บัญญัติไว้ใน

กฎหมายว่าด้วยการบัญชีซึ่งใช้อยู่ในเวลานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๘ ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดออกไปหรือพยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายต้องเอาไว้มุ่งใช้หนี้แก่เจ้าหนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๙ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วลูกหนี้คนใดซ่อนตัวหรือหลบไปเสียจากที่ ๆ เคยอยู่ หรือที่ทำการค้า หรือประกอบธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเจตนาหลีกเลี่ยงหมายเรียกหรือหมายนัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลี่ยงการที่จะถูกสอบสวน หรือใ้ส่วนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือทำให้เกิดความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใดกระทำการฉ้อฉลหรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลงว่าจะให้ประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความยินยอมของเจ้าหนี้นั้นในการขอประนอมหนี้ หรือข้อตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพื่อมิให้มีการคัดค้านการขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๑ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใดตกลงอย่างหรือขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอมหนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่เป็นความจริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๒ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใด เรียกหรือรับหรือยินยอมที่จะรับทรัพย์สินหลักประกันหรือผลประโยชน์ใด ๆ ไว้เป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะยินยอมหรือไม่คัดค้านในการขอประนอมหนี้ หรือการขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าเท่าของราคาผลประโยชน์อันมิควรได้นั้น

มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดรู้ว่าได้มีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วยักยอก ซุกซ่อน รับจ้างหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าราคาทรัพย์สินนั้น หรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าของหนี้โดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๗๕ บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางอาญาเช่นเดียวกับลูกหนี้ สำหรับกิจการที่ตนได้กระทำในขณะที่เป็นผู้ประกอบการงานของลูกหนี้

(๑) ถ้าลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งสอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงาน หรือผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนั้น

(๒) ถ้าลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัด ผู้เริ่มก่อการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทนั้น

(๓) ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ (๒) ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น

(๔) ถ้าลูกหนี้มีตัวแทนหรือลูกจ้างเป็นผู้ประกอบการงาน ตัวแทนหรือลูกจ้างของลูกหนี้

(๕) ถ้าลูกหนี้ตาย ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้

หมวด ๔

บทบัญญัติเปิดเสรี

ส่วนที่ ๑

เงินค้ำจ่าย

มาตรา ๑๗๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินครั้งสุดท้ายแล้ว ถ้ามีเงินค้ำจ่ายซึ่งไม่มีผู้ใดมารับภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งปิดคดี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับให้เจ้าหนี้อำนาจรับภายในกำหนดเวลาสองเดือน ถ้าไม่มารับภายในกำหนด ให้เงินนี้ตกเป็นของแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๗๗ การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามพระราชบัญญัตินี้มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตลอดและเฉพาะแต่ในราชอาณาจักร

การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศอื่น ไม่มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๗๘ เจ้าหนี้ต่างประเทศซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องพิสูจน์ว่า เจ้าหนี้ในประเทศไทยก็มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายและในศาลแห่งประเทศของตนได้ ในทำนองเดียวกัน

(๒) ต้องแสดงว่า ตนได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้คนเดียวกันนั้นนอกราชอาณาจักรเป็นจำนวนเท่าใดหรือไม่ และถ้ามี ตนยอมส่งทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าวแล้วมารวมในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๓

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๗๙^{๖๖} ค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตราดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลายหัวสิบบาท
(๒) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวนหนี้สินที่ขอรับชำระโดยอัตราดังต่อไปนี้

ก. หนี้สินไม่เกินห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมยี่สิบห้าบาท

ข. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท

ค. หนี้สินเกินสองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมหนึ่งร้อยบาท

ง. หนี้สินเกินห้าหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมสองร้อยบาท

ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละยี่สิบห้าบาทเหมือนกันหมด

ในกรณีที่มีอุทธรณ์หรือฎีกาเรื่องขอรับชำระหนี้ให้เสียค่าขึ้นศาลชั้นศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาตามอัตราเดียวกันนี้

(๓) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน ให้คิดในอัตราร้อยละห้าของเงินสุทธิที่รวบรวมได้ สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่าย ให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคา

^{๖๖} มาตรา ๑๗๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ทรัพย์สินนั้น แต่ถ้ามีการประนอมหนี้ ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละห้าของจำนวนเงินที่
ประนอมหนี้ ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดอัตราเดียวกันกับค่าธรรมเนียมตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๔๐ ถ้ามีเงินเหลือพอ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายค่าป่วยการและ
ค่าพาหนะเดินทางของพยานหรือบุคคลที่ถูกเรียกมาสอบสวน โดยอนุโลมตามอัตราที่บัญญัติไว้ใน
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๔๑ แบบพิมพ์ซึ่งลูกหนี้จำต้องยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตาม
พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นอากรแสตมป์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

อัมพิกา/ แก้วไข
๗/๓/๔๕

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑^{๑๐๓}

มาตรา ๑๒ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากค่าของเงินในปัจจุบันแตกต่างไปจากเมื่อสมัยก่อนเป็นอันมาก จึงควรแก้ไขกำหนดจำนวนหนี้ที่จะฟ้องคดีล้มละลายให้สูงขึ้น กับแก้ไขจำนวนเงินวงศาลและค่าธรรมเนียมบางอย่างให้เหมาะสม และโดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิกถอนการกระทำของลูกหนี้เกี่ยวกับทรัพย์สินยังไม่รัดกุม จึงสมควรแก้ไขด้วย

สุรินทร์ / แก้ว

๐๗/๐๒/๒๕๕๕

B+A (C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖^{๑๐๔}

มาตรา ๕ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เจ้าหนี้อาจฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้จะต้องเป็นหนี้ไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาทและเนื่องจากในปัจจุบันค่าของเงินบาทตกต่ำลงมาก สมควรกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้เสียใหม่ โดยจะฟ้องได้ต่อเมื่อลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาทหรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

อัมพิกา/แก้ว

๗/๓/๕๕

B+A (C)

^{๑๐๓} รก.๒๕๑๑/๒๔/๑๙๑/๒ เมษายน ๒๕๑๑

^{๑๐๔} รก.๒๕๒๖/๑๗/๑๗/๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑^{๑๑๔}

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว อันควรได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้อาจได้ฟื้นฟูกิจการ แต่เนื่องจากมาตรา ๔๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อนขึ้นโดยรัฐอยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันทางการเงิน หรือเอกชนรายใดยินยอมให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ลูกหนี้จึงต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายทั้ง ๆ ที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูได้ หากได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สมควรที่จะมีบทบัญญัติคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เพื่อให้ลูกหนี้อาจได้ฟื้นฟูกิจการได้ซึ่งจะช่วยเจ้าหนี้ให้มีโอกาสรับชำระหนี้อย่างเป็นธรรมด้วย อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อัมพิกา/ แก้วไข

๗/๓/๔๕

B+A (C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒^{๑๑๕}

มาตรา ๓๔ บรรดาคดีล้มละลายที่ไต่ขึ้นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ บรรดาคดีล้มละลายที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นบุคคลล้มละลายและหนี้อื่นเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลายไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ให้บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๗๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ก่อน

^{๑๑๔} รก.๒๕๔๑/๑๕ก/๔/๔ เมษายน ๒๕๔๑

^{๑๑๕} รก.๒๕๔๒/๒๕ก/๓๑/๒๑ เมษายน ๒๕๔๒

กรยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะเปิดทำการศาลล้มละลายกลางตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ รวมทั้งจำนวนเงินที่ต้องวางประกันค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในชั้นตอนต่าง ๆ และราคาของทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันสมควรแก้ไขให้เหมาะสม รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และมาตรการในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมถึงสามัญของลูกหนี้ นอกจากนี้ บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกระบวนการล้มละลายบางประการยังไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบด้วยแผน อำนาจของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้วในกระบวนการล้มละลาย และกระบวนการฟื้นฟูกิจการ นอกจากนี้ได้แก้ไขในเรื่องลำดับบุริมสิทธิในคดีล้มละลาย โดยกำหนดให้เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างมีลำดับบุริมสิทธิเดียวกันกับเงินค่าภาษีอากร และเนื่องจากมีการจัดตั้งศาลล้มละลายเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะ สมควรยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สุรินทร์ / แก้ว
๐๗/๐๒/๒๕๕๕
A+B(C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๑๖๗}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานธุรการอิสระของศาลยุติธรรม แต่มิได้กำหนดให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงยังอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ชไมพร/แก้ไข

๒๑ มกราคม ๒๕๕๕

B

คู่กรรม/อภิสิทธิ์

ผู้จัดทำ

๑๑/๐๓/๕๖